Wij
vlaams nationaal

Beheer : Voldersstraat 71, Brussel 1. Tel. 12.51.60. pcr. 1711.39, Wij Vlaams-nationaal, Brussel 1. Redaktie : Sylvain Dupuislaan 110, Brussel 7. Tel. 23.11.98. Losse nummers : 8 f.

Verkrijgbaar bij alle dagblad-verkopers.

VOLKSUNIE

Weekblad — 15de jaargang — nr 12 — 22 maart 1969.

MODERNIZERING VAN DE STAAT OF VASTHOUDEN AAN DE MACHT ?

CENAKEL MET DRIE

Er zijn in ons land nog steeds een aantal verstokte en hardnekkige unitaristen onder de politieke gezagdragers. Zij zullen zich zo lang mogelijk blijven verzetten tegen iedere werkelijke hervorming van de staat, tegen iedere maatregel die van aard is het unitair en gecentralizeerd regime aan te tasten. Zij zijn slechts bereid, indien het niet anders kan, wat ballast uit te gooien en enkele schijn-toegevingen te doen.

Het zijn invloedrijke mannen en men treft ze aan in de drie traditionele partijen. Wij denken o.m. aan de nationale voorzitter van de nog steeds unitaire C.V.P., senator Houben; aan de gewezen voorzitter van de C.V.P. en gewezen eerste minister, de heer Van den Boeynants; aan de voorzitter van de P.V.V., de heer Vanaudenhove; aan de heren Simonet en Pierson van de B.S.P.

Deze heren hebben mekaar dan ook gevonden in een driepartijen-samenwerking buiten het parlement, met de klaarblijkelijke bedoeling de aandacht af te leiden van de gemeenschapsproblemen ! Zij willen de staat moderniseren. De heer Houben, in navolging en op verzoek van de heer Vanaudenhove, is via de studiedienst van de C.V.P. voor de dag gekomen met een aantal voorstellen. Men zou kunnen zeggen dat de berg een muis gebaard heeft : veel meer dan een muis is het niet. Want de werkelijke problemen die de struktuur van de unitaire staat raken worden zorgvuldig verzwegen en niet aangeraakt. Wij geloven niet dat het ten overstaan van de krizis die het land doormaakt van beslissend belang is of er 15 of 20 ministers zullen zijn, of er 7 of 20 kommissies zullen zijn in kamer en senaat, of men de apparentering bij de verkiezingen afschaft zoals Jan Verroken, uit enge partijpolitieke berekening, het wenst.

Vermakelijk is het wel vast te stellen dat dezelfde personen die voor het verleden meest allen een zware verantwoordelijkheid dragen en die zich steeds verzet hebben tegen iedere hervorming, tans de noodzaak prediken van een « modernizering van de staat », maar dan liefst een pietluttige, volkomen onschuldige en oppervlakkige modernizering. Er is iets potsierlijks aan de gedragingen van deze mensen.

Nog pas voor de jongste verkiezingen hebben zij zich met hand en tand verzet tegen iedere uitbreiding van de lijst der artikelen van de grondwet die aan herziening zouden onderworpen worden. Nu willen zij hervormingen die zij zelf voor een deel onmogelijk gemaakt hebben.

De heer Van den Boeynants, ongetwijfeld in akkoord met de heren Houben en Vanaudenhove, is de uitvinder van de fameuze « ijskast » waarin tijdens zijn regering de meest aktuele problemen, de gemeenschapsproblemen, opgeborgen werden... om niets te moeten oplossen of hervormen !

Sedert jaren dringen wij er te vergeefs op aan dat het parlement ten minste gebruik zou maken van zijn grondwettelijke bevoegdheden. Artikel 40 van de grondwet zegt : « Iedere kamer heeft het recht van onderzoek ». Dit is zeer belangrijk. Het laat de kamer en de senaat toe, « hearings » naar amerikaans voorbeeld in te richten. Welnu, van dit grondwettelijk recht wordt nooit gebruik gemaakt en de drie traditionele partijen zijn steeds eensgezind om er zich tegen te verzetten !

Een vraag die moet gesteld worden is, in hoever de demokratie in ons land niet vervalst wordt door het feit dat de drie traditionele partijen een soort « drie-eenheid » vormen, één belangengroep die zich slechts in schijn onder de vorm van drie partijen voordoet. Zij zijn onbetwistbaar solidair verantwoordelijk voor de onopgeloste problemen, voor de krizis waarin het land zich bevindt, voor de krizis die het regime bedreigt ingevolge hun onbekwaamheid of hun onvermogen. In de grond omwille van hun konservatieve en reaktionaire houding.

Toen in januari 1944 koning Leopold III zijn zogenaamd « politiek testament » opstelde, heeft hij daarin een aantal aanbevelingen geformuleerd. Het loont de moeite even te citeren uit dit stuk dat nu reeds 25 jaar oud is. « De goede verstandhouding tussen Vlamingen en Walen definitief verzekeren zal de hoofdtaak van de regering zijn ; daarvan zal het behoud van een onafhankelijk België afhangen. De geschiedschrijvers zullen vaststellen dat België tussen 1914 en 1944 een zeer gevaarlijke nationaliteits-krizis heeft doorgemaakt. Na een lange periode van niet te ontkennen ongelijkheid en onrechtvaardigheden heeft onze vlaamse bevolking, fier op haar glorierijk verleden en bewust van haar toekomstmogelijkheden, besloten een eind te maken aan de plagerijen van een egoïstische en bekrompen minderheid aan 's lands bestuur... ».

Vijfentwintig jaar later is het niet te vroeg om vast te stellen dat de opeenvolgende regeringen van hun « hoofdtaak » niets terecht gebracht hebben en dat de plagerijen van « een egoïstische en bekrompen minderheid » ten overstaan van de vlaamse gemeenschap nog steeds voortduren, dank zij de knechten die zij in het vlaamse land vinden en die dit ellendig geknoei nu al vijfentwintig jaar goedkeuren in kamer en senaat. En de hoofdverantwoordelijken voor deze toestand zijn de mannen die zich nu aandienen als de «hervormers».

Hoe zouden wij in deze mensen ook maar enig vertrouwen kunnen stellen voor de opbouw van een werkelijk nieuwe samenleving in dit land ? Zij moeten verdwijnen, omdat zij juist de hervorming, de vernieuwing in de weg staan. Steeds in de weg gestaan hebben en in de weg zullen staan. Zij zijn de verdedigers van de bestaande strukturen, van de bestaande wantoestanden. Daaraan kan geen zinnig mens twijfelen. De echte « modernizering van de staat », de noodzakelijke struktuurhervorming die zich opdringt, willen zij in waarheid bekampen en tegenhouden. Hun poging om zich op te werpen als « hervormers » is niets anders dan een afleidingsmaneuver.

De verwarde toestand waarin het land zich bevindt, de meer dan waarschijnlijke mislukking van de grondwetsherziening zijn toe te schrijven aan de verwarde en dubbelzinnige toestand in de schoot van de traditionele partijen : hoe kunnen partijen die innerlijk verdeeld zijn een rechte koers varen, hoe kunnen zij wat anders dan kompromissen uitbroeden die niemand bevredigen en die niets oplossen, die alleen maar de problemen ingewikkelder en scherper maken ?

Zelfs de kulturele autonomie, of zogezegde kulturele autonomie, is men in de senaatskommissie voor de grondwetsherziening stelselmatig zodanig aan het uithollen dat er uiteindelijk nog een lege dop zal overblijven. En de Vlamingen steeds maar toegeven...

Het ergst is de dubbelzinnigheid en de tegenstrijdigheid wel in de C.V.P. Wat, buiten een aftands en voorbijgestreefd klerikalisme, houdt deze mensen samen : wat hebben zij gemeens, de kristen-demokraten en de konservatieven, de franskiljons en de flaminganten, de Vlamingen en de Walen, de unitaristen en de beschaamde federalisten ? Toch zijn zij allen « partijgenoten », vormen zij samen één partij die dan ook één politiek zou moeten voeren.

Bij de vorige verkiezingen is de heer Van den Boeynants reeds met een echte

(vervolg op blz. 3)

WIJ en gij

vlaams nationaal

A-BOM EN VREDE

Ik betreur ten zeerste « A-Bom en Vrede », uw artikel van voor enkele dagen in « WIJ ». Het kan alleen genoegen doen aan de vrienden van koude of warme oorlog, niet aan de oprechte vredebetrachters. « Evenwicht » namelijk het oude : 'Si vis pacem para bellum' heeft ons twee wereldoorlogen bezorgd. Spijt twee « evensterke » is een derde in het verschiet. Nog één gaatje over te trekken en hij is er met als gevolg een kwasi-vernietiging van alles...

Ik aanzie uw artikel niet in overeenstemming met de geest van de Volksunie, wel integendeel. Wij moeten de massa in haar rechten verdedigen. Zij is de machteloze en de oorlogen zijn steeds het legaat geweest van de machtigen der aarde met het gevolg dat de kleine mens er het slachtoffer van was. Wij moeten vooruit gaan, het oude afwijzen daar waar het grote ellende kan meebrengen, ik zeg het u als negentigjarige.

A.V., St. Martens-Latem.

HOMOFIELEN

Ondanks het feit dat ik geen homofiel ben en het ook wel nooit zal worden, protesteer ik tegen het schampere stukje « Adviesburo » in Haar Eigen Wijsje van 1 maart jl. Homo's zijn ten slotte mensen als u en ik en kunnen even goede nationalisten zijn als u of ik.

Laat het verdacht maken om zogezegde « zedelijke » redenen a.u.b. over aan de «gevestigde» partijen. Die hebben daar na de oorlog b.v.b walgelijke suksessen mee behaald.

G.T., Borgerhout.

TEGEN DE GRENDELS

Met veel genoegen las ik het verslag over de betogingen te Oostende tegen de grendelgrondwet. Ik onderschrijf gaarne het pluimpje aan die verdienstelijke mensen. Op straat komen, dat is de metode.

Het sukses van die betoging moet ons aanzetten om dergelijke initiatieven uit te breiden. Onze leden zijn meestal overtuigd van het nefaste in die grendelkomedie. Wij moeten ook de andere Vlamingen daarvan overtuigen. Wij moeten hen het valse spel der « nationale » partijen uiteenzetten. Het enige middel : op straat komen. Alle waardering voor de geplande volksvergaderingen tegen de grendels, ze brengen zonder twijfel veel aarde aan de dijk. Maar de vraag kan gesteld worden of wij daardoor niet beperkt blijven tot ons eigen publiek. Ook de grote middelen mogen niet verwaarloosd worden.

Me dunkt dat er, mits de nodige planning wel mogelijkheid bestaat om dergelijke betogingen op andere plaatsen te laten herhalen, en tot suksessen te laten uitgroeien : te Leuven, te Gent, te Antwerpen, te St Niklaas...

Onze afdelingen kunnen mekaar daarin steunen. Persoonlijk heb ik het betreurd dat er voor de betoging te Oostende geen autocar ingelegd werd vanuit Brussel. Ook vlaamsgezinde Davids-, Vermeylen- en zelfs Willemsfondsers zullen wellicht mee opstappen, en dat kan dan misschien hun respektievelijke volksvertegenwoordigers wat tot nadenken stemmen. Ook vele VVB-leden zullen meedoen, dunkt me. En de VTB...

Zelfs een verwittigingsbetoging in één van de brusselse randgemeenten om op de op handen zijnde bedreiging in het licht te stellen zou welkom zijn. Die zaak is wel voldoende gesensibilizeerd om bijval te oogsten.

B.M., Brussel.

B.T.W.-VOORLICHTING

De B.T.W. wordt op 1 januari 1970 ingevoerd. Nochtans weten momenteel zeer weinig mensen wat die afkorting betekent. Zelfstandigen die de betrokkenen zullen worden denken aan prijsstijgingen. Op enkele uitzonderingen na schiet het N.C.M.V. schromelijk in gebreke inzake voorlichting. Een seintje voor de afdelingsbesturen om zélf daarvoor te zorgen ?

P.K.

DOODSTRAF

De BRT zond een debat uit over de uitvoering van de doodstraf, voor en na de vertoning van een nieuwe franse film van een franse regisseur. Dit debat stond onder leiding van de heer Grawet, in het paneel waren onder meer psychiater dr. Kolveniers, ex-minister van Justitie Vermeylen en een kriminoloog van de universiteit van Gent en Brussel vertegenwoordigd.

Ware het niet beter geweest, het debat te laten volgen door het optreden van ex-minister Struye, die van fuziljeringen ondervinding heeft, met het kampioenengetal 200 ?

M.K., Antwerpen.

OMLEIDING IN HET FRANS

Vorige week moest het verkeer ergens in Vlaams-Brabant omgeleid worden als gevolg van wegeniswerken. Op de betrokken weg verschenen aanduidingsborden met eentalig franse teksten om de weggebruikers wegwijs te maken. Ook ambtenaren en rijkswachters gebruikten het Frans om de automobilisten op deze tijdelijke maatregel attent te maken (het ging om een vrij plotse beslissing).

Van taalwetten bleken deze ambtenaren geen benul te hebben, toen ik hen op de onwettelijkheid van deze eentalig franse mededelingen wees. Van een departement waarvan het politieke hoofd een Hertoginnedaler is hoeft men niets anders te verwachten. De dagelijkse praktijk van taalwetsverkrachtingen in Vlaanderen bewijst overduidelijk dat de heren de door hen in mekaar geflanste wetgeving naar hartelust laten overtreden. Aan de Vlamingen bij de volgende verkiezingen deze hardleersen diets te maken dat ze uit dat vaatje geen drank meer lusten.

N.N., Brussel.

VERNEDERLANDSING

Dat de vernederlandsing van het bedrijfsleven in Vlaanderen met een slakkengang gebeurt weten we. Het is dan ook niet nodig juichtkreten te slaken omdat er enige verbetering merkbaar is. Het geschiedt allemaal veel te traag en dat komt grotendeels door het falen van de vakbonden, die op dit gebied weinig of geen druk uitoefenen en zich nog steeds tot louter looneisen beperken. Niet dat deze eisen er niet moeten zijn (al worden ze nog veel te veel verspreid gesteld). In heel wat grote bedrijven in Vlaanderen is de voertaal van het leidend kader nog steeds het Frans. Met de « amerikaanse uitdaging », de stijging van de britse en duitse investeringen in ons land komt daar nu ook het Engels bij. Dat maakt onze rekening niet, de aloude leuze blijft : onverfranst, onverengelst, onverduitst !

A.D., Antwerpen.

ROKEN

Beperkte plaatsruimte verplicht me slechts één zin aan te halen uit een rapport van het 444 jaren oude londens « Royal College of Physicians » dat zich nooit met beuzelarijen of sensatiezucht inlaat, na voltooiing van jaren diepgaande studie, in 1962 verschenen onder de titel « Smoking and Health » (Roken en gezondheid) bedoeld voor artsen. Ondubbelzinnig staat hierin : sigarettenroken is een oorzaak van longkanker en bronchitis, en draagt vermoedelijk bij tot aandoening van de kransslagaderen van het hart en verscheidene zeldzamer ziekten.

Dat zelfs het kruim van de vlaamse beweging is aangetast bleek onlangs overduidelijk. Ik heb me 2 maal 2 volle uren geergerd toen ik met hen meereed in een (afgesloten) bus, waarin van bij het instappen tot en met het uitstappen 3/4 der inzittenden onophoudend hun sigarettenstank in de beperkte ruimte spuwden. Het openen van een venstertje lokte onmiddellijk protest uit. Op een vergadering zette één onzer leiders ons met gloed aan tot het aannemen van een echte levensstijl, getuigend van 'n fiere en volksgezonde opvatting. Meteen dwarrelde een wolk van teer, nikotine en nog een dozijn vergiften uit zijn mond.

G.D., Oostmalle.

KUNSTBLADZIJDEN

Als kunstliefhebber voel ik mij verplicht U geluk te wensen omwille van de zeer goede artikels welke regelmatig de kunstbladzijde van « WIJ » sieren. Wees ervan verzekerd dat zeer vele degelijke weekbladen ons artikels als deze over Fritz Van den Berge werkelijk kunnen benijden. U speelt het steeds klaar om naast de kunstenaar ook de mens te belichten ; ongetwijfeld zijn deze artikels juist door dit aspekt ook zeer leesbaar voor niet-kunstliefhebbers. Ik kan er mij geen idee over vormen of deze bladzijde intens gelezen wordt. Mocht dit het geval zijn, dan mag U ervan verzekerd zijn dat een flink aantal mensen in Vlaanderen een grotere kulturele belangstelling naast een juistere kijk op de kunst in het algemeen zullen krijgen, juist door hetgeen U erover schrijft. Dit alles is zeer verdienstelijk !

D.G.R., Welle.

De redaktie draagt geen verantwoordelijkheid voor de inhoud der gepubliceerde lezersbrieven. Ze behoudt zich het recht van keuze en inkorting voor. Over de lezersbrieven wordt geen briefwisseling gevoerd

van de redaktie

Brussel, 22 maart 1969

Betr.: nog eens de abonnementenslag

Gisteren begon de lente, maar een nieuwe lente wordt al maanden aan één stuk ingeluid door de militanten en wervers voor ons blad. In deze lentetijd, die er dan toch eindelijk is gekomen, mogen ze uiterst tevreden terugblikken op wat ze hebben bewerkt: een echte sprong voorwaarts, rezultaat van hun hardnekkig, geduldig, alle weer en wind trotserend hameren en aandringen bij goedgezinden die echter nog de stap naar het abonneren niet hadden gezet.

Normaal naderen we nu het einde van deze gedenkwaardige slag om de expansie van ons blad. Het is feitelijk twee jaar geleden dat we een normale abonnementenslag voor "WIJ" beleefden. Want vorig jaar kwamen daar de vervroegde verkiezingen tussen, die dan toch weer met zulk een prachtig rezultaat werden bekroond, dat ze een belofte inhielden voor de volgende abonnementenslag. We mogen vandaag zeggen dat deze belofte op méér dan bevredigende wijze werd vervuld, al ging dat natuurlijk niet vanzelf. Onze militanten hebben in optima forma en onder aanwending van al hun energie van dit gunstig klimaat maximaal gebruik gemaakt.

Al eindigt de slag om "WIJ" 1969 dan op 31 maart aanstaande, het staat reeds vast dat velen de inspanning spontaan zullen verlengen tot in mei. Mogen we deze geestdriftige niet-van-ophouden-wetenden dan vragen, ook een oogje in het zeil te houden op de niet hernieuwde abonnementen? De "vergetenen" zullen er U het eerst dankbaar om zijn. Wij

GEVRAAGD

IN DRUKKERIJ VOOR KRANTEN TE BRUSSEL

- Bekwame TYPOGRAAF - INVORMER
- Goede LINOTIPIST

Vijfdagenweek aangename werksfeer goed loon

Zich aanbieden **ROTATYP**
Silvain Dupuislaan 110, Brussel 7 of schrijven op dit adres.

cenakel met drie

(vervolg van blz. 1.)

« scheurlijst » opgekomen. Tans maakt hij zich klaar om met een nieuwe partij op te komen : na de mislukte poging van Vanaudenhove bij de vorige verkiezingen maakt hij zich klaar om met de steun van alle reaktionaire krachten in dit land, met dezelfde mateloze en naamloze financiële steun tot de aanval over te gaan. Een aanval op onze demokratische staatsvorm, omdat de meerderheid in dit land de overheersing van de « egoïstische en bekrompen minderheden » die vooral te Brussel thuishoort beu is. Het avontuur staat voor de deur. Hoelang nog zal de man die de samenzwering op touw zet kunnen rekenen op de welwillende passiviteit, zo niet de steun van de nationale voorzitter van de C.V.P., de heer Houben, van de vlaamse C.V.P. die blijkbaar niet weet wat er gebeurt of doet alsof.

Indien de « sterke man » volhardt, betekent dit het einde van de C.V.P. Wie zal Van den Boeynants volgen ? Reeds worden de namen gefluisterd. Op zichzelf kan men het als een goed beschouwen dat de C.V.P. uiteenvalt en verdwijnt, opdat er meer klaarheid zou komen in de politieke verhoudingen.

Maar wat doet men ondertussen om het gevaar te weren van de bedreiging die onmiskenbaar is ? Hoelang zal men nog wachten om de openbare mening te alarmeren en voor te bereiden op wat zich duidelijk aftekent ? Ook in dit opzicht draagt de vlaamse C.V.P. een zeer zware verantwoordelijkheid.

In al dit geharrewar vaart de Volksunie vastbesloten en eensgezind een eigen koers. Ons partijkongres volgende maand zal een nieuw bewijs leveren van onze groeiende betekenis.

F. VAN DER ELST.

de plicht van een partijvoorzitter, te trancheren. Waarvoor dient hij anders ?

Hij dient — en dat is helemaal niet nieuw — om buiten de vergadering, in het halfduister van partijlokalen en salons, het kompromis en de zoveelste koehandel voor te bereiden. Hij houdt, zoals we dat van hem gewoon zijn, de hoofdrol in het feuilleton « The Fugitive ». En tussen twee afleveringen in hervormt hij in een handomdraai in een studievergadering eens gauw de staat.

Het voordeel van dergelijke voorzitters en hervormingen is, dat ze onzichtbaar en onvindbaar zijn als het er op aan komt...

● VAN VAANDELVLUCHT GESPROKEN...

voorzitter houben verdwijnt

(red.) « De Volksunie pleegt vaandelvlucht » De Volksunie wil vluchten in de onthouding ». « De Volksunie vlucht voor de verantwoordelijkheid ». Wekenlang hebben de C.V.P.-ers en heeft de achtbare C.V.P.-voorzitter Houben het werkwoord vluchten vervoegd in alle tijden, en steeds met betrekking tot de Volksunie.

En wat vernamen we deze week in de Senaat ?

C.V.P.-voorzitter Houben laat zich vervangen in de senaatskommissie voor de grondwetsherziening. Als nationaal voorzitter van de C.V.P., zegt hij, is het hem onmogelijk om bijvoorbeeld inzake het statuut der randgemeenten een der vleugels van zijn partij voor de kop te stoten. Hij zou, zo legde hij uit, in een lastig parket geraken indien hij verplicht werd te stemmen over de amendementen van de waalse P.S.C.-ers.

C.V.P.-voorzitter Houben vlucht niet eens in de onthouding : hij verdwijnt gewoonweg in het niets. De voorzitter van de grootste partij van het land durft het niet eens aan, deel te nemen aan de werkzaamheden voor het realizeren van het « nieuwe België » dat door hem en zijn volgelingen gepredikt wordt.

Het is gewoonweg lafheid. Want hoe men het draaie of kere : in een zaak als die van de P.S.C.-amendementen is het

● OPLOSSING IN ZICHT

spelling wordt geregeld

(red.) Het is lange tijd stil geweest op het front van de spelling van het Nederlands. Niet omdat men in hogere sferen van mening was, dat er geen slapende honden hoefden wakker gemaakt, doch omdat de spellingskommissie bezig was met de herwerking van haar voorstellen van 1967. Men zal zich herinneren dat deze voorstellen de progressieve spelling voorstonden en dat er nogal luid gekwaakt werd in de nederlands-vlaamse kikvorsenpoel. Dat sommigen hun neus ophaalden voor de « odeklonje » kunnen we begrijpen, vooral dan in Vlaanderen waar men met latijnse klanken meer vertrouwd is dan in Nederland. Het is trouwens maar spijtig dat « keuls water » geen ingang in ons taalgebruik heeft gevonden en dat is onder meer toe te schrijven aan de manie, om vreemde woorden in de taal binnen te smokkelen, een euvel dat niet alleen eigen is aan ons taalgebied doch ook elders welig tiert, tot zelfs in de zo sterke burcht van het Frans, waar het « franglais » tot ergernis van velen binnen sijpelt.

Het rimpelloos geworden water werd nu even in beweging gebracht door het bericht dat de gemengde belgisch-nederlandse spellingskommissie met haar herziening is klaar gekomen en eerlang een verslag zal publiceren. In nederlandse onderwijskringen — die in meerderheid de vooruitstrevende spelling voorstaan — dringt men op een spoedige beslissing aan, zodat de nederlandse minister van Onderwijs aankondigde dat hij nog dit jaar de eindvoorstellen inzake spelling aan de staten-generaal zal voorleggen. In ons land zal dat via koninklijk besluit geregeld worden.

Grosso modo mogen we zeggen dat de progressieve en eenvoudige spelling het gehaald heeft, in Vlaanderen niet zonder de aktieve houding ter zake van de vlaamsbewusten, die ijveren voor een

(vervolg op blz. 4)

GASTARBEIDERS

beroepsHALVE bekeken

Het probleem der gastarbeiders heeft aanleiding gegeven tot een meningsverschil tussen de minister van Arbeid en het A.B.V.V., waarvan hij kort geleden nog de algemene sekretaris was. Men schreef minister Major de bedoeling toe, alle vreemde arbeiders die slechts over een tijdelijke arbeidsvergunning beschikken het land te zullen uitwijzen wanneer komt vast te staan dat men ze niet meer kan gebruiken. De sindikale refleks liet zich hier in de tegenovergestelde richting van enkele weken geleden gelden, toen in het Antwerpse beide grote sindikaten zich schrap zetten tegen het voornemen van een groot scheepsbouw- en -herstellersbedrijf, om eigen mensen af te danken en te vervangen door zuidslavische scheepsbouwarbeiders, omdat belangrijke bestellingen uit Zuid-Slavië deze tewerkstelling bleken te impliceren. Het bedrijf in kwestie moest bovendien het verwijt inkasseren dat het de omscholing van eigen werkkrachten verwaarloosd had.

Dit zijn twee aspekten van de wanordelijke en improvizatorische manier waarop in ons land met vreemde en ook eigen arbeiders wordt omgesprongen. Men zou de waarheid geweld aandoen indien men bij onze eigen arbeiders veel simpatie voor de gastarbeiders zou veronderstellen. Dit is niet alleen een gevolg van de verhoudingen op het werk zelf, doch ook van de verschillende levensgewoonten enz. Niettemin werd minister Major door zijn geestesverwanten op de korrel genomen, wat hem een omstandige, niet erg overtuigende en stuntelig geformuleerde repliek ingaf. Deze (hoffelijk blijvende) polemiek tekende intussen nog maar eens ten voeten uit welke kloof er gaapt tussen enerzijds de socialistische leidende figuren die, door lange en herhaalde bindingen met het bewind en de uitoefening daarvan, van de bazis van het socialisme zijn vervreemd, en anderzijds deze bazis, ze weze nu partij of vakbond.

Men kan grif aanvaarden dat ook een socialistisch minister tegen klandestiene of gekamoefleerde inwijking hoort te zijn. Tans moet een socialistisch minister, de gevolgen van een manke inwijkingspolitiek verwerken met middelen, die onvermijdelijk tegen de sindikale en ook de niet-sindikale borst moeten stoten, al is het zo dat de inwijking meestal door socialistische of kristendemokratische ministers uit de sindikale stal werd geregeld. Het is een kwestie van ruime interpretatie der reglementen en de indruk is gewettigd dat het de minister aan een zekere soepelheid in deze interpretatie heeft ontbroken. Maar intussen zitten we met een aantal vreemde arbeiders, die niet voor scholing in aanmerking komen en die ten laste van de gemeenschap vallen. Eens te meer is het vooral in Wallonië en het Brusselse geweest dat men aan quasi-teugelloze « invoer van werkkrachten » heeft gedaan, waarvan de voordelen de waals-brusselse ekonomie ten goede kwamen terwijl de lasten « evenredig » over beide landsgedeelten verdeeld worden. Dit is een aspekt waarover in de socialistische polemiek angstvallig gezwegen werd. Er valt alleen uit te besluiten dat bij een andere staatsinrichting en dus ook een andere ekonomische beslissingsmacht de voordelen en de lasten rechtvaardiger zouden verdeeld geweest zijn. Nu de waalse industrie nieuwe en zeer zware inspuitingen krijgt zou het niet verwonderlijk zijn, wanneer straks minister Major zijn gastarbeidersoverschotten op een elegante wijze zal kunnen wegwerken. Deze stand van zaken belet inmiddels niet, aan te dringen op een evenwichtiger politiek in deze sektor en zoals gezegd in de eerste plaats aan de scholing of omscholing van eigen mensen te denken. Het incident te Antwerpen heeft bewezen dat aandringen in die richting niet overbodig is.

2,7 MILJARD OPSLAG

Beide grote vakbonden hebben uit naam van een half miljoen rijksambtenaren en daarmee gelijkgestelden en 250.000 gepensioneerden hun eisenprogramma aan de regering voorgelegd. De meest onmiddellijke eis is deze van 3 % weddeverhoging. De vakbonden wensen zich bovendien het recht voor te behouden een eventueel akkoord op bazis van dit eisendossier te schorsen, voor het geval de inwerkingtreding van de Belasting op de Toegevoegde Waarde of een monetaire krizis de koopkracht van wedden en lonen zou aantasten. Verdere eisen betreffende pensioenaanpassingen, verkorting van de werktijd tot 41 uren en half per week, bijkomende verlofdagen en aanpassing van de vakantievergoeding.

De regering heeft stellig met dit eisenpakket in haar begrotingsramingen rekening gehouden. Toch vraagt men zich bij deze sociaal te verdedigen voorstellen af waar de tegenprestatie blijft, nl. de modernizering en de depolitizering van de openbare diensten, die een vlotter openbaar dienstbetoon, een beter onderwijs en een soepeler rechtsbedeling zouden moeten waarborgen, nog afgezien van de wanverhoudingen in dit alles ten nadele van Vlaanderen.

VERPLICHTE ERELONEN

Het opleggen van verplichte erelonen van 15 april a.s. af in gewesten zonder verbonden geneesheren kan tot een regularizering bijdragen indien de regering het wetsontwerp nr. 73 vrij spoedig tot wet maakt. Het bij dit ontwerp voorziene sociaal statuut van de geneesheer is immers het tegengewicht in het streven naar het opheffen van de anarchie waarvan de patiënt het voornaamste slachtoffer is geweest. Nu de scherpe kanten geleidelijk zijn afgerond, is het wenselijk dat men eindelijk een begin make met een echte integratie in de sektor van de volksgezondheid en de ziekenzorg.

(vervolg van blz. 3.)

moderne spelling zoals ze ijveren voor een moderne en aan eigen kultuur en nationaliteit aangepaste staatsstruktuur. Eens te meer waren de konservatieven inzake spelling ook te vinden in het kamp van hen, die huiverig staan tegenover elke vernieuwing, gelijk waar. Sommigen waren zelfs bewust tégen omdat een nieuwe, moderne, één-gemaakte spelling de heelnederlandse kulturele integratie vanzelfsprekend in de hand werkt.

Of de kommissie enkele buitennissigheden uit haar herwerkte voorstellen zal geweerd hebben, moeten we afwachten. Uiteraard brengen deze bijkomstigheden het gebouw van de nieuwe spelling niet in het gedrang. Als nationalisten kunnen we ons er slechts over verheugen dat binnen afzienbare tijd aan de verwarring in de spelling van onze taal een einde zal komen, een einde dat het begin van een moderne, aangepaste en éénblijvende spelling voor Noord en Zuid zal zijn.

● « SOCIETE GENERALE »-RUZIE

groot en onvergeetlijk verzuim

(aco) De uiteenzetting die de goeverneur van de « Société Générale » Max Nokin dinsdag gegeven heeft op de algemene vergadering van de aandeelhouders, raakt ons gedeeltelijk wel en gedeeltelijk niet.

We kunnen ons niet bepaald opwinden over het geschil dat er openlijk is uitgebroken tussen de beheerraad van de « Générale » en Martin Thèves. Tussen Max Nokin en Martin Thèves had er dinsdag een steekspel van woorden en van belangen plaats zoals er in de geschiedenis van de «Société Générale» geen enkel is aan te wijzen. Thèves behoort namelijk zelf tot de ekskluzieve groep van belangrijke leden van het financiële belgische sanhedrin.

Martin Thèves motiveerde zijn optreden tegen zekere beslissingen van de « Union Minière » en van de « Générale » echter op een zo strikt persoonlijke manier en zijn optreden getuigde van een zo tipisch liberale mentaliteit, dat we in hem geen woordvoerder kunnen zien van onze eigen maatschappelijke vizie.

Hoe het brusselse gerecht tenslotte zal oordelen over het betwiste punt — de verlenging van een welbepaalde kategorie « Union Minière »-effekten-met-stemrecht — laat ons tamelijk koud.

Max Nokin heeft zich ook verdedigd tegen de beschuldiging van een àl te konservatief en àl te passief beleid. Hij verwees naar nieuwe verwezenlijkingen die door de « Générale » of in haar domein tot stand gekomen zijn. De financiële pers heeft die reeks « verwezenlijkingen » meer dan voldoende in de verf gezet.

Op ons maakt het geen indruk. We herhalen dat de « Société Générale » haar financiële en technologische middelen eenzijdig gebruikt om binnen de historisch gegroeide bedrijven haar imperium te houden. Ze heeft te weinig ondernomen voor de ontsluiting van nieuwe gebieden en voor de expansie van stille gewesten met eenzijdige industriële struktuur. Ze heeft gretig uit de staatsruif gegeten en beslag gelegd op enorme overheidskapitalen om oude waalse industriën in stand te houden of op te kalefateren, of in zekere mate te vernieuwen.

Ondertussen heeft ze aan Vlaanderen geen vernieuwd ekonomisch organisme helpen schenken. Ze heeft voor ons niets gedaan. Ze heeft niet begrepen dat ze om haar bestaan in ons midden te legitimeren een element van vlaamse volkskracht diende te zijn.

Ondanks de opname in haar beheerraad van enkele nederlandssprekenden is de afgrond tussen de « Générale » en het wérkelijke volk van Vlaanderen even breed en diep gebleven. Ze heeft onze zorgen niet gedeeld en ons pogen niet gesteund.

Wat er door nieuwe groeikracht gestalte kreeg in jonge vlaamse ondernemingen, werd tot stand gebracht zonder de medewerking van België's grootste ekonomische machtskoncentratie.

Dàt is haar schuld en om die reden leggen we ons bij haar machtspozities niet lijdzaam neer.

bb phoque

Op onze redaktie ligt een merkwaardige foto. Ze toont een groepje mensen die betogen tegen de slachting van de bébés phoques. Het groepje wordt aangevoerd door een filmsterretje van derde rang dat, tussen twee figuraties in, gauw wat publiciteit wil snabbelen. Het lieve wicht heeft zich voor de gelegenheid gehuld in een kanjer van een bontjas uit luipaardvel.

Waarmee we maar willen zeggen dat de herrie rond de jonge zeehonden, die in de St. Laurensbaai neergeknuppeld en gevild worden, eigenaardige aspekten vertoont. Ergens bewijst de aktie de ontroerbaarheid van de mens en dat is positief. Maar daarnaast bewijst ze tevens, hoe oppervlakkig en hoe verschrikkelijk onvolledig dergelijke massale uitingen van ontroering zijn. En dat is een zéér veeg teken.

Mogen we, voor de vuist weg, een ruwe schatting doen? De plaatsruimte die momenteel in kranten en weekbladen aan de jonge zeehonden wordt besteed, is een tienvoud van wat er beschikbaar is om over de menselijke baby's te spreken in bijvoorbeeld Biafra of Vietnam of de arabische vluchtelingenkampen. In Biafra sterven er wellicht iedere dag zoveel mensenkinderen als er tijdens een jachtseizoen in de St. Laurensbaai zeehondenkinderen worden gedood. BB phoque schokt het wereldgeweten of wat er wil voor doorgaan. Hulp aan de biafraanse kinderen is de moeizame en niet-spektakulaire taak van een handjevol mensen uit karitatieve instellingen, die het maar moeten doen zonder veel hulp en publiciteit.

Zorg en eerbied voor het dier? Zéér mooi en hoogst noodzakelijk, tenminste als deze zorg en eerbied onderdeel zijn van een algemeen-menselijke houding. En dat is niet altijd het geval, wel integendeel!

Na de jongste wereldoorlog werd de H-bom uitgetest boven Bikini. Om de uitwerking van de bom te kunnen meten, had men rond de atol de restanten van de duitse oorlogsvloot en enkele oude geallieerde schepen gemeerd; aan boord bevonden zich schapen en varkens die als proef-dieren moesten dienen. De britse Vereniging voor Dierenbescherming protesteerde daar met klem tegen en eiste, dat de dieren zouden vervangen worden door duitse krijgsgevangenen.

Hitler was een vegetariër. Niet zo maar uit gezondheidsoverwegingen, maar principieel. Hij heeft ooit gezegd dat iedere burger verplicht zou moeten worden, z'n eigen koe dood te doen : er zouden dan — zo veronderstelde hij — heel wat minder biefstukken gegeten worden. Uit Eichmann's mond in de verklaring opgetekend « dat hij geen vlieg zou kunnen kwaad doen ».

Prins Bernhard is een van de bonzen in de stichting voor dierenbescherming « Wild Life Found ». In een door hem geautorizeerde biografie, geschreven door een Brit, wordt verhaald hoe hij in de meidagen van 1940 opdracht gaf aan nederlandse militairen om, zonder enige vorm van proces, een aantal aangehouden N.S.B.-ers en kommunisten te eksekuteren. De slachtpartij ging niet door omdat een officier weigerde te gehoorzamen en hardnekkig vasthield aan het standpunt, dat niet-veroordeelden tot nader order als onschuldigen dienden beschouwd te worden.

We hoeven de voorbeelden heus niet alleen in de politieke sfeer te gaan zoeken. Enkele dagen geleden werd te Atrecht in Frankrijk een kindermoordenaar met de guillotine terechtgesteld. De eksekutie van deze inderdaad schuldige werd door de franse en de belgische pers afgedaan in een berichtje van een viertal centimeter over één kolom.

En zelfs dichter bij huis en in het dagelijkser leven struikelt men over voorbeelden. De vogelvangst in België is een politieke taboe, omdat de vogelvangers een sterke en aktieve drukkingsgroep hebben gevormd. En om een paling levend te zien villen, moet men heus niet naar Kanada toe.

Wat we willen bewijzen? Niets! We geven alleen maar stof tot overweging.

dio Genes.

● DRAMA IN HET WAASLAND

hoe kon zo iets gebeuren?

(aco) Bij N.V. Verbreyt Gebroeders en Co. — het grootste tekstielbedrijf van Sint-Niklaas — is de toestand nu dramatisch. Men heeft er een kulminatiepunt in de krizis bereikt dat zelfs de hardst-gezoden pessimisten nog getroffen heeft.

Het bedrijf lijkt namelijk reddeloos verloren en zelfs een konkordataire overeenkomst met de voornaamste schuldeisers — indien ze tot stand komt — zou de weg niet meer kunnen effenen naar een nieuw begin.

Er wordt nu gezegd — en het lijkt juist — dat men in de eerste plaats de rechten moet veilig stellen van de personeelsleden. Bedoeld zijn dan de rechten, eigen aan een ontslag, waarbij dienstjaren, anciënniteiten en leeftijd dienen in acht genomen.

Om haar verplichtingen na te komen jegens het personeel bij ontslag en bij sluiting van de poorten, zal de firma Verbreyt over ettelijke tientallen miljoenen fr. moeten kunnen beschikken.

Dat is dan als het ware de negatieve periode. Dat is de poging om menselijk en familiaal te redden wat er te redden is. Het is de sociale valorizatie van wat er aan schaarse aktiefposten nog is overgebleven.

Daarna dient een poging ondernomen om altans de laatste kern van Verbreyt — we bedoelen het handelsfonds, het merk « Edel », de internationale marktpozitie en de verkoopsapparatuur — over te hevelen in een nieuw en leefbaar verband. Dat zou naar we hopen, een nieuwe tewerkstelling van altans een deel van het ontslagen personeel kunnen meebrengen.

We vertrekken bij deze veronderstelling van een uitgangspunt waarvan we niet weten of het reeds verworven is. Er zouden wel belangengroepen moeten gevonden worden die het handelsfonds Verbreyt — en wie weet : ook zekere elementen van de industriële bedrijvigheid en van het daarmee verbonden patrimonium — kunnen inschakelen in een bestaand geheel.

We menen te weten dat minister Vlerick zelf toegankelijk was voor die beschouwing en zich ingespannen heeft om besprekingen op gang te brengen.

We zullen verder afwachten hoe de neergang van een grote tekstielonderneming verder zijn beslag krijgt. We denken dat deze « mort sans phrase » niet zo stil zou verlopen indien Verbreyt in Wallonië gevestigd was.

We stellen voor dat ieder van ons een gewetensonderzoek houdt en zich afvraagt of het stuk ekonomisch aktief in het Waasland, waarvan we de ontwaarding jarenlang hebben meegemaakt, wel met de juiste taktiek en met de vereiste strijdbaarheid verdedigd is. We zouden paraat moeten zijn om de verdere afbraak van het bedrijfsleven in Vlaanderen te voorkomen.

Als men de teleurgang van Verbreyt aldus beschouwt, groeit dit gewestelijke drama uit tot een bittere les in sociale en vlaams-nationale politiek.

● ONGEHOORDE EISEN

universitaire grondspekulanten

(van haegendoren) Zelfs het vondelingen-kind van de kulturele autonomie (Van den Boeynants is er de onwettige vader van en de asociale heer Eyskens de pleegvader met peetoom Tindemans) en het afgrendelen van iedere verbetering aan onze sociale taalwetten zouden, volgens de waalse P.S.C., van Vlaanderen een te weelderig huis hebben gemaakt.

Zij hebben een dubbel offensief ingezet : tegen de randgemeenten en voor de miljarden-dans ten bate van de Neue Stadt, Louvain-la-Neuve te Ottignies. Ze zijn dat offensief aan het winnen op de papieren soldaten van het C.V.P.-B.S.P.-regeringsleger.

Louvain-la-Neuve eist primo zeventien miljard in plaats van de acht miljard volgens de maksimale objektieve berekeningen. Van den Boeynants en Eyskens hadden 35 miljard over tien jar in het vooruitzicht gesteld voor de universitaire ekspansie. In mijn betoog tegen de regeringsverklaring stelde ik realistischer 45 miljard, hetgeen toen als « belachelijk » werd bestempeld. Het is duidelijk dat er in 35 of 45 miljard wel 8 miljard kunnen zitten voor de overheveling, maar geen 17 miljard alleen al voor de U.C.L. !

Dus worden de « behoeften » maar opgedreven tot 60 miljard.

Ten tweede willen de financiële groepen die het plan Ottignies doorgedrukt hebben, dat er een ruime kring rond de campus vrijblijft voor grondspekulatie. De « Libre » schrijft dat de socialisten zich verzetten, maar uiteindelijk zouden toegeven.

Zal minister De Saeger de enorme oppervlakte die hij onteigent, deels « schenken » aan het groot-kapitaal ?

Wij nazijn

vlaams nationaal

V.U. OP T.V.

Volgende week donderdag, 27 maart te 19.35 u., komt de maandelijkse Volksunie-tribune op het scherm. Het zal ditmaal geen film zijn, maar een uitzending vanuit de studio aan het Flageyplein : mr Schiltz debateert met joernalisten van de dagbladpers over aktuele problemen. Met deze « meet the press » bewijst de Volksunie andermaal, dat zij het houdt bij een open en eerlijke informatie.

volksunie kongres brussel 19 en 20 april

BOM-BASTISCH

« Pourquoi-Pas ? » pakt deze week uit met een « onthulling » : er zou te Moeskroen « bijna » een bomaanslag op Van den Boeynants gepleegd zijn.

En zo draait de brusselse propagandamolen, die van de spekslager nu ook al een kandidaat-martelaar voor het vaderland wil maken.

WILLEM I

Te Antwerpen is een ganse reeks plechtigheden voorzien om het 150-jarig bestaan van de antwerpse stadsscholen te vieren.

Alhoewel men er de nadruk niet op legt (wel integendel !), wordt zo toch nog maar eens een van de prachtige initiatieven van Willem I tijdens de « hollandse tijd » in de bloemetjes gezet. Deze grote nederlandse vorst deed meer dan duizend gemeentescholen oprichten in ons land, dat toen een schromelijke achterstand op het Noorden had.

Er zijn de jongste tijd — onder meer te Lier en te Gent — al vaker zulke anderhalfeeuwfeesten geweest. Telkens bedenken we in de rand ervan, wat een zegen de korte « hollandse tijd » voor Vlaanderen is geweest en wat een achteruitgang de scheuring van 1830...

« ZEKERE KENTEKENS »

Onze lezers zullen zich nog herinneren dat de burgemeester van Destelbergen in de 11 novemberstoet verleden jaar geen V.O.S.-vaandels en geen leeuwevlaggen duldde.

Senator Elaut heeft in een parlementaire vraag de minister van Binnenlandse Zaken verzocht, hem mee te delen of de burgemeester gerechtigd was de leeuwevlag te weren.

Zoals te verwachten houdt minister Harmegnies zich in zijn antwoord op de vlakte : hij stipt aan dat een burgemeester, als hoofd van de plaatselijke politie, maatregelen mag treffen om ordeverstoring tegen te gaan. Hij mag dus ook « zekere kentekens » weren.

Met die « zekere kentekens » bedoelt de waalse minister het nationaal simbool der Vlamingen...

De studentenagitatie afdoen als het werk van een « handjevol drijvers » zou een grote fout zijn. Er is — vooral te Leuven — een groepje verwarde agitatoren. Maar de malaise is veel breder, dieper en ernstiger.

EN NOMAALS VL

In antwoord op de interpellatie van volksvertegenwoordiger Mattheyssens in verband met de VL, antwoordde de minister van Verkeerswezen dat volgens de internationale overeenkomst, het aanbrengen van een « B » verplichtend is voor het verkeer van belgische wagens in het buitenland.

Hieruit kan worden afgeleid dat VL zonder B in het binnenland, en VL met B in het buitenland toegelaten zijn.

De minister bracht echter in herinnering dat volgens het koninklijk besluit van 15 maart 1968 het verboden is, het uitzicht te belemmeren door een niet reglementair opschrift.

Verder verwees de minister naar het koninklijk besluit van 31 december 1953, waarbij het o.a. verboden is letters aan te brengen in de nabijheid van de nummerplaat.

Het is dus geraden de VL niet op een ruit aan te brengen en op voldoende afstand van de nummerplaat, zodat geen verwarring met de nationaliteit van het voertuig mogelijk is.

VERSPILDE ENERGIE

Te Leuven steunt een minderheid van vlaamse studenten — onder leiding van Pol Goossens — de waalse studenten in hun eis voor financiële verhuiswaarborgen.

We achten dat energie, die aan de verkeerde zaak wordt verspild. Natuurlijk, wie A zegt moet ook B zeggen; wie de verhuis wil, moet ook de middelen om hem te verwezenlijken willen.

Er is echter verhuis en verhuis. De oplossing Ottignies en Woluwe is uit meer dan één oogpunt, zoals we reeds herhaaldelijk hebben gezegd en bewezen, een barslechte oplossing. Het is daarenboven een dure oplossing : een verhuis naar een stedelijk centrum in het hart van Wallonië, waar reeds een infrastruktuur voorhanden is, zou miljarden beterkoop uitvallen.

Ottignies-Woluwe is een brusselse oplossing en op enigerlei wijze ijveren voor het verwezenlijken ervan, is hand- en spandiensten bewijzen aan de brusselse imperialisten.

GEVOLG VAN B.T.W.

Over de gevolgen van het invoeren van de B.T.W. zijn we voorlopig nog lang niet uitgesproken !

In Nederland heeft een grapjas de letters B.T.W. eens de afkorting genoemd van « belastingontvangers te weinig ». De man had het nog bij het recht eind ook : onze eigen administratie van Financiën heeft 1.013 nieuwe ambtenaren van de niveaus 3 en 4 nodig. Voor deze aanwervingen zijn reeds in 1969 begrotingskredieten ten belope van 64 miljoen voorzien...

DE ABONNEMENTENSLAG

OPNIEUW EEN GROTE STAP VOORUIT

Sinds twee weken hebben we geen omstandig verslag meer gebracht over de abonnementenslag. Dat we na zo'n onderbreking terug met rezultaten opdagen heeft het grote voordeel, dat nu opeens een grote sprong vooruit blijkt gemaakt te zijn. Inderdaad, twee weken geleden hebben we meegedeeld dat er drieduizend nieuwe abonnementen waren ; dat zijn er inmiddels drieduizend vijfhonderd geworden. En nog is de abonnementenslag niet gedaan : de rezultaten blijven binnenstromen en enkele propagandisten hebben reeds meegedeeld dat ze ook na einde maart verder blijven werken.

Laten we dan beginnen met de erelijst van de afdelingen.

Een eerste groep omvat de afdeling met schitterende rezultaten : Borgerhout (190 nieuwe ab.), Erps-Kwerps (114 nieuwe ab.), Niel (66 nieuwe ab.), Ninove (112 nieuwe ab.), Ronse (90 nieuwe ab.).

Daarop volgen dan de afdelingen met zeer goede rezultaten : Antwerpen, Geel, Gent, Menen, Oostende, Roeselare, St Katelijne-Waver, Veurne, Vichte en Zwijndrecht.

De groep afdelingen met goede rezultaten is groter : Beerse, Beveren-Waas, Bilzen, Bonheiden, Bornem, Bree, Diksmuide, Duffel, Genk, Gentbrugge, Geraardsbergen, Grimbergen, Hasselt, Herentals, Herzele, Heverlee, Hoboken, Izegem, Kapellen, Kapelle-op-den-Bos, Kessel-Lo, Mechelen, Merelbeke, Mortsel, Neeroeteren, Nijlen, Oudenaarde, St Amandsberg, Wakken, Weerde, Wervik, Wommelgem en Zedelgem.

De afdelingen met bevredigende rezultaten verdienen eigenlijk ook wel een vermelding : Aalst, Assebroek, Buggenhout, Deerlijk, Denderleeuw, Dendermonde, Denderwindeke, De Pinte, Dessel, Dilbeek, Edegem, Ekeren, Erembodegem, Heist-op-den-Berg, Hekelgem, Hoevenen, Hulshout, Kalmthout, Knokke, Koningshooikt, Kortrijk, Kraainem, Kruibeke, Machelen, Malderen, Mere, Merksem, Nieuwerkerken, Nieuwkerken-Waas, Nieuwpoort, Roeselare, Schoten, St Andries, St Kruis, St Kwintens-Lennik, St Michiels, St Niklaas, Steenokkerzeel, Stene, Tielt, Turnhout, Vorst-Kempen, Vrasene, Wemmel, Wilrijk, Wijnegem, Wortegem en Zaventem.

Met heel veel genoegen maken we melding van de rezultaten van onze propagandisten. Een eerste groep omvat de heel groten, de kampioenen : Aendenboom, St Niklaas (61 ab.) ; De Decker, Niel (66 ab.) ; De Kegel, Ninove (99 ab.) ; Stappaerts, Borgerhout (108 ab.) ; Verhaeghe, Oostende (76 ab.) ; Vinckx, Erps-Kwerps (144 ab.).

Daarop volgen de propagandisten met nog steeds schitterende rezultaten : De Graaf, Geel ; Gesquiere, De Panne; Willems, Borgerhout.

Een grote groep wordt gevormd door de propagandisten met zeer goede rezultaten : Alenbergh, Weerde ; Claessens, Mortsel ; Custers, Bree ; De Blieck, Kapelle-op-den-Bos ; De Meyer, Heverlee ; Depoortere, Wervik ; Dierckx, Ronse ; Duys, Broechem ; Luyten, Duffel ; Peeters, Hoboken ; Pommelaere, Ingooigem ; Raymenants, St Katelijne-Waver ; Somers, St Katelijne-Waver ; mw. Stevens, Zwijndrecht ; Vandessel, Nijlen ; Van Holme, Menen ; Van Houtte, Zedelgem ; Vernieuwe, Brugge ; Verstaen, Wakken.

De propagandisten met goede uitslagen mogen zeker ook nog in de kijker : Allewaert, Roeselare ; Andries, Koninkshookt ; Babylon, Roeselare ; Behiels, St Amandsberg ; Gerd, Kessel-Lo ; Bossaert, Heide-Kalmthout ; Cammaert, St Gillis-Waas ; Cornelis, Dendermonde ; De Caigny, Nieuwerkerken-Waas ; De Kegel, Ninove ; Delang, St Amands ; De Proft, Bornem ; De Schrijver, Aalst ; De Schrijver, Denderwindeke ; De Schrijver, Hekelgem ; Devlieger, Ronse ; De Wit, Merelbeke ; De Witte, Ronse ; De Zitter, De Pinte ; D'Hollander, Stekene ; Dircks, Schoten ; Dombrecht, St Kruis ; Eechaudt, Moregem ; Fleurinck, Nieuwerkerken-Aalst ; mw. Fransen, Hoevene ; Geens, St Stevens-Woluwe ; Gevaert, St Michiels ; Hermans, Heist-op-den-Berg ; Huygebaert, Westende ; Laurier, Ronse ; Leenknecht, Menen ; Martens, Ninove ; Mostmans, Herentals ; Pattijn, Izegem ; Peeters, Machelen ; Peirsman, Beveren-Waas ; Potoms, Malderen ; Ribbens, Rijmenam ; Robeys, Herzele ; Schonkeren, Kapellen ; Severins, Zwijndrecht ; Supply, St Kwintens-Lennik ; Tommelein, Stene ; Van den Bosch, Bonheiden ; Van den Bruel, Hulshout ; Vandierendonck, St Andries; Vanraemdonck, Kruibeke ; Van Reeth, Edegem ; Verbeke, Assebroek ; Verbergt, Borgerhout ; Vercauteren, Gentbrugge ; Verest, Buggenhout ; Verslype, Tielt ; Volant, Ekeren ; Wevers, Genk.

We zijn er van overtuigd dat deze lijst nog veel langer worden zal. En we vragen de speciale aandacht van onze propagandisten voor de hernieuwingen.

GEEN GRENDELS

In een verleden week gepubliceerde motie verwerpt het Verbond van Vlaams Overheidspersoneel opnieuw zeer krachtig de grendels :

« De algemene raad van het V.V.O. neemt op de meest kategorieke wijze stelling tegen de voorgenomen grendelprocedures. Het herinnert er trouwens aan dat de sterkste partij in het vlaamse land steeds als voorafgaande voorwaarde gesteld heeft, dat alle vlaamse grieven eerst zouden worden opgeruimd. Welnu, dat is zeker niet het geval. »

Met « de sterkste partij in het vlaamse land » wordt duidelijk de C.V.P. bedoeld, die aldus door een belangrijke vlaamse vereniging eens te meer op haar eigen ijdele beloften en gebroken toezeggingen wordt geplakt.

Wij nazijn
vlaams nationaal

GOED WERK !

Een werkgroep onder leiding van onze limburgse senator Fons Jeurissen heeft zopas een omvangrijke publikatie met als titel « Limburgs Dossier » uitgegeven. Het dossier bevat een massa gegevens : werkloosheidscijfers over tien jaar, bevolkingscijfers en -vooruitzichten, gegevens over de pendel, over het loonpeil en de tewerkstelling in de koolmijnen, nota's en kaarten betreffende de autoweg E-39, de modernizering van het Albertkanaal, de moerriool en dies meer.

Deze publikatie zal niet alleen in Limburg, maar ook elders in het vlaamse land zeer nuttig zijn. Ze getuigt van de ernst waarmee de V.U. de problemen aanpakt : niet zo maar gegoochel met wat cijfers, maar een volledige en verantwoorde sinteze.

SLAANDE RUZIE ?

In de C.V.P. dreigt de zaak van de leeftijdsgrens te zullen uitdraaien op een slaande ruzie. Een maand voor de verkiezingen van 1968 besloot de vlaamse C.V.P., de leeftijdsgrens van 65 jaar in te voeren voor de parlementaire mandatarissen. Dat betekende meteen het einde van de loopbaan van een aantal belangrijke en minder belangrijke figuren; op de tv heeft onlangs nog een der slachtoffers van de maatregel, de heer Delwaide, er zijn ongenoegen over uitgedrukt.

Door een handigheid werden verleden jaar een paar mandatarissen van boven de 65 gered en « toevallig » bevond zich daaronder de oppermachtige P.W. Segers, die als gekoöpteerd senator niet alleen aan de stem des volks maar ook aan de nieuwe reglementering ontsnapte. De maatregel zelf en de uitzonderingen er op hebben veel kwaad bloed gezet.

VOORUITGANG GENEESKUNDE

Op de bijeenkomst van het C.V.P.-studiebureau Cepess vorig weekend werd de stelling verkondigd, dat de vooruitgang van de geneeskunde het invoeren van de leeftijdsgrens overbodig maakt. Bejaarde mensen, zo werd gezegd, zijn tans in staat om zeer lang aktief te blijven en kreatief werk te verrichten; er werd daarenboven op gewezen dat de C.V.P. als partij steeds gepleit heeft voor een versoepeling van de reglementering inzake werk voor gepensioneerden.

Is Cepess wellicht tot deze (late) ontdekking gekomen omdat zijn voorzitter - tevens voorzitter van de C.V.P. — de heer Houben het riziko loopt, 65 jaar te worden vooraleer er nieuwe verkiezingen komen ? Of is de geneeskunde in één jaar tijds er met reuzeschreden op vooruit gegaan ?

Hoe dan ook : de bedreigden (waaronder Eyskens) en de meer dan 65-jarigen hebben nieuwe moed gevat, terwijl jongere liefhebbers van een mandaat blijven tempeesten tegen de gerontokratie.

Ze trekken in de C.V.P. allemaal aan één zeel. Het zeel waarmee ze mekaar willen ophangen !

HUN WERELDJE

We hebben wijlen de heer Tanrez, die een groot vlaamsnationaal joernalist was, wel eens horen zeggen : « nieuws kan je in de onooglijkste berichtjes vinden » .

Jo Gérard, de joernalistieke blaaskaak van de « Libre » die het aan de gerechtelijke stok heeft met Lucien Outers, stelde onlangs eigen schilderijen tentoon te Brussel.

Onder de genodigen op de opening werden o.m. opgemerkt : Claude de Valkeneer, raadsheer van de koning; de burgemeester van de « oasis francophone » en zijn echtgenote, mevrouw Janssens; baron Jaspar; Charles De Pauw, de uit het niets opgedoken aannemer die de dikste vinger in de pap van de World Trade Centers Brussel en Antwerpen heeft; ons aller bekendste kunstminnaar Pol Van den Boeynants.

« Nieuws » is het wellicht niet, maar in alle geval een (veelbe) tekenend gezelschap.

HERUITGAVE

Men zal zich herinneren, hoe destijds de faciliteiten in zes randgemeenten werden ingevoerd. Oorspronkelijk had de regering faciliteiten voorgesteld in een groter aantal gemeenten, waaronder drie waalse. De Walen weigerden iedere vorm van faciliteiten aan de nederlandstalige minderheden in hun gemeenten. De regering « sneedt de koek eerlijk door » : ze schrapte de waalse gemeenten uit haar plan en verminderde het aantal vlaamse gemeenten. Deze «eerlijke» regeling werd op Hertoginnedal aanvaard door de grote staatslieden van de vlaamse C.V.P.

Met het amendement de Stexhe-Herbiet willen de Walen voor een heruitgave van het eksploot van 1963 zorgen. Het amendement stelt voor, dat « kulturele faciliteiten » zouden ingevoerd worden voor de franstaligen in de zes randgemeenten en voor de nederlandstalige minderheden in de gemeenten langs de taalgrens.

De waalse potentaten van de taalgrensgemeenten — met de moeskroense burgemeester Devos op kop — hebben al njet gezegd : geen faciliteiten bij hen.

Voor het vervolg van de geschiedenis (tenminste als ze volgens de waalse plannen verloopt) : zie Hertoginnedal...

volksunie kongres brussel 19 en 20 april

VERTROUWEN

Het is naïef (en zelfs méér dan dat) over het vertrouwen te willen nadenken. Er over praten kan men zoveel men wil, zoals men over alles praten kan, maar dan zonder zelf iets te zeggen. Louter als echo van wat iedereen zegt of meent te zeggen. Want meer dan 'n echo van wat zelf al echo is, kan men slechts zelden beluisteren. Het is naïef — en meer dan naïef — omdat in deze tijd in elk geval meer openlijk, met een vanzelfsprekende brutaliteit, bij elke trouw een tijdsgrens voorzien wordt. Niet een begrenzing die in al het menselijke onvermijdelijk is, niet een tekort schieten waaraan al evenmin een mens ontkomt, maar een grens in de tijd, ver of nabij, in dit eigenlijke punt waarom het dan toch gaat. We gebruiken wellicht nog de oude woorden, maar wij spreken ze niet meer zelf uit : het schijnen slechts onze lippen te zijn die zonder meer herhalen wat menselijke lippen altijd al hebben gezegd. En wat kan vertrouwen nog betekenen als het niet groeien kan, als het zich niet voltooien kan in een of andere vorm van trouw ?

Deze verandering, die dan toch wel bestaat, is er niet zo maar gekomen. De mens groeit of misgroeit nooit zoals een plant, die overgeleverd is aan wind en regen, aan zon en droogte. De mens, de mensen, veranderen zichzelf ! Dit korte zinnetje, dat een der hoofddogma's van deze tijd uitdrukt, mag men echter niet van te nabij bekijken, want dan wordt men van « ongeloof » beschuldigd. Uiteraard zonder dan dit woord gebruikt wordt, want wij, mensen van deze eeuw geloven, nee aanvaarden, alleen nog de « wetenschap ».

De mensen veranderen zichzelf en dat hebben ze altijd gedaan. Ze wisten het echter niet zo duidelijk als dit nu het geval is. En geen enkele verandering gelijkt ten slotte op een andere verandering. Al was het maar omdat wat nù verandert, ook tevoren al veranderd was. En zo kan men over deze altijd maar veranderende mens misschien wel dit zeggen : inderdaad, de mens is een als het ware geboren leugenaar, hij is levenslang een onwetende die de waarheid nooit bereikt, hij is altijd opnieuw een trouweloze, altijd weer iemand die men niet vertrouwen kan. Maar diezelfde mens kan tegelijkertijd aanvaarden dat hij zijn medemens de waarheid schuldig is, dat hij de waarheid zoeken moet en er nooit willekeurig over beschikt, dat hij in al zijn ontrouw steeds weer trachten moet trouw te zijn. Hij kan echter ook menen (of beweren dat hij er van overtuigd is) dat de mensen rondom hem slechts « luizen » zijn die hij vertrappen kan, dat de waarheid niet langer moet gezocht worden omdat ze niet bestaat en omdat hij alle « waarheid » in zichzelf draagt ; dat wie zijn woorden van trouw betrouwt, slechts een armzalige idioot is die nog leeft in een voorbije tijd en in een wereld waarvan hij zelf niet weten wil.

De mensen veranderen zichzelf en dat hebben ze ook nu gedaan. Niet allemaal en niet allen in dezelfde mate. Maar wie is niet geneigd te menen dat de waarheid in hem zelf ligt, te zijner beschikking is ? Dat de mens alleen maar aan zichzelf moet trouw zijn ? Trouw zonder zelfvertrouwen ? Trouw aan de eigen leegte ? En niets van dit alles kan verborgen worden achter een schermen met « waarachtigheid », een waarachtigheid die aan niets mag gemeten worden maar die alle anderen aan zichzelf meet. Is het misschien daarom dat onze tijd zo dikwijls over « schijnheiligheid » spreekt ?

Misschien kan men alleen maar vertrouwen stellen in hem die zelf weet hoe weinig hij te vertrouwen is. En die toch betrouwbaar tracht te zijn Wie mag men « enigszins !) vertrouwen ? De jonge man die elk ogenblik opnieuw zijn eigen waarheid en waarachtigheid « maakt », of de oude Adenauer die niet zolang voor zijn dood tot Kiesinger, die kanselier was geworden zei : « Ik geef u een goede raad, Herr Kiesinger, vertrouw geen mens ! ». En toen Kiesinger vroeg : « Ook u niet ? », antwoordde : « God beware u. Herr Kiesinger ! ».

Bittere, maar eerlijke levenservaring. En die toch toelaat te blijven leven — beter, de enige levensmogelijkheid is. Want vertrouwen kan men niet, wie alleen zichzelf wil trouw zijn. Verandert hij immers niet, volgens eigen beschikking, elk ogenblik ?

NEMROD.

« Bescheidenheid is het kenmerk van de grote geesten » (chinese spreuk) : na de « nieuwe stijl » de « nieuwe konstellatie ».

HIJ BLIJFT...

...maar niet bij zijn leest. Het staat zo goed als vast dat Vanaudenhove zal aanblijven als voorzitter van de P.V.V. Volgens de partijstatuten moest hij tans vervangen worden door een voorzitter uit de andere taalgroep; Jeunehomme en Descamps waren de belangrijkste kandidaten.

Dat Vanaudenhove ondanks zijn ziekte — die niet alleen maar « diplomatiek » zou zijn — toch aanblijft, is wel te wijten aan het feit dat het heengaan van de « sterke man » het blauwe kaartenhuisje zou doen in mekaar storten. En het is daarenboven niet uitgesloten, dat de Diestenaar aan de leiding en op vinkenslag blijft in het vooruitzicht van de door V.d.B. aangekondigde « nieuwe konstellatie ».

« AKTUEEL » OVER

AMNESTIE

Op 22 maart, dus hedenavond na het nieuws van 19 u. wordt in « Aktueel » van de B.R.T. het onderwerp amnestie aangesneden, namelijk de vizie van minister Vranckx en deze van senator Jorissen. Een onderwerp dat ongetwijfeld onze lezers zal interesseren.

GEVOLG VAN...

Onder de « rubrieken » van de door de regering voorgestelde kulturele autonomie komt onder meer voor : « het aanmoedigen van wetenschappelijke vorsers ». Aanvankelijk werd dit uitgelegd in de zin van een beurzenpolitiek voor studenten en afgestudeerden. Op een vergadering van de Kommissie voor de Grondwetsherziening verklaarde minister Lefèvre verleden week, dat het ook mocht geïnterpreteerd worden als een kultureel-autonome maatregel om reeds na het lager onderwijs talentvolle kinderen speciaal aan te moedigen.

...HET « ZWARTBOEK »

In het door senator Van Haegendoren opgesteld « Zwartboek van de vlaamse achterstand in het wetenschappelijk onderzoek » werd deze stelling verdedigd; er werd gesteld dat onze achterstand niet alleen na, maar ook vóór — en véél voor — het universitair onderwijs moet worden opgehaald.

Minister Lefèvre blijkt goede gedachten niet af te wijzen, ook al citeert hij er de bron niet van...

BROKJE GESCHIEDENIS

Bij het voorbereiden van de eerste wet op het taalgebruik in de administratie (wet De Laet) werden als behorende tot de brusselse agglomeratie slechts vermeld de gemeenten Brussel, Anderlecht, Etterbeek, St Gilles, Elsene, St Joost-ten-Node, Laken, St Jans-Molenbeek en Schaarbeek. Dat waren er negen. Die zijn dan later aangegroeid tot de huidige negentien, terwijl het nu in de richting gaat van 25, dank zij de vlaamse C.V.P. op Hertoginnedal.

Bij de voorbereiding van de wet De Laet werd het brussels gebied beschouwd als vlaams gebied, met ruime faciliteiten voor de franssprekenden...

Enkele tientallen jaren kleurpolitiek bewind hebben er van gemaakt wat het tans is!

TWEEMAAL WAARBORGEN

De waalse P.S.C. eist grondwettelijke waarborgen voor de tijd dat de franstalige leuvense universiteit nog te Leuven zal blijven. De waalse studenten, gesteund door enkele Vlamingen, eisen financiële waarborgen voor de overheveling van de U.C.L. naar Wallonië.

Aan de brusselse universiteit is het net omgekeerd. Daar wordt door de frankofonen vooropgesteld, dat heel het patrimonium van de U.L.B. toebehoort aan de franstaligen en dat de Vlamingen maar hun plan moeten trekken met wat ze na de splitsing elders kunnen krijgen.

MISSELIJK

Deze week verschenen heel wat kranten met op de volledige pagina één een advertentie voor het zoveelste wonderwasmiddel. Onder deze kranten waren ook ernstige bladen zoals « De Standaard » en « De Gazet van Antwerpen ».

We vinden de wijze, waarop aldus blijk wordt gegeven van een bepaalde verachting voor de lezer, gewoonweg misselijk. De krantenuitgevers zijn gewoonweg verkopers van bedrukt papier; we maken er ons geen illuzies over : de voornaamste « kliënt » is al lang niet meer de koper, maar de adverteerder. Die is dus koning.

Er zijn echter grenzen en die worden ruimschoots overschreden, wanneer bladen-« voor-de-elite » aan de publiciteit absolute voorrang geven op het nieuws.

De beroering te Leuven vertoont het aspekt van een toenemende radikalizering der betogingsmetoden.

DANK VAN EEN KATALAAN

Senator Maurits Van Haegendoren ontving enkele dagen geleden volgend schrijven van een Katalaan die door het Franco-regime uit zijn vaderland werd verbannen en die tans in Zwitserland leeft :

« Een gekend persoonlijkheid, van wie vriendschap ik vereerd ben, heeft mij de tekst van uw tussenkomst over het Europa der volken gegeven. Dank U is ons ideaal voor de Eerste Kamer van een Europees Staat tentongesteld.

« Ik als Katalaan dank U afzonderlijk voor de uitdrukkelijke melding van mijn volk. De Vlamingen geven het goed voorbeeld hoe een volk moet strijden voor zijn taal en voor de cultuurintegriteit van zijn gebied. Wij Katalanen weten dat wij in onze rechtvaardige kamp voor een broederlijk en verenigd Europa van vrije volken op de solidariteit van uw landgenote kunnen bouwen ».

We hebben de enkele fouten in de brief niet gekorrigeerd. waarom zouden we ook ? Het feit dat deze Katalaan als banneling in Zwitserland onze taal heeft geleerd en ze vrij behoorlijk hanteert, dient onopgesmukt te worden onderstreept : onze brusselse Beulemansen zouden van hem gerust les in hun « tweede » landstaal mogen ontvangen.

Onze katalaanse vriend mag er van overtuigd zijn dat de Volksunie hem en zijn volk niet vergeet bij haar strijd voor een Europa der volkeren.

HEILIGE DRIE-EENHEID

Het is wellicht niet overbodig, enige aandacht te besteden aan het colloquium dat verleden zaterdag werd ingericht door CEPESS het studiecentrum van de C.V.P.. Tijdens dit colloquium werd uitvoerig gehandeld over een reeks hervormingen, die door partijvoorzitter Houben al eerder op een perskonferentie werden voorgesteld. De vergadering ontleende haar belang slechts voor een zeer klein deel aan de bespreking van deze hervormingen. Het zijn inderdaad niet de uiteenzettingen van rapporteur Geens over de vooruitgang van de geneeskunde en de daaruit voortvloeiende mogelijkheid voor de parlementairen om tot op een steeds hogere leeftijd te blijven zetelen, of de dagdromen van Jan Verroken over het evenredig kiesstelsel die de vergadering belangrijk hebben gemaakt. Evenmin waren het de voorgestelde hervormingen zélf, die reeds tot het publiek domein behoren en die voor een deel zo vanzelfsprekend zijn dat men zich verbaasd afvraagt, hoe het komt dat zij nog altijd in het studiedienst-stadium; enkele van de belangrijkste dezer hervormingen werden reeds jaren geleden door de Volksunie op kongressen en in het parlement verdedigd.

Het CEPESS-colloquium ontleende zijn (relatief) belang aan het feit, dat het werd bijgewoond door B.S.P.-senator Pierson namens het Instituut Emile Vandervelde en door P.V.V.-kamerlid De Weert namens het Paul Hymansinstituut. Publiek werd aldus de nadruk gelegd op de innige samenwerking tussen de studiediensten van de drie traditionele partijen, samenwerking die geleidelijk-aan de vorm heeft gekregen van instituut.

In beginsel is samenwerking op het vlak van de studiediensten der partijen niet zomaar te verwerpen. Onze parlementaire demokratie schreeuwt om een aantal hervormingen die ofwel niet populair zijn ofwel moeten doorgedrukt worden tegen het niet onbaatzuchtig verzet of de vrees van een groot deel der volksvertegenwoordiging in. Dat terzake overleg wordt gepleegd over de partijgrenzen heen, zou eerder een verheugend verschijnsel te noemen zijn.

In werkelijkheid echter ziet het er met de samenwerking tussen de studiecentra van de drie traditionelen helemaal anders uit. Ten eerste is het geen « open » overleg : de samenwerking beperkt zich tot de drie partijen die sinds de bevrijding, in steeds afwisselende kombinaties, de macht hebben uitgeoefend en die vandaag als belangrijkste gemeenschappelijke noemer het feit hebben, dat hun beleid hen heeft gevoerd naar een volslagen faljissement voor henzelf en voor 's lands politiek. De samenwerking is er een van het politieke establishment, met uitsluiting van alle vernieuwende faktoren en invloeden die zich de jongste jaren geldend hebben gemaakt. Nu de verkiezingsuitslagen de aanspraken van de drie traditionelen op de macht steeds minder wettigen, trachten deze partijen zich — via hun studiediensten — onderling te verzekeren voor het behoud van de macht in de toekomst. Hoe de elektorale kaarten ook liggen, welke regeringskombinaties ook nodig zijn of verworpen worden : de drie groten willen — over de wisselvalligheden van de dagelijkse politiek heen — de oude toestand bestendigen : tussen hen, en tussen hen alleen, moet de macht verdeeld worden. Op die wijze wordt de samenwerking een faktor van immobilisme in plaats van een prikkel tot hervorming en vernieuwing.

Het « instituut » van de studiediensten is echter niet alleen gesloten voor de vernieuwingsdrang van buiten, het is eveneens gesloten voor de eventuele vernieuwingsdrang binnen de drie partijen zelf. Het moge gelden als een simbool dat zowel de studiedienst van de C.V.P. als de C.V.P. zelve geleid worden door de heer Houben, die op slag uit de politieke arena verdwijnt telkens wanneer zware stormen opsteken. Van de heer Houben was geen enkel geluid te vernemen tijdens de herrie rond de val van de regering Van den Boeynants; de heer Houben gaf geen kik toen bij de verkiezingen van vorig jaar zijn partij praktisch ophield te bestaan, de heer Houben is bij de grondwetsherziening nauwelijks te pas gekomen. Zijn rol heeft er zich doorlopend toe beperkt, te pleiten voor het betrekken van de derde partner bij alle tweepartij-besprekingen. Hij is daarin overigens geslaagd : terwijl in de openbaarheid en voor de galerij een tripartite werd afgewezen, vonden de studiecenakeltjes van de drie partijen zich in het « instituut ».

Cenakeltjes, inderdaad! De C.V.P.-studiedienst wordt geleid door Houben, bijgestaan door Geens en André. Het Paul Hymansinstituut staat onder de leiding van De Weert, Ciselet en De Clercq. In het socialistisch Emile Vandervelde-instituut zwaaien Fuchs, Pierson en Deruelles de plak. Men ziet, hoe Vlaanderen vertegenwoordigd is in het « instituut » van de driepartijen-samenwerking! Het is een veeg teken voor de parlementaire demokratie dat de driepartijen-oligarchie er in geslaagd is, de belangrijke materies en de opties voor de toekomst toe te vertrouwen aan clans die ontsnappen aan iedere inspraak en praktisch iedere kontrole.

Tot wat de driepartijen-samenwerking in het verleden reeds heeft geleid, hebben we bij ontelbare gelegenheden kunnen vaststellen. We hebben het zeer onlangs nog kunnen zien in de Kamer, waar de stemming voor de samenstelling van de Taalkommissie heeft geleid tot een beschamende koehandel : de vlaamse C.V.P.-ers, B.S.P.-ers en P.V.V.-ers waren maar net goed genoeg om hun stem uit te brengen voor de twee waalse saboteurs, die sinds 1965 de kommissie met sukses hadden geboykot!

Over de CEPESS-bijeenkomst van verleden zaterdag zweefde de geest van de grote samenzwering : de wederzijdse verzekering - tegen - iedere - vernieuwing, die de drie traditionelen, berooid en gepluimd in een reeks verkiezingen, onderling hebben afgesloten.

PARLEMENTAIRE KRABBELS

IN DE KAMER

Tegen de gewoonte in komen wij nog even terug op de vergadering van vorige week donderdag. Niet dat er historische woorden werden gesproken hoewel Van den Boeynants aanwezig was. Hij spreekt de woorden, die hij voor historisch houdt, buiten het parlement uit. V.d.B. heeft een woord in de massa geslingerd waarmee hij politieke opschudding heeft verwekt. Hij had een hoop leuvense, fransprekende bourgeois-studenten als klankbord uitgekozen. Het vergulde studentendiet had gegild bij de forse uitspraken van de nieuwste redder des vaderlands. Hij had ze ook deskundig op temperatuur gepraat.

Na de eerste schok zijn de kommentaren losgekomen. Men is de messias niet te voet gevallen. De pers van C.V.P.-strekking hield zich behoedzaam op de vlakte, de socialistische pers schold en de bladen van P.V.V.-strekking deden terughoudend. Alleen de versteende «Libre Belgique» brandde rijkelijk wierook. Maar dat zal V.d.B's messiaans zelfvertrouwen niet hebben gesterkt. Hij weet dat het gelijk staat met een veroordeling als het noodlot wil dat de kletsende, ouwe groottante een politikus tot haar favoriet verheft.

De koele, berekende Simonet, die nochtans het pad naar zijn oud-tegenstrever opzichtig had geëffend, zei koud dat hij in zijn oude stal bleef. Alleen Vanaudenhove hapte onbeheerst en gulzig toe.

Het onthaal was niet zo triomfantelijk als de grote man het zich had vóórgedroomd.

Eyskens sprak eveneens te Leuven, waar Van den Boeynants het studentenvolkje had opgepookt. De eerste-minister brak hooghartig de staf over de nationale reddingspoging van V.d.B. en verwees de «nationale redder» naar het terrein van de brusselse agglomeratie om zijn geldingsdrang af te reageren, De premier liet eveneens zijn afkeuring neerkomen op het waanwijze, ambitieuze hoofd van de op rust gestelde rebel Wilfried Martens en op de C.V.P.-jongetjes, die zich zó onnozelweg voor diens karretjes laten inspannen.

De grote man werd ertoe gepraamd te precizeren waarin de toverformule bestond. Het werd een elastische terugtocht.

Van den Boeynants zat donderdag in zijn bank toen Willy Declercq — zijn oud-vice-premier en die nu als assistent-redder wordt vernoemd — met hoge stem, op de tribune het ontslag van de regering Eyskens eiste. Toen liep de P.V.V.-groep, op sleeptouw genomen door Mundeleer die spottend riep «V.d.B. aan de macht», uit de hand. De hele fraktie riep Mundeleer na, aan het adres van hem in wie Vanaudenhove de door God gezonden partner had gezien. Het was V.d.B. aan te zien dat de hoon uit die hoek hem geen goed deed. Hij grijnsde zuur.

Met deze man moet nochtans rekening gehouden worden. Talent heeft hij onmiskenbaar. Hij weet dat de massa houdt van klare en vooral krachtige taal en hij is in staat haar dat te leveren. Hij is geen Hamlet, die verscheurd naar de diepste roerselen van de eigen beweegredenen peilt. Hij is een man van de aktie, van de punch. Hij heeft zich uit een bescheiden beroep omhooggewerkt tot hoog aan de top. Zijn zelfvertrouwen is niet gering en hij houdt zich voor een door een uitverkozen teken gemerkte. Hij heeft iets van de veroveraar namelijk de roekeloosheid. Daardoor is deze man gevaarlijk.

Eyskens had onbewogen en bleek het stormpje ondergaan. Hij had de stormloop van De Clercq geen tegenaanval waardig geacht. Hij pakte zijn zwartlederen koffertje beet en stevende statig, met zijn neus in de lucht, naar de uitgang.

Er deed zich dan nog een incidentje voor, dat niet tot de geschiedenis behoort, maar tot de «kleine geschiedenis» moet worden gerekend, een genre waarin de Fransen uitblinken en dat niet de publieke daden van een bekend man, maar zijn privé-leven en zijn hebbelijkheden tot onderwerp heeft.

Op de agenda stond ook de bespreking van de begroting van dotaties. Op deze begroting staan de uitgaven van de Kamer ingeschreven evenals de civiele lijst, dit is de jaarvergoeding van de koning, de ex-koning en de prinsen, die aan de goedkeuring van de Kamer worden voorgelegd. Dat is de jaarlijkse gelegenheid waarop de achtbaren, in besloten vergadering, de inwendige keuken bespreken. Dan worden de publieke tribunes ontruimd, dan moeten de joernalisten hun tribunes verlaten, dan trekt de generaal, kommandant van de paleiswacht, zich terug, dan is het personeel van de vertaaldienst, van het beknopt verslag en van het stenografisch verslag alsmede de suppoosten afwezig. Dan is de geluidsinstallatie uitgeschakeld en moet men proberen op eigen middelen en zonder vertaling de spreker op de tribune te verstaan. Het geeft een zonderlinge gewaarwording plots tot een ander tijdvak te behoren. Van deze speciale sfeer was geen klap te merken. De tribunes werden niet ontruimd en het personeel bleef in de zaal. Er was geen bespreking, er zou alleen gestemd worden. Plots vroeg Lacroix, een (fizisch) hoogrode Waal, het woord voor een verklaring bij de stemming. Hij bekloeg er zich scherp over dat hij niet aan het woord was kunnen komen bij de bespreking, hoewel hij zich had laten inschrijven en hij maakte de kollega's lekker door te verklaren dat hij in de besloten vergadering van plan was, voorstellen te doen die de achtbare kollega's zouden interesseren. Voorzitter Van Acker beet hem toe dat hij niet op zijn plaats was toen hij de algemene bespreking opende. Lacroix riep terug dat hij in de zaal was. Van Acker wond zich op en blafte dat het niet zijn taak was, de ganse zaal af te zoeken naar de ingeschreven spreker. Hij kon met behulp van de geluidsversterkers Lacroix overstemmen en verklaarde het incident voor gesloten. In de koffiekamer is er nog over het incidentje nagepraat. Iedereen weet dat Van Acker de sprekers die niet in de zaal zijn door een suppoost laat verwittigen. De vraag rees waarom Van Acker dat nu niet gedaan had met iemand die wél in de zaal was. En de vraag rees of Van Acker een bespreking over de inwendige keuken wou vermijden. En waarom? Hierbij werd er herinnerd aan een portrettering van de spotter Huysmans. Hij schreef over Van Acker temidden van een stel lovende karakteristieken, olijk zonder overgang: «Hij is steeds bereid zichzelf diensten te bewijzen»...

Leo Wouters hield een rustige tussenkomst bij de bespreking van openbare werken. Hij bepleitte een ernstige studie voor het projekt «zeestad» en de veilige bevaarbaarheid voor grote schepen van het kanaal Gent-Terneuzen. Hij gaf uiting aan de ongerustheid in het Gentse betreffende het tracé van de weg Brussel-Zelzate-Brugge via Maldegem.

Evrard Raskin kwam op voor de limburgse belangen en vroeg de bespoediging van de aanleg van de E-39. Minister De Saeger zat er zwijgend bij, doch diende af en toe een rake klap toe aan Knoops van de F.D.F.-R.W., die zijn anti-vlaamse refleksen wat te dwaas loosde.

De beruchte B.T.W. werd in openbare bespreking genomen. Zij zal volgende week worden voortgezet. Wij zullen er dan op terugkomen.

IN DE SENAAT

Bij het einde van de bespreking van de begroting van Volksgezondheid werden twee interpellaties gehouden, een door de P.V.V.-senator Risopoulos en een door de V.U.-senator Bouwens.

Senator Bouwens maakte opnieuw een uitstekende indruk omdat de interpellatie goed gestoffeerd was en werkelijk af. Senator Bouwens heeft een rustige voordracht en laat zich niet uit zijn lood slaan. Uit zijn interpellatie bleek duidelijk welke voordelen de regering eenzijdig aan Wallonië toegekend heeft. Het is o.m. onder de druk van zijn interpellatie, die reeds verscheidene weken ingediend was, dat de regering verplicht werd enigsins haar partijdige ekonomische politiek te milderen.

Senator Risopoulos is een van de nieuwe lichten van de brusselse P.V.V. Hij is van griekse afkomst en waarschijnlijk daardoor voelde hij nooit afkeer voor de studie van het Nederlands, dat hij zeer goed hanteert. Hij is ongetwijfeld een man die er wil komen. Hoewel hij tot de groep fanatici van de brusselse P.V.V. behoort — hij woont te Elsene — heeft men de indruk dat hij morgen met evenveel zwier andere stellingen zal verdedigen als dit voor zijn politieke loopbaan zou te pas komen.

De inhoud van de interpellatie over Mol die deze vlotte jongen hield was echter wat anders. De arme frankofonen worden te Mol eigenlijk buitengepest en daarom is een nieuw waals centrum voor gevorderde technologie nodig, zo betoogde hij. Deze stelling werd bijgetreden door de waalse socialisten, terwijl het F.D.F. het nationaal centrum te Brussel wil.

De minister bleef erg vaag in zijn antwoord. Hij moest trouwens niet veel zeggen want senator Jorissen had reeds verklaard dat hij de interpellatie helemaal niet kon begrijpen vermits de franstaligen niet alleen met 70 % van de kredieten voor wetenschappelijk onderzoek gaan lopen, maar daarbij te Mol met de best betaalde betrekkingen, terwijl de bestellingen van Mol praktisch altijd te Brussel of in Wallonië geplaatst worden.

Bij de begroting van Sociale Voorzorg hoorde men de gewone klachten over het moeilijk sociaal dienstbetoon voor de kleine man, die aan de paperassenrompslomp niet uit kan. Senator Roosens, die erg goed thuis is in deze begroting, hield een gevatte rede over de medische sektor en over de hulp aan de minst bedeelden.

Deze week werd de begroting van Ekonomische Zaken besproken. Senator Claes, die nog herstelt van een heelkundige ingreep, die hem vier weken buiten de senaat hield, liet zich als spreker vervangen door fraktieleider Jorissen, die de draak stak met het feit dat de kredieten voor de ekonomische ekspansie paritair verdeeld worden omdat men nog geen objektieve maatstaven gevonden had. Hij somde die maatstaven op en stelde voor, in het raam van de opbouwende oppozitie van de Volksunie, dat hij de minister en de ambtenaren een handje zou komen toesteken.

Dezelfde senator kwam ook aan de beurt met een mondelinge vraag over de Sabenaluchtlijn Antwerpen-Londen die met verlies zal vliegen omdat men het aanbod van een antwerpse luchtvaartmaatschappij afgeslagen had, die aan de Sabena 5 % van haar bruto-ontvangsten wil afstaan!

Uit de uiteenzetting van minister Delmotte bleek dat hij niet langer zoekt naar objektieve normen om de kredieten voor de ekonomische ekspansie te verdelen. De pariteit is voor hem reeds een blijvende verworvenheid. Of dit een schromelijk sociaal onrecht is dat men de vlaamse arbeider aandoet, die per hoofd minder krijgt dan de waalse arbeider, raakt de koude kleren van deze socialist niet. Hij is een eng nationalist, het hemd is hem nader dan de rok. Hij ontmoet daarbij geen tegenstand bij de waalse socialisten. Zij zijn er klaarblijkelijk gewoon aan dat de franstaligen hun zin doen. Op kosten van de vlaamse arbeider.

Opvallend was dat C.V.P.-partijvoorzitter Houben zijn ontslag ingediend heeft bij de kommissie voor grondwetsherziening. Ofschoon als vlaams senator verkozen, zou hij niet tegen het amendement Herbiet-De Stexhe hebben durven stemmen en vermits men niet zeker is dat de vlaamse P.V.V. er tegen zou stemmen, wil de vlaamse C.V.P. zeker spelen en heeft ze de voorzitter van de vlaamse senaatsfrakie Hulpiau in de plaats gezet.

Een ander opvallend feit is dat senator Van den Daele zijn kandidatuur gesteld heeft tegen die van senator Van de Kerckhove als voorzitter van de vlaamse C.V.P. Senator Van den Daele is een alleenloper, maar men vraagt zich af of een oppozitiegroepje in de C.V.P. zelf, dat inziet dat haar vlaamse politiek een katastrofe dreigt te worden, op die manier wat drukking wil uitoefenen.

De toekomst zal het uitwijzen, maar van een vlaamse C.V.P. valt er in de senaat sinds de verkiezingen weinig te merken.

onze parlementairen staan hun man

■ In de bespreking van de begroting van Verkeerswezen 1969 spraken kamerleden Anciaux, Babylon en Belmans namens de V.U.

■ Kamerlid dr. Anciaux interpelleerde andermaal de minister van Verkeerswezen over de taaltoestanden en de benoemingen in de Sabena.

■ Bij het debat over de begroting van Sociale Voorzorg 1969 kwam senator Roosens tussenbeide.

■ Volksvertegenwoordigers Wouters en Raskin hielden een tussenkomst in het debat over de begroting van Openbare Werken.

■ Senator Jorissen vroeg mondelings de minister van Verkeer paal en perk te stellen aan de geldverspilling in de Sabena. Dezelfde senator trad ook als spreker op namens zijn fraktie in het debat over de begroting van Ekonomische Zaken 1969.

■ Senator Elaut woonde de zitting bij van de senaatskommissie voor Volksgezondheid; senator Baert deze voor de Grondwetsherziening; senator De Paep nam deel aan de besprekingen in de kommissie voor de Middenstand; senator Van Haegendoren vertegenwoordigde zijn fraktie in de kommissie voor Kulturele Zaken; senator Blanquaert in deze van Verkeer, senator Bouwens in deze van Tewerkstelling, Arbeid en Sociale Voorzorg. In de kommissie voor Ontwikkelingshulp zetelde senator Vandeweghe terwijl senator Jorissen de zittingen van de kommissies Binnenlandse Zaken en Volksgezondheid bijwoonde.

■ Volksvertegenwoordigers Van der Elst en Defacq woonden de zittingen van de Kommissie Buitenlandse Zaken bij, Van Steenkiste deze van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, Schiltz en Wouters deze van de Bijzondere Kommissie, Olaerts en Van der Elst deze van Financiën, Van Leemputten en Verduyn deze van Volksgezondheid en Gezin, Leys de subkommissie van Justitie, Belmans en Leys de kommissie van Justitie, Schiltz deze van Tewerkstelling, Lootens en Sels de kommissie van Landbouw en Van der Elst de kommissie voor de Grondwetsherziening.

■ Schriftelijke vragen werden gesteld door kamerleden Defacq, Leys, Vansteenkiste, H. Goemans, Anciaux, Mattheyssens, Raskin en door senatoren Ballet, Van Haegendoren, Jorissen, Blanquaert, Jeurissen, Vandeweghe, Elaut en Baert.

HOE DE "BELG" DENKT OVER ...

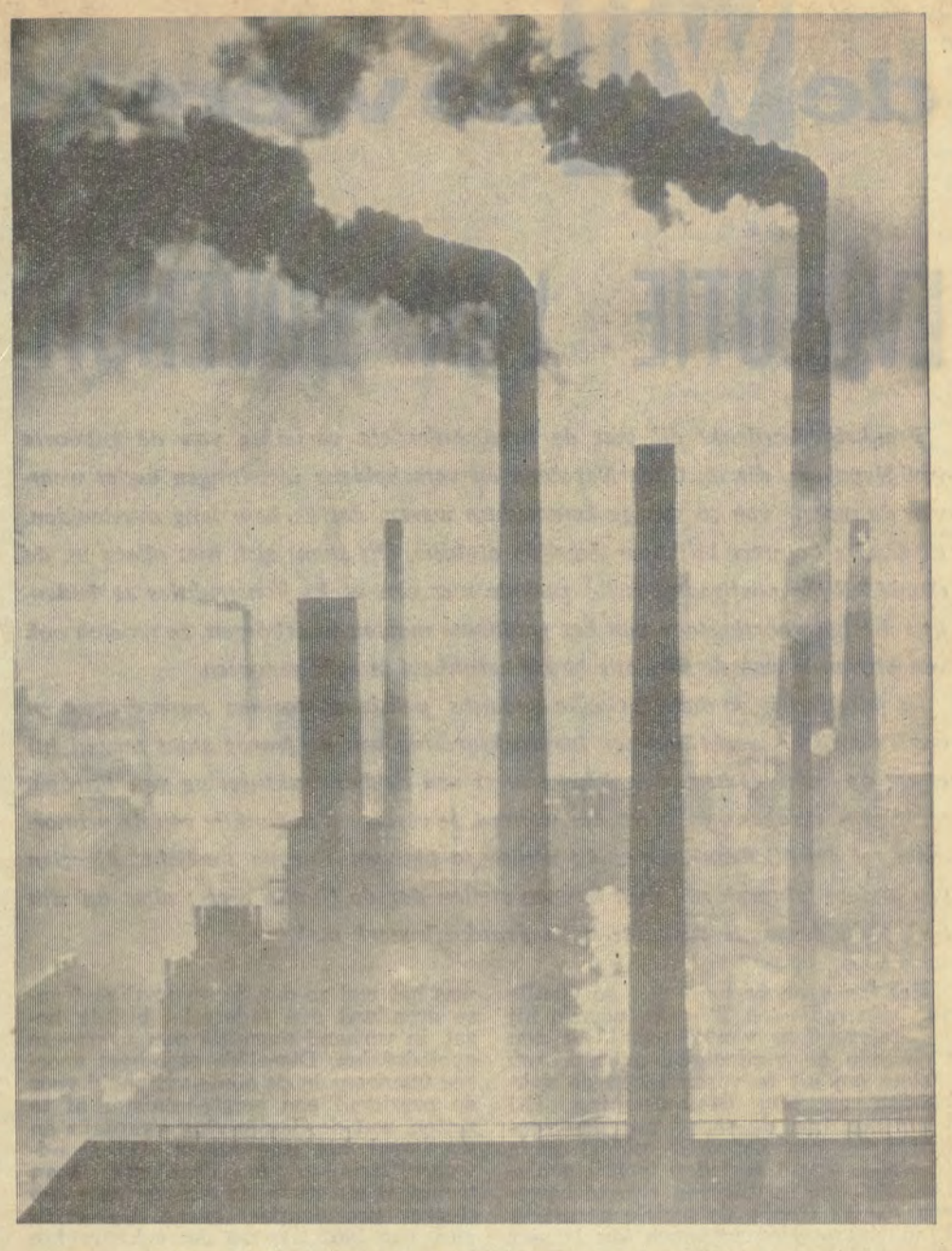

Meer belangstelling in Wallonië dan in Vlaanderen...

Politieke opiniepeilingen worden in ons land de jongste tijd steeds meer en meer toegepast. Vorige week nog konden we op deze zelfde pagina een uitvoerig kommentaar wijden aan een opiniepeiling die in januari gehouden werd en die voor de Volksunie zeer pozitieve rezultaten opleverde. Natuurlijk (en gelukkig) zijn we in België nog niet zo ver als in Amerika, waar het Gallup-onderzoek is uitgegroeid tot bijna het tegendeel van wat het eigenlijk moet zijn : van middel om de openbare mening te peilen is het er verworden tot middel om de massa te beïnvloeden. Dit verschijnsel is trouwens al niet meer louter « amerikaans » : ook in West-Duitsland worden de rezultaten van peilingen bewust gehanteerd als middel om de openbare mening te beïnvloeden. De drie grote westduitse partijen hebben er dan ook voor gezorgd dat ze ieder voor zich over een eigen Gallup-instituut beschikken ; deze instituten leveren wél wetenschappelijk verantwoord werk, maar de rezultaten van dat werk worden op zuiver propagandistische wijze gehanteerd door de opdrachtgevers. In afwachting dat het wellicht ook in ons land over kortere of langere termijn die weg opgaat, wordt hier voorlopig nog weinig aan opinie-onderzoek gedaan en mogen de rezultaten overigens nog altijd beschouwd worden als de objektieve samenvatting van objektief verrichte peilingen.

Het « Belgisch instituut voor voorlichting en dokumentatie » (Inbel) heeft zopas aan de techniek van de opiniepeiling een brosjure gewijd, waarin de bevindingen van een aantal jaren werking op dit terrein werden samengebracht. Het grootste deel van de brosjure handelt over de eigenlijke technieken van het onderzoek. Daartussen werden echter een aantal rezultaten van onlangs uitgevoerde peilingen gepubliceerd en het zijn juist deze rezultaten die er ons toe aangezet hebben, aan de publikatie van Inbel dit artikel te wijden.

SOCIAAL-EKONOMISCH

Inbel heeft een steekproefpeiling op touw gezet om de algemene indruk te kennen betreffende de verhouding tussen Vlamingen, Walen en Brusselaars op het sociaal-ekonomisch vlak. Een eerste vraag waarop Inbel een antwoord trachtte te verkrijgen, luidde : « hoe ziet men in elke gemeenschap de ekonomische situatie van de andere gemeenschap ? ».

De in het hoofdstedelijke gebied ondervraagde personen erkenden voor 89 % de industriële ontwikkeling van Vlaanderen en voor 90 % de stilstand of achteruitgang van Wallonië.

In Wallonië waren 96 % der ondervraagden het er over eens om een stilstand of achteruitgang van hun streek vast te stellen ; 63 % noemden dit een alarmerend feit. In Vlaanderen erkennen 81 % de industriële vooruitgang van de vlaamse provincies ; slechts 10 % beschouwt de stilstand of de achteruitgang van Wallonië als een alarmerend feit.

De konkluzies die hieruit te halen zijn (over bijvoorbeeld het al of niet bestaan van een « nationaal » gevoel van solidariteit) laten we aan de lezer over.

De belangstelling voor een ekonomische heropleving is niet even groot in de verschillende landsstreken : 61 % van de Walen, 58 % van de Brusselaars en 52 % van de Vlamingen hechten er een groot belang aan. Ook wat betreft de belangstelling voor de omschakeling van bedrijven lopen de percentages uiteen : 59 % in Wallonië, 45 % te Brussel en 42 % in Vlaanderen.

GROTE AGGLOMERATIES

Bezuiden en benoorden de taalgrens is men het méér eens over het internationaal karakter dan over de nationale rol van Brussel-Hoofdstad : 80 % van de ondervraagden zowel in Vlaanderen als in Wallonië waren er over akkoord dat Brussel een « internationale stad » is, doch slechts 55 % achtten het de europese hoofdstad. Het veranderend uitzicht van Brussel werd zowel door de Walen als de Vlamingen hoofdzakelijk geweten aan de immigratie van vreemdelingen. Een gevoel van afkeer of altans van vreemdheid tegenover Brussel kwam sterkst tot uiting in antwoord op de vraag, waar men het liefst zijn beroep zou uitoefenen, in eigen streek of te Brussel : 73 % der waalse en 86 % der vlaamse ondervraagden gaven de voorkeur aan de streek waar ze wonen. In één derde der gevallen was deze voorkeur te wijten aan een gevoelsverbondenheid met de woonplaats. De Walen blijken iets minder rezerves tegenover de hoofdstad te hebben dan de Vlamingen.

Een alleszins merkwaardig en pozitief rezultaat van de opiniepeiling is, dat meer dan de helft van de ondervraagden in Vlaanderen én in Wallonië voorstander blijkt te zijn van de samensmelting der grote agglomeraties. Voor Brussel ontbreken spijtig genoeg de gegevens terzake.

TWEEDE LANDSTAAL

Inbel heeft tevens een opiniepeiling verricht om de houding van de bevolking met betrekking tot het onderwijs van de tweede landstaal te onderzoeken. De rezultaten stroken met wat iedereen zo ongeveer kon vermoeden ; het is echter wel belangrijk, tans over statistieken terzake te kunnen beschikken.

De meerderheid der belgische volwassenen (69 %) is van mening, dat het onderwijs van de tweede landstaal voorrang moet krijgen in het programma van de taallessen. Eén vierde van de bevolking (24 %) hecht meer belang aan het onderricht van een andere dan de tweede landstaal, terwijl 7 % geen mening terzake bleek te hebben.

De Vlamingen hechten een groter belang aan het onderwijs van de tweede landstaal dan de franstaligen : 82 % van de Vlamingen houden het bij het Frans als tweede taal. terwijl slechts 53 % van de Walen na Frans ook Nederlands willen leren.

Tussen de vlaamse provincies kan er nog een onderscheid gemaakt worden : in Oost- en West-Vlaanderen is de belangstelling voor het Frans als tweede landstaal groter dan in Antwerpen. Voor Antwerpen geldt waarschijnlijk, dat kontakten met engelse en duitse bedrijven er frekwenter zijn dan in de rest van het vlaamse land.

FRANS EN NEDERLANDS

Inbel besluit de rezultaten van deze opiniepeiling met een zin, die de moeite van het citeren waard is : « Men meent te mogen stellen dat de franstalige ondervraagden het onderwijs van de tweede landstaal bijna uitsluitend beschouwen als een voorbereiding op het taaleksamen dat doorslaggevend is voor een bevordering, en slechts in zeer weinige gevallen als een middel om nieuwe sociale en kulturele horizonten te openen ».

Deze vaststelling heeft natuurlijk te maken met het grondig verschil tussen het Nederlands en het Frans als internationale kommunikatiemiddelen Ze houdt in. dat er voor de Walen bij de eventuele keuze van het Nederlands als tweede taal weinig of geen « nationale gevoelens » van pas komen

We zijn er overigens van overtuigd dat de keuze van het Frans als tweede taal in Vlaanderen steeds minder en minder te maken heeft met « nationale » opties. doch dat hier elementen uit het verleden blijven nawerken. die daarenboven aangevuld worden door de praktische — en van ieder politieke optie ontdane — vaststelling dat de tweede landstaal «toevallig» meteen een internationaal vehikel is.

POLITIEK JARGON

Inbel heeft de mening van de gemiddelde burger gepeild over een aantal tema's die doorgaans worden aangeduid met een term uit wat we het « politiek jargon » zouden willen noemen. Er is daarbij gebleken, dat de meeste ondervraagden met de begrippen, die achter de aangehaalde technisch-politieke termen staken, geen moeite hadden : 80 % bleek te weten wat een « begrotingsevenwicht » is, 75 % had een benaderend juiste opvatting van het begrip « technische bijstand » (slechts 10 % was van mening dat de technische bijstand moet uitgebreid worden. terwijl 60 % hem ofwel wil beperken ofwel gewoon afschaffen). 60 % had inzicht in het begrip « binnenlandse staatslening ».

Tweede taal : houding zonder « nationale » opties.

Er worden in de brosjure van Inbel nog een paar andere voorbeelden van recente peilingen aangehaald ; daar ze echter slechts zeer beperkte en gespecializeerde materies bestrijken en dus eigenlijk buiten het algemene kader van dit artikel vallen, laten we ze hier onvermeld. Het ligt echter in de lijn van de verwachtingen, dat ook in ons land het statistisch materiaal over de rezultaten van opiniepeilingen steeds omvangrijker zal worden : een evolutie die om meer dan één reden gelukkig te noemen is.

de WIJ de wereld

vlaams nationaal

EVOLUTIE VAN BOVENUIT

Frankrijk herdenkt dit jaar de tweehonderdste verjaring van de geboorte van Napoleon, die de Code Napoleon en verscheidene instellingen naliet waarvan de meeste van zo stevige konstruktie waren, dat ze hem lang overleefden. De Gaulle koestert blijkbaar dezelfde ambitie. Hij spant zich niet alleen in, de onmiddellijke post-gaullistische periode met een reeks konstrukties te bedenken die het voortbestaan van het gaullisme moeten waarborgen, ze moeten ook van blijvende waarde zijn, alle betrekkelijkheid in acht genomen.

In feite is het zo dat de Gaulle ondanks politieke stormen onverdroten en onverstoorbaar werkt aan een herstrukturering van de franse staat terwijl hij er tot op heden is in geslaagd het tempo van de herstrukturering van Europa, zoals zijn europese partners die wensen, te vertragen in funktie van de primordiale rol die hij Frankrijk in dit nieuw te bouwen Europa toedicht. Afgezien van andere faktoren zou men kunnen stellen dat de Gaulle zegt : alles op zijn tijd, eerst de eerste europese natie Frankrijk sterk maken.

Het lag voor de hand dat de Gaulle van zijn radio- en TV-rede, waarin hij het referendum van 28 april a.s. zou toelichten en verdedigen, gebruik zou maken om uit te varen tegen de vakbonden en hun 24-urenstaking. Hij heeft opnieuw de snaar van de vrees betokkeld, een beproefd middel zoals in mei-juni van verleden jaar is gebleken. Het zou overdreven zijn te beweren, dat de Gaulle de sociale onrust in Frankrijk onderschat, doch het is niet de eerste keer dat zijn overstoorbaarheid en zijn hardnekkigheid om een bepaald doel te bereiken, het halen op de aktie van zijn — verdeelde — tegenstanders. Na de diplomatieke rel met Engeland en de EEG-partners, waarin toch gebleken is dat de Gaulle net als in zijn binnenlandse politiek niet voor een « renversement des alliances » zou terugschrikken, moet hij nu het hoofd bieden aan een nieuwe bedreiging van de frank in volle voorbereiding van zijn projekten inzake regionalizatie en participatie.

Om de vragen van het aanstaande referendum met werkelijke kennis van zaken te beantwoorden zou men een halve staatsjurist moeten zijn. Niet minder dan 25 artikelen en ettelijke paragrafen moeten gewijzigd worden. Sommigen beweren wel dat men de nagestreefde hervorming ook zonder grondwetsherziening had kunnen doorvoeren, maar de Gaulle streeft een grondige wijziging na. Hij wenst de hervorming — een virtuele afschaffing — van de Senaat, die hij bij de grondwetswijziging van 1958 nog een onontbeerlijke instelling noemde. Toen was het wel zo dat de toenmalige franse grondwet een federatief bijluik bezat, in verband namelijk met overzeese gebiedsdelen. Diezelfde grondwet voorzag trouwens in de onmogelijkheid voor de prezident een eerste-minister af te zetten, wat de Gaulle vlug « vergat » en warempel hij niet alleen. De grondwetswijzigingen in Frankrijk gaan trouwens steeds in de richting van een sterker prezidentieel gezag. De wijziging van 1962 voorzag de rechtstreekse keuze van het frans staatshoofd, dat niet langer meer een scheidsrechter doch een leider of een « guide » is.

Het regionalisme van de Gaulle is stellig niet alleen een kamoeflage voor een versterking van het persoonlijk gezag van de prezident. Dit stelsel beantwoordt aan een sociaal-ekonomische behoefte en is wonderlijk genoeg een soort voorafbeelding van de europese regionalizatie, waartegen de Gaulle zich alsnog verzet met zijn « Europe des patries ». Maar binnenlands beantwoorden de régions aan een innerlijke overtuiging van de Gaulle. Het is niet van vandaag dat hij daarover bepaalde inzichten heeft en toelicht. Het ontwerp tot grondwetswijziging voorziet 21 régions of ekomomische gewesten, die een bepaalde vorm van inwendige autonomie zouden verkrijgen, terwijl het centraal gezag primordiaal blijft. Het is de vraag of het aantal en de omschrijving van deze régions van meetaf aan nauwkeurig te bepalen is, alhoewel ze grotendeels samenvallen met de oude provincies. In parijse overheidskringen is men van mening dat de ontwikkeling zelf zal moeten aanwijzen of er later niet tot versmelting van bepaalde régions ze' moeten overgegaan worden of tot een splitsing van tans zeer grote — of liever : ekonomisch sterk gekoncentreerde — gewesten (zoals bij voorbeeld Parijs).

Een andere bedoeling van de Gaulle is ook het opvangen van groeiende regionale verzuchtingen, die bij voorbeeld in Bretanje evolueerden naar een eis tot autonomie.

Het institutionalisme is in Frankrijk oude traditie. Van staatsstrukturen, ambtenarenopleiding en het opvangen van spanningen in instellingen hebben de Fransen verstand, al hebben ze niet steeds tijdig de keuze tussen krachtproef of instelling kunnen doen. Dat dit institutionalizeren bijna altijd gepaard gaat met een centralisme (tans ietwat afgezwakt met de regionalizatie), is de keerzijde van de medaille. Bij de Gaulle komt daarbij de ijzeren konsekwentie in zijn streven naar machtskoncentratie in zijn persoon en in wat hij zijn opvolgers wenst over te maken. Met de participatie poogt hij zijn sindikale tegenstrevers nog meer wind uit de zeilen te nemen. Spanningen allerhande droegen sterk bij tot de aanvaarding van twee grondwetswijzigingen, in dienst van deze gezagskoncentratie. Het sociale konflikt (eis tot 12 % loonsverhoging tegenover slechts de helft in schijven, zoals door regering en patronaat voorgestaan) en de konservatieve verweer- of schrikrefleks hebben nu het voorstel tot derde grondwetswijziging van het akademische naar het praktische vlak overgebracht. De openbare mening is door een probleem, dat rechtstreeks met het onderwerp van het referendum niets te maken heeft, voor dit laatste toch gesensibilizeerd. Dat precies moest de Gaulle hebben, ook al ondermijnen stakingen en onrust het reeds zo wankele gebouw van de frank nog meer. Een andere tegenvaller is het — voortijdig bekend geworden — negatief advies van de staatsraad. Daarop dreigde de Gaulle met ontslag indien de Fransen niet in voldoende meerderheid ja zeggen tot het a.s. referendum. Maar deze dreiging is ook niet nieuw, de Gaulle wenst vooral door de vrees de Fransen naar zijn wil te buigen.

Prezident Ho Tsji Min van Noord-Vietnam danst een rondje mee met de kinderen van een school te Hanoi. In de zuidvietnamese hoofdstad Saigon bereikt intussen de botsing tussen Vietkong en Amerikanen een nieuw hoogtepunt.

DEZE WEEK IN DE WERELD

- **Tweedaags routine-overleg tussen de Gaulle en Kiesinger : akkoord tot « versterking van de EEG » doch Frankrijk zal de boykot van de Westeuropese Unie voortzetten. Intussen logenstraft Bonn een verklaring van defensieminister Strauss over aanspraken van West-Duitsland op politieke leiding in Europa.**
- **Nixon kiest — gewijzigd — Sentinel-stelsel inzake raketafweer.**
- **Nieuwe russisch-chinese incidenten aan de Oessoeririvier nabij het omstreden eiland Damanski vergen verscheidene doden en gewonden in de russische rangen. Moskou licht westerse hoofdsteden officieel in over de toestand in het Verre Oosten.**
- **Tito versterkt zijn pozitie op het kongres van de « Liga der Zuidslavische Kommunisten » doch vermijdt scherpe stellingname tegen de landen van het Warschaupakt bij bevestiging van de afkeuring van de sovjet-inval in Tsjecho-Slovakije.**
- **Israëlische vliegtuigen bombarderen guerilla-bazes in Jordanië. De Knesseth spreekt met grote meerderheid het vertrouwen uit in de regering Golda Meir. Koning Hoessein bevestigt jordaanse aanspraken op een gedeelte van Jeruzalem. Frankrijk mildert in een nota aan Washington zijn houding tegenover Israël.**
- **Bloedige gevechten tussen nigeriaanse en biafraanse troepen om het bezit van de strategisch belangrijke plaats Owerri. In het Lagerhuis kondigt premier Wilson voor volgende week een « bemiddelingsreis » naar Lagos aan**
- **Topkonferentie van de landen van het Warschaupakt te Boedapest (Socjet-Unie, Polen, Oost-Duitsland, Bulgarije, Hongarije, Roemenie en Tsjecho-Slovakije, vertegenwoordigd door hun hoogstgeplaatste leiders) duurt amper 2 uren.**
  De konferentie stelt een pan-europees veiligheidsoverleg voor onder vermijding van enig verwijt aan Amerika en onder andere op voorwaarde van erkennng van Oost-Duitsland, en de Oder-Neisse-grens Dit voorstel is een herhaling van een gelijkaardig aanbod drie jaar geleden.
- **Amerika stuurt versterkingen naar Saïgon na toespitsing van het Vietkong-offensief op de zuidvietnamese hoofdstad.**

LOKKENDE LEEGTE

De naam Siberië is slechts weinigen onbekend, al is het maar in de uitdrukking « siberische koude ». De werkelijkheid van land en volk is bijna even zeker heel weinigen bekend. Die onbekendheid krijgt dan wel eens een groteske vorm, als naar aanleiding van de gebeurtenissen van de laatste weken (of beter : van de eindelijk bekend geworden grensincidenten die al jaren duren !) de naam van een stroom in het nieuws komt. Dan wordt, vooral door de grote franse 'oernalisten, de Amoer in woordspelingen gebruikt als was deze naam het franse woord voor « liefde », terwijl het om de niet eens russische naam gaat van de stroom die de Chinesen de « Heilungkiang » noemen !

Ook de naam Siberië is niet russisch: hij werd afgeleid van de « stad » Sibir die in 1581 door de kozakkenhetman Jermak Timofejevitsj op de Tartarenkhan werd veroverd. Sibir, dat geen grote stad is geworden, lag aan de Irtisj-stroom waarin Jermak in 1584 verdronken is. Maar in nauwelijks tachtig jaar, een korte tijd voor de toenmalige trage verplaatsingsmogelijkheden, kwam geheel het hedendaagse Siberië — met uitzondering van Kamsjatka

SIBERIE

(het schiereiland aan de Beringzee), de Kirgiezensteppen en een gebied rond de Jenisej-stroom — onder russische heerschappij. Ook de Amoer, de meest oostelijk gelegen stroom, werd tijdelijk bezet totdat de Chinezen daar in 1689 terugkwamen. Hoewel dit alles meer dan drie eeuwen gebeurde nadat de vlaamse franciskaan Willem van Roebroek als eerste Europeaan door Centraal-Azië naar de Mongolen in Karakorum trok, blijft het toch op zichzelf een merkwaardige prestatie !

Het werd echter 1860 voordat de Russen opnieuw de linker oever van de Amoer konden bezetten. En pas sindsdien kan er van een aktieve en een zekere (dat wil zeggen : een op zijn russisch georganizeerde) bezetting van Siberië gesproken worden. Gedurende vrijwel de gehele tsaristische tijd was Siberië eigenlijk niets anders dan een gebied dat militair onderworpen werd om er belastingen te kunnen innen. En die belastingen waren bijna uitsluitend pelsen die werden opgeëist, een belasting waaraan de inlandse stammen gewoon geraakten. In een zekere mate werd ook wel aan bevolkingspolitiek gedaan. Aan officieel bevorderde en aan oogluikende toegelaten inwijking uit het eigenlijke Rusland.

Aan de militairen, voornamelijk Kozakken, werd uiteraard niet gevraagd of zij vrijwillig naar dit barre gebied wilden optrekken. Aan de gestraften van gemeenrecht die er na hun gevangenistijd verbannen werden al evenmin. Er waren bovendien de politieke veroordeelden en de leden van godsdienstige sekten, voornamelijk de Oudgelovigen, en daarna de weerspannige boeren. Zo kenden de zestiende, de zeventiende en de achttiende eeuw elk hun eigen groep inwijkelingen. Na het dekreet van 1861, waardoor het lijfeigenschap werd opgeheven, was er in Rusland zelf grond te weinig, ten minste voor de vrijgelaten boeren ; ook zij trokken vaak, zij het zonder toelating, naar Siberië. Tijdens de negentiende eeuw trokken naar schatting achthonderdduizend politieke bannelingen naar Siberië. Zo groeide de russische bevolking van Siberië van ongeveer vierhonderdduizend in 1725 tot ruim acht miljoen rond 1900 aan.

De transsiberische spoorweg (begonnen in 1891) werd nog voornamelijk gebouwd om de belastingen (pelsen) naar Ruslanc te brengen en om het siberische gebied sterker te binden en beter te kunnen verdedigen. Het waren de Japanners die als eerste aziatisch volk, en voordat de transsiberische spoorweg voltooid was, de russische overheersing aanvielen. Onder de Sovjets echter werd pas echt begonnen met de ekonomische ontwikkeling vooral van West-Siberië.

Blijkbaar heeft sinds enkele jaren Mao de rol van aanvaller overgenomen. Want Siberië ligt als een lokkende leegte te wachten, ook nu nog : op een gebied van bijna dertien miljoen vierkante kilometer (57 t.h. van de Sovjetunie !) wonen slechts iets meer dan zesentwintig miljoen inwoners. In China wonen op negen miljoen en half vierkante kilometer zevenhonderd miljoen Chinezen. Dat is echter ook niet meer dan 75 inwoners per vierkante kilometer ! Is het dan wel nood aan levensruimte die naar Siberië doet uitkijken, of is het machtshonger ?

KONCENTRISCHE CIRKELS

Volgens een onderzoek dat min of meer betrouwbaar is (zoals trouwens alle opiniepeilingen), zou de kontestatie bij de amerikaanse studenten door een schema van koncentrische cirkels kunnen worden voorgesteld. De kleinste, middenste cirkel — die van de harden — zou niet meer dan 2 % van de studenten omvatten; daarop volgen dan 6 % militanten; het geheel van de kontesterenden zou 20 % zijn. Alles samen zouden 40 % enig kontakt hebben met de kontestatie-beweging. Daaruit volgt natuurlijk niet dat de kontestatie verkeerd is, maar daaruit volgt wél dat de kontestanten moeilijk kunnen beweren dat zij in naam van de meerderheid spreken. En dat zeggen ze nogal eens.

NIETS VOOR BIAFRA

De UNO weigert nog altijd zélf iets te doen voor de hulpverlening aan het onbeschrijfelijk lijdende volk van Biafra. Het Verenigde Koninkrijk vooral, de Sovjetunie al niet minder, verzetten er zich tegen. Hun financiële en imperialistische belangen gaan voor.

De internationale katolieke hulporganizatie « Caritas » redde in Libreville 320 biafraanse kinderen van de hongerdood. Eén druppel water uit de zee van ellende, want hoeveel sterven er in Biafra dagelijks ?

Wreedheid is er in deze oorlog natuurlijk langs beide zijden, maar het menselijke leed van de uitgehongerde en zieke burgerbevolking, die bovendien voortdurend en duidelijk met opzet wordt gebombardeerd, zou toch geen enkele mens onbewogen mogen laten. In een reportage van een amerikaanse joernalist lazen we volgende twee getuigenissen. Een heel jonge weduwe met één kind zei tot de man : «Geef mij zout. Wij Ibo's zijn geen bedelaars, maar om mijn kind in leven te houden moet ik zout hebben ». En een boer, Ihedioha Ejam verklaarde : « Plunderaars en vluchtelingen hebben al mijn zaaigoed opgegeten. Nu heb ik niets meer om te eten en niets meer om te planten. »

J. E. RAY

Van Goethe is het woord dat « Wer den Dichter will verstehen - muss in Dichters Lande gehen » (Wie een dichter wil begrijpen, moet naar het land van de dichter trekken). En dat geldt ook wel voor prozaïscher dingen als het dichten ! Dat geldt heel zeker voor de rechtsorde en de rechtsspraak die in een land heersen. In een schitterend boek (maar het is al meer dan twintig jaar oud, en dus verouderd!), «Survey of Russian History » heeft B.H. Sumner, leider van het All Souls College te Oxford, de sterke banden die in Rusland ook na de geweldige revolutie en staatsgreep met het verleden zijn blijven bestaan, beschreven. Het tsarenrijk leeft in ruime mate nog voort in het Sovjetrijk ! Zo leeft ook de gewelddadige pionnierstijd, toen alleen het recht van de sterkste en de sluwste heerste, in het hedendaagse Noord-Amerika voort. Dat dit zo is, kan helemaal geen geheim genoemd worden, maar bij een konkreet geval als het proces van James Earl Ray, de moordenaar van dominee Martin Luther King, houdt men toch wel even de adem in.

Deze moordenaar, die vorige week na een uiterst kort proces (nauwelijks enkele uren) tot negenennegentig jaar gevangenis werd veroordeeld, is eigenlijk helemaal geen moordenaar, hij is een « doder ». Want van alle invloeden en oorzaken en drijfveren die een mens tot moordenaar kunnen maken was er echt geen enkele aanwezig, tenzij dan dat hij als beroepsdoder voor zijn « werk » betaald werd. Hij is zelfs geen roofmoordenaar in de gewone zin van het woord ! Dat dit zo is, was en is zelfs geen twistpunt ! En toch werd James Earl Ray gewoonweg voor zijn daad (het doodschieten met één enkel schot, om 18 uur 01 juist, op 4 april van vorig jaar van dominee King) veroordeeld. Dat hij tijdens zijn kort proces zelf sprak van een komplot werd tijdens het proces zelfs niet in aanmerking genomen. Dit ging namelijk in tegen de afspraak die tussen de aanklager en de verdedigers bestond. Ray bekende zijn daad en redde zichzelf daardoor van de doodstraf, die in Tennessee nog uitgevoerd wordt. Hij behield zo een kleine kans nog vrij te komen, vermits hij na een derde van de straf kan worden vrijgelaten. Hij heeft echter ook nog een straf van twintig jaar wegens gewapende overval uit te zitten. Hij was daarmee bezig toen hij ontvluchtte. Ray die in 1931 geboren werd, heeft dus kans als éénenzeventigjarige vrij te komen. Tenzij zijn ontsnapping al voorbereid wordt. Het is echter ook mogelijk dat hij zich in de gevangenis nog relatief het veiligst voelt ! Want het is niet slechts gevaarlijk, het is meestal dodelijk in een komplot betrokken te zijn.

Maar oordeel zelf : vlak na de moord op King verklaarde de toenmalige minister van justitie in Washington dat er geen komplot was, waarschijnlijk een politieke verklaring om straatgeweld te voorkomen. Na het eerste onderzoek echter zocht het F.B.I. eerst Galt (want Ray heeft veel namen) en daarna James Earl Ray wegens samenzwering. De opsporingsbevelen met die beschuldiging werden afgedrukt in « Der Spiegel » van 29 april 1968.

En de aanduidingen waren inderdaad duidelijk : twee auto's wachten op de « doder ». Twee witte Mustangs die met een tiental minuten verschil in tegenovergestelde richting vertrokken, terwijl de politie door een radio-bericht misleid werd. Het geweer, met de vingerafdruk die Ray deed ontdekken, zat in een huls van een ander soort geweer en er kon niet uitgemaakt worden met welk geweer juist geschoten werd !

Dezelfde sfeer bestaat echter ook nu nog. « Le Monde » van 14 en 15 maart is het enige blad dat iets uitvoeriger informeert over het proces zelf. Het blijkt dat de tweede (waarom en hoe kwam die tweede er ?) advokaat Foreman heel veel moeite heeft gedaan om Ray schuldig te laten pleiten. Zijn eerste advokaat Hanes verklaarde dat Ray zelf het slachtoffer is van een komplot, een komplot dat internationaal zou zijn, en zijn assistent Thompson belooft sensationele onthullingen. Het gerecht van Tennessee verklaarde dat de overeenkomst goedgekeurd werd door de weduwe van King, door de groep waarvan na King nu Abernathy de leiding heeft en door het ministerie van justitie te Washington. De dag daarop logenstrafte het ministerie dit echter !

De « New York Times » en de « Washington Post » hebben onmiddellijk na de uitspraak het proces een schande genoemd en een onderzoek geëist. De sub-kommissie van de senaat voor binnenlandse veiligheid onder leiding van senator J.D. Eastland heeft beslist, dit onderzoek te doen. Dat zal dan een onderzoek moeten zijn over heel deze zaak. Omwille van Ray wellicht, maar omwille van het recht, de demokratie en de eer van de Verenigde Staten heel zeker !

N.

ALICE HAMILTON

Belangrijke figuren zijn zeldzaam. Zeldzamer is het nog dat die belangrijke figuren het tot honderdjarige brengen. Dat is zo pas gebeurd met dr. Alice Hamilton. Deze nu honderdjarige vrouwelijke doctor in de geneeskunde is hier vrijwel onbekend, want haar politieke rol beperkte zich tot het echt menselijke in de politiek. Zij was het namelijk die heel lang geleden, in de tijd die sommigen wel eens de « goede oude » noemen, de strijd aanging voor de verbetering van de toestand van de tienduizenden, die het slachtoffer waren van de snelle en nietsontziende industrialisering. Veel wetten (en talrijk zijn ze in haar land, de Verenigde Staten, niet !) ter bescherming van de gezondheid en de veiligheid van de arbeiders werden onder haar impuls goedgekeurd. De heel grote, de heel sociale pers heeft over haar natuurlijk niets geschreven : zij was geen leidende figuur van een partij of van een vakbond. Daarom vooral, maar daarom niet alleen, deze nota als een hartelijke hulde.

NIEUWE WAPENS

Volgens berichten van de amerikaanse geheime diensten zijn de Sovjets al sinds enkele maanden bezig met het testen van een nieuw en uiterst gevaarlijk wapen. Het gaat om een sisteem waardoor bommen (uiteraard atoom- en waterstofbommen, de andere tellen immers niet meer mee) in een lage kringloop om de aarde worden gebracht. Zij zouden op nauwelijks honderdzestig kilometer hoogte gelanceerd worden. De bedoeling is dat deze bommen dan vóór het einde van de eerste omwenteling op doelen op de aarde worden gericht. Door dit sisteem en vooral door de geringe hoogte, zouden deze waterstofbommen aan elk amerikaans waarschuwingssisteem ontsnappen. Wat natuurlijk ook de bedoeling is. Lange afstandsraketten worden ten minste nog met enkele minuten voorsprong gesignaleerd. Sinds de eerste berichten, einde 1968, zouden de Sovjets al dertien proeven hebben gedaan; de eerste zeven zijn mislukt, de laatste zes gelukt. Geen verheugend vooruitzicht !

Dag-in dag-uit testen radarschermen de hemel af en lezen specialisten de gegevens bijeen, om er uit op te maken of het ogenblik van de «grote knal » nog niet is aangebroken. Door Nixons beslissing om het « Schildwacht-»-sisteem uit te bouwen, wordt de apparatuur voor terreur en contra-terreur nog geperfektioneerder...

na vijftig jaar: federa

De nieuwe republiek — uitgeroepen in 1918 — had een beroep gedaan op de Sudetenduitsers voor medewerking. Voor een samenwerking was op dat ogenblik de situatie echter allesbehalve gunstig. Op 29 oktober 1918 hadden de duitstaligen de provincie Deutschböhmen en de departementen Böhmerwald en Duits Zuidmoravië uitgeroepen tot zelfstandige delen van de oostenrijkse staat, en Oostenrijk zelf wachtte slechts de gunstige gelegenheid af om zich bij Duitsland aan te sluiten. Tegen deze « zelfbeschikking » der Sudetenduitsers organizeerde men van tsjechische zijde, met geallieerde steun een strafexpeditie. Voegen wij er nog aan toe, dat de regering van Deutschböhmen onder voorzitterschap stond van de socialist Seliger. Een tweede onderworpen volksdeel, de roeteense Oekrainers, riep ook zijn onafhankelijkheid uit : ook daarheen werd een tsjechische strafexpeditie gezonden.

In de door tsjechische en geallieerde macht bijeengehouden staat-met-de-vele-volkeren zou nochtans het slovaakse verzet zich voorlopig het sterkst doen gevoelen.

In de Konventie van Pittsburgh was de volkspersoonlijkheid der Slovaken erkend en werd hen een zekere autonomie toegezegd... Maar aldra bleek deze konventie door de Tsjechen als onbestaande beschouwd te worden.

Masaryk maakte er zich zelfs met de nogal naïeve en belachelijke drogreden van af, dat het akkoord op amerikaanse bodem getekend werd, en dat volgens de amerikaanse wetten geen enkele overeenkomst, gesloten op een feestdag (zoals het geval was in Pittsburgh) rechtskrachtig is...

Op 31 oktober 1918 werd in Turcoszentmartu dan een verklaring ondertekend op aandringen der Tsjechen, waarin o.m. vermeld werd dat de Slovaken tot de grote slavische familie behoorden en als een tak van de tsjechische volksgemeenschap moest beschouwd worden. Van tsjechische zijde werd aan de Slovaken gezegd dat het hier om een loutere formaliteit ging teneinde de vredeskonferentie te beïnvloeden. Van de 106 Slovaken die de verklaring ondertekenden waren er 95 protestanten, hoewel de slovaakse bevolking overwegend katoliek is... Reprezentatief waren deze ondertekenaars dus alleszins niet. Maar ook Mgr. Hlinka ondertekende : de Tsjechen verklaarden immers dat de overeenkomst slechts voor 10 jaar geldig was, waarna de Slovaken hun vrijheid van handelen zouden kunnen hernemen. Enkele jaren later zou Mgr. Hlinka reeds zeggen, in verband met die ondertekening : « Wij waren dwaas... ».

De tsjechische greep naar de hegemonie en de uitschakeling der Slovaken begon reeds in Parijs, bij de voorbereiding van de vredeskonferentie.

Ook een slovaakse afvaardiging reisde naar Parijs — zoals voorzien in de overeenkomst van Turcoszentmartu... Maar de Tsjech Milan Hodza liet de klauzule die hierop betrekking had schrappen, voor de tekst naar de drukkerij ging! Toch ging Hlinka met zijn afvaardiging : over Warschau, waar zij een paspoort van Pilsudski, de poolse goeverneur en latere diktator, kregen.

Die raadde hen daarenboven aan, voor het geval de Tsjechen niet zouden toegeven, het op een akkoord te gooien met de Hongaren. Ze stelden een memorandum op voor de Vredeskonferentie, waarin onder meer gezegd werd dat de « tsjechoslovaakse » natie een fiktie was, en waarin naleving der akkoorden van Pittsburgh en eventueel een plebisciet geeist werd. De slovaakse afvaardiging werd eerst uit het parijse klooster, waar zij verbleef, gewezen en daarna door de franse minister van binnenlandse zaken uit het land gezet, naar men zegt op aandringen van Benesj. Bij zijn terugkeer in Slovakije werd Hlinka op 12 oktober 1919 door tsjechische politie aangehouden, en pas na een half jaar gevangenschap vrijgelaten. Men probeerde zelfs hem in de gevangenis te vergiftigen... omdat de Tsjechen in hem de gevaarlijkste tegenstander zagen voor hun centralisme.

Niettegenstaande alle akkoorden, alle beloften en toezeggingen der Tsjechen werd onverbiddellijk de stem van de niet-tsjechische minderheden gesmoord.

In 1919 reeds verklaarde Dr. Kramar, dat de staat een « tsjechische, heel-slavische staat » zou zijn. En Prof. Weyr zei nog duidelijker, wat de bedoeling van de praagse centralisten was : « Wie politiek denkt zal begrijpen dat Duitsland in 10 of 15 jaren opnieuw gekonsolideerd zal wezen en weer een belangrijke faktor zijn op het forum van de internationale mededinging. Wij hebben tien tot vijftien jaar tijd voor innerlijke vormname en vestiging van onze zelfstandigheid... ».

In doodgewone termen gezegd betekende dit : op vijftien jaar tijd moeten wij erin slagen de 3 miljoen Duitsers, de 2,5 miljoen Slovaken, het miljoen Hongaren en het half miljoen Roetenen goedschiks kwaadschiks te vertsjechizeren...

Het bestendige verzet van de Slovaken enerzijds, en dat van de Sudetenduitsers anderzijds, zou dit tsjechisch centralisme tenslotte tot een zulkdanige politiek voeren, dat de tsjechoslovaakse staat er zich de vijandschap van al zijn nabuurlanden zou mee op de hals halen.

HLINKA

Wij noemde Hlinka's naam reeds in verband met de slovaakse vertegenwoordiging te Parijs. Deze in 1864 te Cerno geboren boerenzoon was reeds zeer vroeg, als jong priester, bedrijvig als slovaaks autonomist.

Toen in 1896 de Slovaakse Volkspartij gesticht werd, was Hlinka bij de oprichters. Pastoor te Rosenberg, kreeg hij aldra last met de kerkelijke overheid die het met de hongaarse regering hield, tegen de slovaakse nationalisten : zoals overal verdedigde zij het gezag, ook als dit de verdrukking van het eigen volk betekende... Maar zijn volk stond bij hem, en toen hij gestraft en verplaatst werd, brachten zijn parochianen hem een diepgemeende hulde. In 1907, toen het bij een kerkwijding tot hevige gevechten kwam tussen slovaakse nationalisten en tegenstanders, werd Hlinka aangehouden en gevangen gezet te Szegedin. Zijn « zaak » werd te Rome aanhanging gemaakt — maar de Kongregatie sprak hem vrij en de bisschop moest hem in zijn priesterambt herstellen. Hij bleef echter in de gevangenis tot 1910, nadat zijn straf nog verlengd was omwille van enkele scherpe krantenartikels.

In de gevangenis had hij het Oud Testament in het Slovaaks vertaald; ook dat was een bijdrage tot de nationale zelfbevestiging van zijn volk, wiens literatuur pas tot ontwikkeling was gekomen, en dat pas sedert het begin der 19de eeuw over een eigen schrijftaal beschikte.

Na zijn vrijlating in 1913 werd Hlinka voorzitter van de Slovaakse Volkspartij.

Na de oorlog vatte Hlinka de strijd tegen de verdrukking opnieuw aan. Waren het vroeger de Hongaren geweest, die de slovaakse nationaliteit bedreigden, nu waren het de Tsjechen tegen wie Hlinka zich moest verdedigen.

Na zijn vrijlating werd hij tot parlementslid verkozen in 1920, en ijverde onverpoosd voor de toepassing van het verdrag van Pittsburgh.

De slovaakse volkspartij, die in 1920 12 volksvertegenwoordigers had, kende een wisselend sukses : na een stijging tot 23 zetels in 1925 en een verlies tot 20 in 1929, bekwam ze in 1935 terug 22 zetels. Wat tsjechische regering ook beproefde te de minderheden, onder meer het vervals van de volkstellingen (een ook in Be bekende metode !) : de denationalizatie l te niet. Ook administratieve en ekonom sche maatregelen probeerden de tsjechisc hegemonie te verstevigen. Zo werden b voorbeeld in de vroeger hongaarse, nu s vaakse stad Kosice 69 hoge ambten be door Slovaken, 4 door Hongaren, 2 do Roetenen maar 286 door — ingeweken Tsjechen.

In Bratislava waren de cijfers 50 Slo ken, 1 Hongaar en 366 Tsjechen!

In « La Crise tchèque » schrijft een o bevooroordeeld auteur als Paul Ferdon dat de tsjechische demokratie zich enk fantazietjes veroorloofde : zoals bijvo beeld de censuur in het parlement, de o heffing van het pensioen van tegenstand van de regering, gevangenzetting tot maanden en boete van 50.000 kronen z der onderzoeksrechter of gerechtshof e Een bizonder hatelijke maatregel was d welke een uitzonderingsregime instelde vo de grensdistrikten. Wanneer men weet d het land 2800 km. grens had, en deze d trikten juist door de minderheden b woond werden, begrijpt men de bedoelin

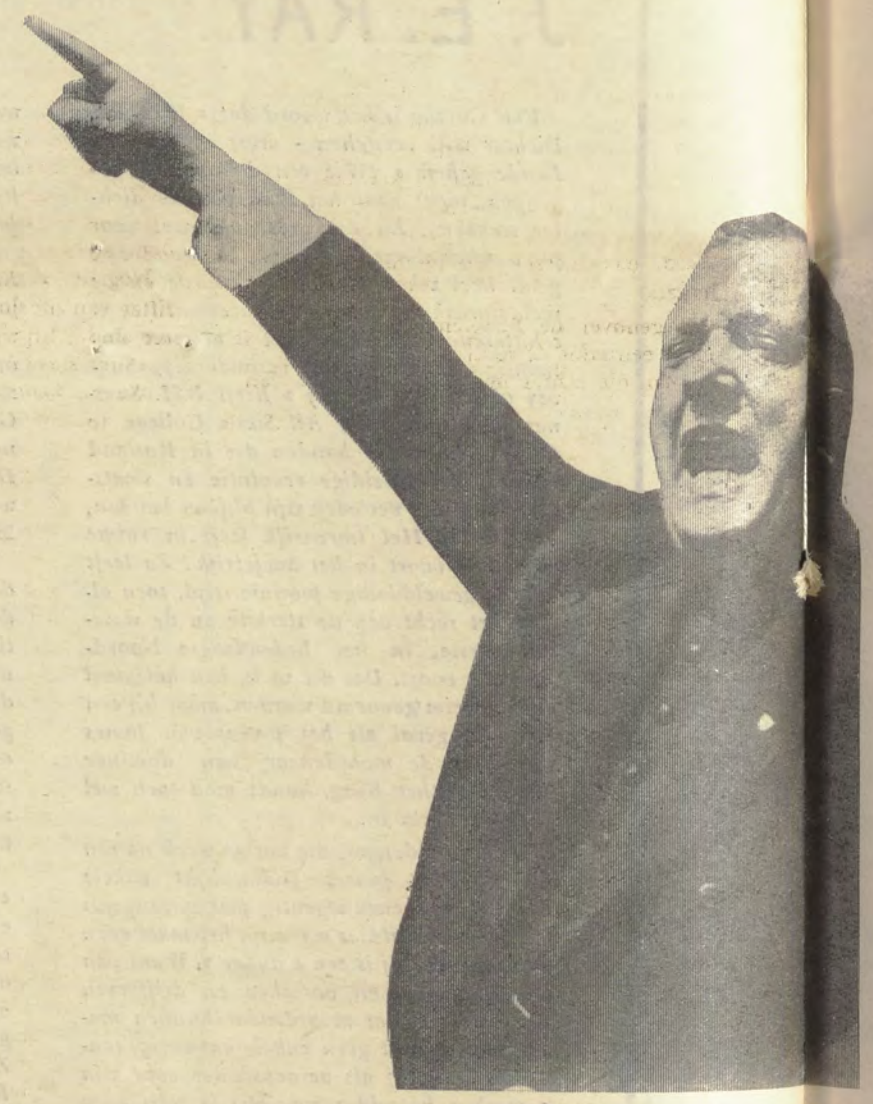

Tiso, de monseigneur, va 1939 tot 1945 staats- en re ings- hoofd van de slovaakse sta t.

het lot van slovakije

Ook ekonomisch werden de minderheidsgebieden benadeeld : in zijn rede, gehouden in het Karolinum te Praag in november 1932 somde Mgr. Hlinka deze benadeling op en vergeleek de toestand met de vroegere toestand, toen door Hongarije de industrie in de slovaakse komitaten sterk werd begunstigd, een industrie die na de oorlog verwaarloosd werd. In één komitaat bleven er slechts 2 fabrieken over. 260.000 Tsjechen bezetten in Slovakije de belangrijkste plaatsen.

260.000 in een land met amper 2,5 miljoen mensen !

Tussen 1922 en 1926 verlieten 170.000 personen de republiek : daarvan waren er 90.000 Slovaken. Wie de numerieke verhouding van de verschillende volkeren kent, weet wat dit betekent. Drommen tsjechische leraars werden naar Slovakije gestuurd, en hoe men daarbij te werk ging, blijkt uit hetgeen een slovaaks afgevaardigde spottend schreef : « In Praag zijn er geen kommissie-agenten en in Brunn geen strijksters meer : ze zijn allemaal als onderwijzer en onderwijzeres naar Slovakije gestuurd ! ». Dat dit soort geïmprovizeerde leraars door de Slovaken niet erg op prijs gesteld werd, is begrijpelijk.

Een tweede faktor maakte deze invazie nog hatelijker bij de Slovaken : de liberale demokraten van Praag met Benesj aan het hoofd legden het erop aan het hele slovaakse onderwijs te laïcizeren. Op twintig jaar tijd bleef er van de 21 katolieke gimnasia slechts het Benediktijner gymnasium van Komarom over : de rest was gelaïcizeerd, met meestal tsjechische, ongelovige leraars.

Tegenover de Sudetenduitsers trachtte men eenzelfde denationalizatie-politiek te voeren, die echter mislukte tengevolge van de veel steviger kulturele achtergrond die de duitse bevolking bezat.

In 1928 had Prof. Tuka er op gewezen dat de konventie van Turcosentmartu vervallen was. Hieruit volgde, dat de Slovaken nu het recht hadden over hun eigen lot te beslissen en dat het akkoord met de Tsjechen eigenlijk vervallen was. Daags na het verschijnen van Prof. Tuka's artikel in « Slowak » werd hij aangehouden. Hij werd tot vijftien jaar dwangarbeid veroordeeld en pas in 1938 zou hij bevrijd worden : een oud man, blind en lam geworden in de cel.

Dat jaar was de strijd tegen het centrale bestuur fel opgelaaid. De machtsovername van Hitler, en de « Anschluss » van Oostenrijk bij het Rijk had ook bij het duitse element Bohemen en Moravië hoop gewekt. De verschillende duitse partijen waren samengesmolten in de Sudetendeutsche Partei, met Konrad Henlein als leider. De Tsjechen kenden en vreesden zijn organizatorisch talent. Toen in 1938 dan tengevolge van de samensmelting aller duitse partijen Henlein met 55 afgevaardigden de sterkste partij in het parlement leidde, was het volgens de regels van de parlementaire demokratie logisch, dat de opdracht van de regeringsvorming aan hem zou toevertrouwd worden.

Dit gebeurde om van tsjechische zijde begrijpelijke redenen niet... Hiermee ving dan ook de krizis aan, die tot de vernietiging van de tsjechische centralistische staat zou leiden...

ALLE WATEREN VAN BOHEMEN VLOEIEN NAAR DUITSLAND

Op 24 april 1938 hielden de Sudetenduitsers hun partijkongres te Karlsbad.

Daar zei Henlein onder meer dat alle beroep op regering en volkenbond — in totaal 22 memorandums en klachten ! — zonder gevolg gebleven waren.

De rede van Henlein betekende een radikalizering van het sudetenduitse standpunt, waartegenover een radikalizering van de tsjechische maatregelen stond. Toen Duitsland zich achter de sudetenduitse eisen stelde, betekende dit een internationalizering van het konflikt die noodlottig zou worden voor de tsjechische staat. Een paar jaren vroeger zou een binnenlandse autonomie nog mogelijk geweest zijn. Nu werd de aansluiting van de duitse gebieden bij het Rijk reeds als onvermijdelijk beschouwd door Lord Runciman in zijn rapport aan de britse regering, nadat zijn bemiddelingspogingen mislukt waren. In dit rapport stelt Runciman trouwens de gegrondheid van de sudetenduitse klachten vast en de onwil van de tsjechische regering er een eind aan te maken. « Ik ben de mening toegedaan dat deze grens-distrikten onmiddellijk van Tsjechoslowakije aan Duitsland dienen overgedragen te worden » schrijft Runciman !

De Tsjechen voelden zich bedrogen door hun bondgenoten. De nieuwe republiek zou volgens het akkoord van München autonomie aan Slovaken en Roetenen toestaan. Mgr. Hlinka, die de nakende vrijheid zag voor zijn volk, zei op een grote volksvergadering, dat het jaar 1938 zo belangrijk zou worden als 1918. Kort daarop, in augustus 1938, stierf hij te Rosenberg. 70.000 Slovaken namen aan de begrafenis deel, die een massale volkshulde werd aan de dode strijder.

Nog liet Praag niet los. Mgr. Tiso, voorzitter van de slovaakse regering, werd afgezet omdat hij de propaganda voor de zelfstandige slovaakse staat, gevoerd door Prof. Tuka en Sano Mach, zou toegelaten hebben. Misschien ware dit nog niet zo erg geweest, indien men vanuit Praag geen tsjechische troepen had gezonden om Slovakije te bezetten, een groot aantal slovaakse leiders had gevangen genomen (Mgr. Tiso hield zich schuil in een klooster).

Tiso deed een beroep op Duitsland, werd uitgenodig naar Berlijn en kwam terug met de belofte dat Duitsland een onafhankelijk Slovakije zou steunen ingeval de landdag die onafhankelijkheid zou uitroepen.

Dit gebeurde op 14 maart 1939. Een paar uur na de slovaakse onafhankelijkheidsverklaring riep ook Subkarpatisch Oekraine zijn onafhankelijkheid uit en Hongarije richtte een ultimatum aan de praagse regering in verband met de hongaarse minderheden. Prezident Hacha reisde naar Berlijn. Het lot van de tsjecho-slovaakse republiek — of liever wat er nog van overbleef — was daarmee bezegeld. Hitler ontving hem, laat in de nacht. Hij wees erop, dat Duitsland alleen de tsjechische grenzen erkent « op voorwaarde dat de Tsjechen met hun andere minderheden in overeenstemming geraken ».

Vermits dit niet het geval is, zou Duitsland Bohemen en Moravië « onder zijn bescherming nemen ». Hacha gaf aan Praag het order door, dat de duitse troepen geen tegenstand mocht geboden worden. De republiek Tsjecho-Slovakije had geleefd. Wat er van overbleef waren twee kleine autoname staten — Slovakije en Subkarpatisch Oekraine — en een « protektoraat » van het Duitse Rijk : Bohemen-Moravië.

SLOVAKIJE : VAN ONAFHANKELIJKE STAAT TOT SATELIET

Wat zich na 1939 heeft afgespeeld in Centraal-Europa — en niet alleen daar is voor menigeen onder ons nog geen geschiedenis, maar behoort tot beleefde aktualiteit. Daarom wellicht ook staat diegene, die de werkelijkheid gekend heeft van dingen die nu reeds als historisch afgeschilderd worden, ook veel kritischer tegenover die historieschrijving als diegenen, die het alleen van « horen zeggen » hebben.

Uit wat voorafgaat blijkt dat de anneksatie van de duitse gebieden ingevolge het verdrag van München in 1938 geschiedde, maar de aanhechting van Bohemen en Moravië pas in 1939. Veel werd ook gesproken over het tsjechisch verzet, en zelfs bepaalde slovaakse professoren wijzen op een slovaakse partizanenoorlog tegen de Duitsers. De werkelijkheid is wel wat genuanceerder. Vast staat, dat in het protektoraat van openlijk verzet praktisch geen sprake geweest is, dat het aantal sabotagedaden er veel geringer was dan in Duitsland zelf.

Vast staat, dat een aktieve weerstand zoals in de westelijke landen niet bestond, en dat bijvoorbeeld de moord op Heydrich door Tsjechen die in Engeland verbleven en door de Secret Service geparachuteerd waren, werd uitgevoerd. De moord was trouwens op touw gezet om duitse tegenmaatregelen uit te lokken en daardoor de tsjechische bevolking haar passieve houding te doen opgeven.

Slovakije trad in 1941 aan de zijde van Duitsland in de oorlog tegen Sovjet-Rusland. De « opstandige eenheden » die zich volgens historici met waarachtige heldenmoed tegen de Duitsers keerden, zien wij echter eerst tegen het einde van 1944 en begin 1945 opdagen, en dan nog in allesbehalve groten getale.

Ofschoon grotendeels door amerikaanse soldaten bevrijd, kwam, ingevolge de overeenkomsten van Jalta Tsjechoslowakije onder Sovjet-invloedssfeer.

Benesj, die met zijn regering uit Londen was teruggekeerd, nam nu wraak op de gehate minderheden. 800.000 Sudetenduitsers werden uitgemoord (in Lidice hadden de Duitsers na de moord op Heydrich 154 man terechtgesteld; in Aussig alleen vermoorden de Tsjechen 600 duitse burgers, waaronder vele vrouwen en kinderen). Drie miljoen werden uitgewezen.

« Neemt ze alles af, laat ze alleen een zakdoek om te huilen » zei Benesj...

Maar ook tegen de Slovaken en Hongaren keerde zich de tsjechische haat orgie : hoevelen er juist vermoord werden, werd nooit onderzocht. Toen de ter dood veroordeelde Mgr. Tiso terechtgesteld werd en Benesj zijn slovaakse rivaal eindelijk had uitgeschakeld, antwoordde het slovaakse volk hem nochtans, niettegenstaande de terreur, met een unanieme belijdenis van trouw en hulde. Een algemene staking brak uit en op vele plaatsen ontstonden anti-tsjechische rellen...

De kommunistische machtsgreep in 1948 veranderde wel de machthebbers, maar bij de tsjechische verdrukking kwam zich nu nog de kommunistische voegen... En toch bleef de nationale gedachte leven in het kleine volk der Slovaken. Hun nationalisme was bepalend bij de jongste struktuurwijziging van de staat. Dat dit nationalisme zich niet aan de grenzen houdt waarin de kleine kommunistische minderheid het wil opsluiten bleek nog niet zolang geleden, toen vorige zomer 150.000 Slovaken op initiatief van de slovaakse jeugd, een massale betoging hielden bij het graf van Stefanik, generaal tijdens de eerste wereldoorlog, medestichter van de republiek, maar radikaal anti-kommunist.

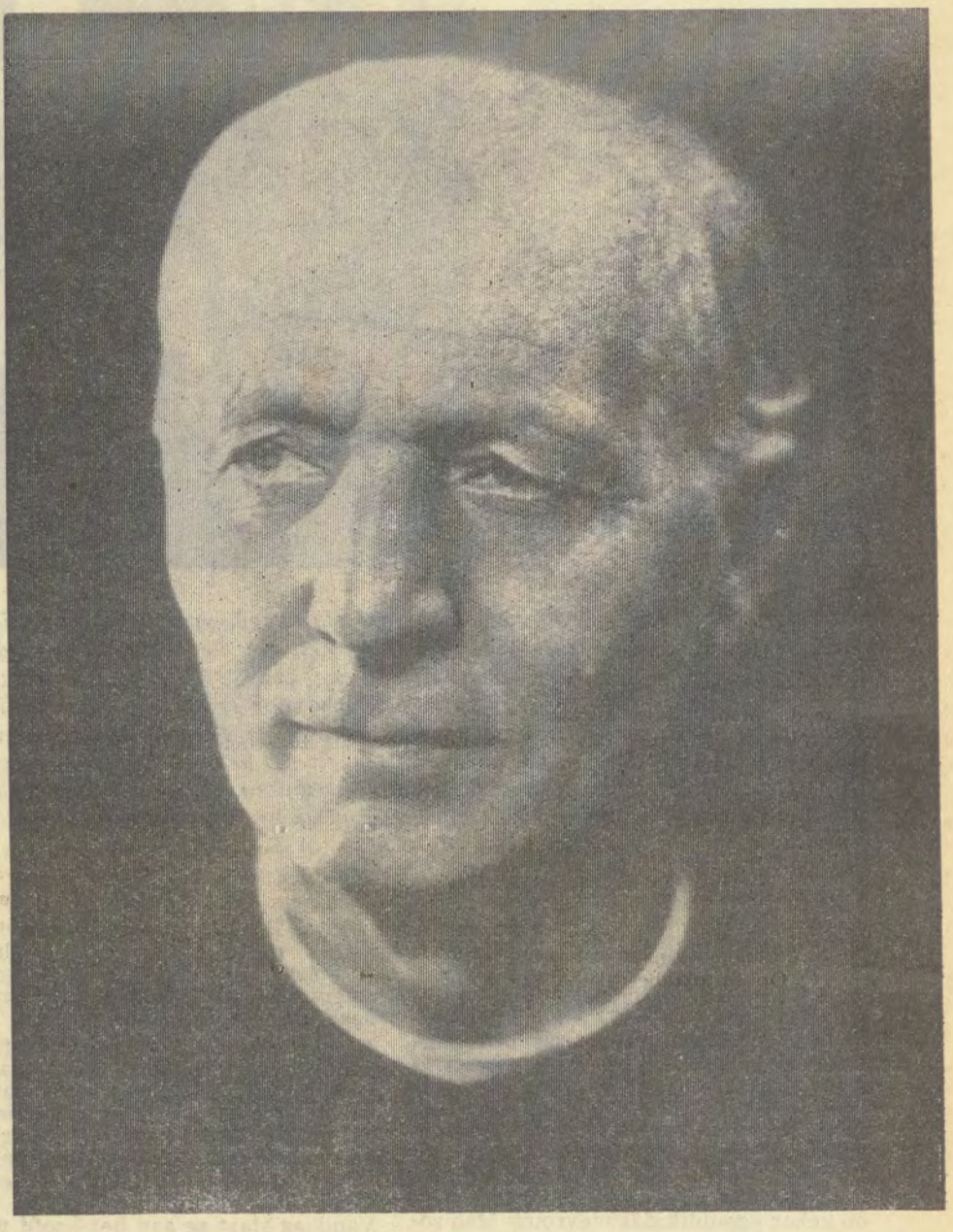

Mgr. Hlinka, van gewone boerejongen tot grote slovaakse nationalist...

Wat Mgr. Hlinka op het einde van zijn leven zei aan een vriend, werd en wordt nog steeds door de feiten bevestigd : « Slovakije sterft niet met mij ».

Indien er één schoolvoorbeeld is voor de broosheid en wisselvalligheid van staatsstrukturen en regimes, één antwoord op het burgerlijk verwijt van « utopie » aan de radikale nationalisten, een bewijs voor de onverwoestbaarheid van het nationalisme, dan is dit voorbeeld, antwoord en bewijs : Slowakije !

J.D.

haar eigen WIJsje
vlaams nationaal

VROUWEN AAN DE TOP

Volkse ontspanning van premier I. Ghandi

Met mevrouw Golda Meir telt de wereld een tweede vrouwelijke premier. Met Indira Ghandi deelt ze tans de eer en de zorgen van het bewind in landen die in volle ontwikkeling zijn en die bovendien met lastige buren hebben af te rekenen. Dat geldt uiteraard momenteel veel meer voor Israël dan voor India, hoewel Indira Ghandi met de chinese kolos aan de Himalaya na de militaire schermutselingen van enkele jaren geleden en de bekende grilligheid van het Mao-regime nieuwe spanningen niet mag uitsluiten. Alsof de zorgen om de inwendige ontwikkeling van haar reusachtig land nog niet groot genoeg waren.

Er is nog een derde vrouw, die regeringsverantwoordelijkheid draagt en die bekendheid buiten haar land verwierf, namelijk de britse minister uit het Labourkabinet van Harold Wilson, mrs. Barbara Castle. Onder het Kroesjtsjev-bewind was ook de russische minister voor Kultuur, mevrouw Foertseva, zeer bekend. Sinds de eklips van haar chef is haar ster echter fel verbleekt, terwijl men evenmin nog veel hoort spreken over de tweede vrouw van Mao Tse Toeng, sinds de kulturele revolutie in China over haar hoogtepunt heen is. Men dacht in het Westen op zeker ogenblik dat mevrouw Mao zowat opgeklommen was tot de rang van een soort rode erfprinses.

Het laatste « geval » vertoont wel romantische aspekten. Bij Indira Ghandi, Golda Meir en Barbara Castle gaat het helemaal niet om romantiek. Er komt een lange politieke scholing aan te pas, bij Indira Ghandi van huize uit want zij is toch de dochter van Jawaharal Nehru, die als volgeling van Ghandi en latere leider van de indische Kongrespartij het bewind van de Britten overnam nadat zijn land onafhankelijk was geworden. In zekere zin moet men mevrouw Ghandi nog altijd een nationaliste noemen, die echter vrij vlug van de oppozitie in de sfeer der machtsuitoefening terecht kwam, ook omdat ze daarvoor ambitie had.

Ook mevrouw Meir heeft de geboorte van een nieuwe staat meegemaakt, in gans andere omstandigheden dan Indira Ghandi, doch eveneens met een sterke persoonlijke inzet, die haar onder meer geruime tijd de leiding van Israëls buitenlandse politiek bezorgde. Geen kleinigheid zouden we menen. Vandaag staat ze aan het hoofd van een tot de tanden gewapende, expansionistische staat en leidt ze een oorlogskabinet. Ze speelde een zeer belangrijke, zoniet beslissende rol bij de stichting van de israëlische staat, doordat ze instond voor de financiering van de bewapening en van haar amerikaanse missie met het dubbele terugkwam dan er werd gevraagd! Deze stunt vestigde haar reputatie voor goed.

Barbara Castle is opgegroeid in de britse Labourpartij waarbij ze heel wat partijtopstormen heeft meegemaakt doch zich vooral een bekwame administrator heeft getoond, zowel in het verkeerswezen als aan sociale zaken. Ze is de jongste van ons toptrio en zeer charmant, hoewel zeer energiek. Wie haar karrière heeft gevolgd, is zeker niet verbaasd dat ze tans een wetsontwerp voorbereidt waarbij de stakingsstrategie van de britse vakbonden in zekere mate wordt beperkt. Dit wetsontwerp is trouwens ook ingegeven door de ervaringen met wilde stakingen, die in het na-oorlogse Engeland steeds vaker zijn voorgekomen.

Onder de opsomming van namen van vrouwelijke gezagdragers van deze tijd ontbrak nog deze van mevrouw Lihau-Kanza, kongolees minister voor Sociale Zaken en Gemeenschapsontwikkeling, licentiaat sociologie van de universiteit van Genève en assistente in Lovanium. Benoemd in 1966 houdt ze zich vooral met de sociale woningbouw bezig, al is het wel jammer dat het eerste projekt voor verwezenlijking een zeer duur soort flatgebouwen betreft. Doch mevrouw Lihau-Kanza werkt tans een plan uit om de bouwkosten te drukken door de bevordering van de eigen produktie van meubels en sanitair, door de oprichting van regionaal gespreide middelgrote bedrijven.

Slechts vier namen van politieke topvrouwen en wat een enorm verschil van taken en omstandigheden, met twee vooraanstaande vrouwen die in de huidige omstandigheden in hun land de grootste politieke gemene deler vertegenwoordigen.

Barbara Castle toen ze nog minister van verkeer was in de Labourregering. A' zit ze hier achter het stuur van een zware vrachtauto, zelf sturen kan ze niet.

GRUWELSPEELGOED

Te Nurnberg, hoofdstad van het kinderspeelgoed expozeerden op de beroemde « Spielzeugmesse » 1352 fabrikanten van speelgoed uit 33 landen. Het blijkt dat grootmoeders poppenhuis goed en wel dood is want het leeuwenaandeel van het speelgoed 1969 bestaat uit doodskoppen, geraamten, die al dan niet bewegen, groene en rode ruimtemonsters, robotten die vuur spuwen en dat alles samen maakt een lawaai van jewelste. Ook de seks is van de partij, vooral uit Zweden en Italië. Want al heeft de moderne gruwelkamer-voor-het-kind de pop nog niet gedood, ze wordt met seks uitgerust en in alle maten geleverd (dus niet alleen voor kinderen).

Het aanbod van oorlogsspelen was te Nurnberg onuitputtelijk. Men kan er Vietnam, Nigeria en Midden Oosten spelen zoveel men wil.

Gruwelen en griezelen, geweld en seks : dat zijn de weinig aantrekkelijk kenmerken van de moderne speelgoedindustrie. Is de hoge graad van allerlei afwijkingen in onze samenleving dan te verwonderen? Het abnormale wordt er van kindsbeen af in gelepeld!

DUURSTE SCHELP

De « Ryugokina-ivisu »-schelp is de duurste ter wereld. Ze meet ook 21,5 cm. diameter en is 16 à 17 cm. hoog. Een dergelijke schelp werd verleden jaar aan de kust van Taiwan (Formosa) opgevist en verkocht aan het Muzeum voor Natuurwetenschapen te Rotterdam. Een Amerikaan wou er 10.000 dollar of een half miljoen fr. voor bieden.

SPELDE-PRIKJES

Tussen het ja en het neen van een vrouw is er geen plaats voor de punt van een speld (Cervantes).

KAPSELS 1969 :

Dat de mode zich herhaalt is geen nieuwigheid. Maar dit jaar staan we toch wel even verrast bij het zien van de kapsels voor 69.

Algemene lijn : romantisch! Tijdens de dag kort. 's Avonds lang. Kort wil zeggen een schildknaapachtig kopje. Zo een beetje als Romeo, als de mannenfiguren op de schilderijen van Fra Angelico en de gekende kinderkapsels uit Japan. Zeer sober in vergelijking met de voorgestelde avondkapsels.

Het avondkapsel is een weelderige zaak. Het zal altijd lang zijn en ofwel voorzien van krullen, met een lint, ofwel samengebracht in « een knoetje ». Ook soms als voortzetting van het pagehoofdje van tijdens de dag, maar dan lang in de hals.

Het korte kapsel tijdens de dag en het lange 's avonds doen veronderstellen dat de dames zich een postiche of pruik aanschaffen. Het is dan ook niet toevallig dat in twee recente franse films (L'astragale en Delphine) de hoofdvertolksters zich in volle straat van hun pruik ontdoen. Wat wijst op een volledige « integratie » van de pruik.

VROUW

De gelukkigste vrouwen, evenals de gelukkigste volkeren, hebben geen geschiedenis (Eliot).

Men zal het al wel vóór mij gezegd hebben, maar het verdient herhaling: de ideale vrouw is de geliefde die meteen de vriendin en een beetje de moeder van de man is (Johan Daisne).

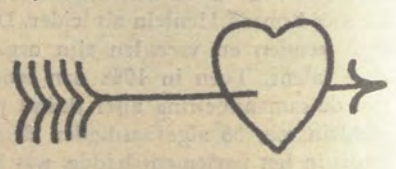

HART

Een goed hart is meer waard dan alle hoofden ter wereld (Lytton).

De boom van de liefde.
Heeft maar één tak.
Daar spruit nooit een tweede.
Voor de eerste brak.
(Spaans versje).

KIND

Men moet aan kinderen en vogels vragen, hoe kersen en aardbeien smaken (Goethe).

PROGRESSIEF OF KONSERVATIEF?

De jongste tijd werd er heel dikwijls van het etiket progressief of konservatief misbruik gemaakt en werden deze etiketten — nogal eens lichtvaardig en met een aanprijzende of afwijkende bijbedoeling — gekleefd op mensen en groepen. Vroeg men de vlijtige indelers dan naar de betekenis en het waarom van die indeling dan kreeg men de meest-verwarde antwoorden.
Links en rechts, progressief en konservatief zijn woorden die een plaats bepalen zonder daarbij een duidelijke begripsinhoud te hebben. De mode heeft nu eens aan het ene, dan aan het andere een brevet van morele superioriteit gegeven. Progressief en links is nu in de mode; zelfs de paladijnen van het reaktionnair belgisch establishment noemen zich progressief.

Hoezeer deze etiketten verwarrend zijn, blijkt wel uit de tsjechoslovaakse situatie : de strakke, uiterstlinkse Moskovieten worden als « de konservatieven » bestempeld, terwijl de demokratisch-georiënteerden, de voorstanders van een reformistisch socialisme, als « progressief » worden aangeduid

Het is daarom goed dat, in verband met dit links-rechts-dualisme, een poging gedaan werd tot ontmitizering en verduidelijking. Bij het Davidsfonds verscheen in de Horizon-reeks een boekje « Progressief contra Konservatief » van B.J.De Clercq. Het is een lofwaardige poging tot een objektief omschrijven der begrippen — hoezeer de gebieden vaak ook door elkaar lopen.

De auteur stelt in de inleiding vast dat progressiviteit in de mode is en een gunstige klank heeft : men bestempelt dan de tegenstander aan de rechterkant als konservatief, die aan de linkerkant als extremist ! Wel zijn er mensen of groepen die zich uit dit dualisme willen losmaken en een plaats in het centrum zoeken, maar zij worden uiteraard door de enen als links, in de meeste gevallen echter als « rechts » en als « konservatief » beschouwd.

De auteur stelt drie vragen voorop. Vanwaar komt de tegenstelling ? Wat is konservatisme en wat is progressiviteit ? Hoe komt het dat de enen progressief. de anderen konservatief zijn ?

Na de oorsprong van links en rechts te hebben nagegaan, ontleedt hij de dimensies van konservatisme en progressisme en citeert daarbij verscheidene sociologen. Ook de konservatieve en progressieve krachtvelden op politiek terrein worden aangeduid. De auteur citeert Delfgaauw, die erop wijst dat de totale werkelijkheid drie dimensies heeft: verleden, heden en toekomst — en dat elk toespitsen op een der drie, elke vereenzijdigde tijdsbeleving, extremisme betekent.

Om aan de hand van beide begrippen de politieke geografie in kaart te brengen heeft de zwitserse socialistische filozofe Jeanne Hersch in « Idéologies et Réalité » een aktuele ideologische situatie geschetst, waarbij ze van rechts naar links fascisme, kommunisme, liberaalkonservatieven, progressieve demokratie en socialisme noemt. Deze indeling is betwistbaar, vooral omdat zij er de evolutie van gezag naar vrijheid in ziet. Interessant is het echter te vernemen, dat zij de kristen-demokratie niet in haar schema heeft opgenomen, omdat het geen afzonderlijke ideologie vertegenwoordigt (dit ter attentie van de ideologie-zoeker Van Mechelen) !

Belangrijker — want meer met de werkelijkheid strokend — lijkt ons de indeling van Fairchild waarbij de kriteria van behoud en verandering worden aangewend. In het schema worden dan geen afgebakende doktrines of partijen opgenomen : de variaties van konservatisme en progressiviteit zijn geen doktrines maar veranderbare eigenschappen ervan.

Op de vraag naar het « waarom » wijst de auteur naar psichologische onderzoekingen (Adorno), wiens objektiviteit echter in twijfel wordt getrokken.

Hij citeert het werk van Riesmann « De eenzame massa », een studie over het veranderend amerikaans karakter. waarin drie karaktertipes aangeduid worden die voor de grote westerse kultuurperiodes tiperend geweest zijn : het traditie-geleide tipe, het innerlijk-geleide en het door anderen-geleide tipe. Dat het traditie-geleide tipe een konservatief karakter heeft, zal men grif aannemen. In een geamerikanizeerde kultuur is het laatste tipe doorslaggevend. In een maatschappij waar progressiviteit mode is, zal de konformist en het door-anderen-geleide tipe de eenzame pozitie van de uitzondering en de oorspronkelijkheid vrezen; konservatisme wordt in die pozitie sinoniem van degelijkheid. beginselvastheid. trouw aan een eenmaal verworven inzicht die niet eigenschappen van het innerlijk-geleide type zijn.

De auteur stipt ook even konservatieve en progressieve groepen aan. wijst op de progressiviteit der jeugd (generatieverschijnsel of tijdsverschijnsel ?) en op de pozitie der intellektuelen.

In een laatste hoofdstuk behandelt de auteur de kristelijke progressiviteit.

Het boekje, dat allerminst aan etiketkleverij wil doen. brengt geen nieuwe opvattingen of ideeën en steunt zich voor zichtig op de uitspraken en studies van vakmensen. In zijn vrijwillige begrensdheid is het echter ten zeerste geschikt om de lezer een eerste aanduiding te geven van de gekompliceerdheid van iets, waar velen zich van af maken met het trekken van één strakke scheidingslijn.

In verband met het nationalisme en zijn progressieve en konservatieve eigenschappen schreef het blad der nationale studenten in West-Duitsland nog onlangs : « Reaktie en revolutie zijn geen onveranderlijke grootheden : zij zijn funkties van een konkrete historische situatie. Het nationalisme is konservatief of progressief. niet volgens eeuwige wetten maar volgens de omstandigheden in dewelke het aktief is... ».

« Progressief contra Konservatief » is een boekje dat wij aan al onze lezers — en vooral aan de VU-kaderleden — ten zeerste aanbevelen.

« Progressief contra Konservatief » — B.J. De Clercq — Horizon-Reeks. Davidsfonds — Leuven — 75 blz. 60 fr.; leden 40 fr.

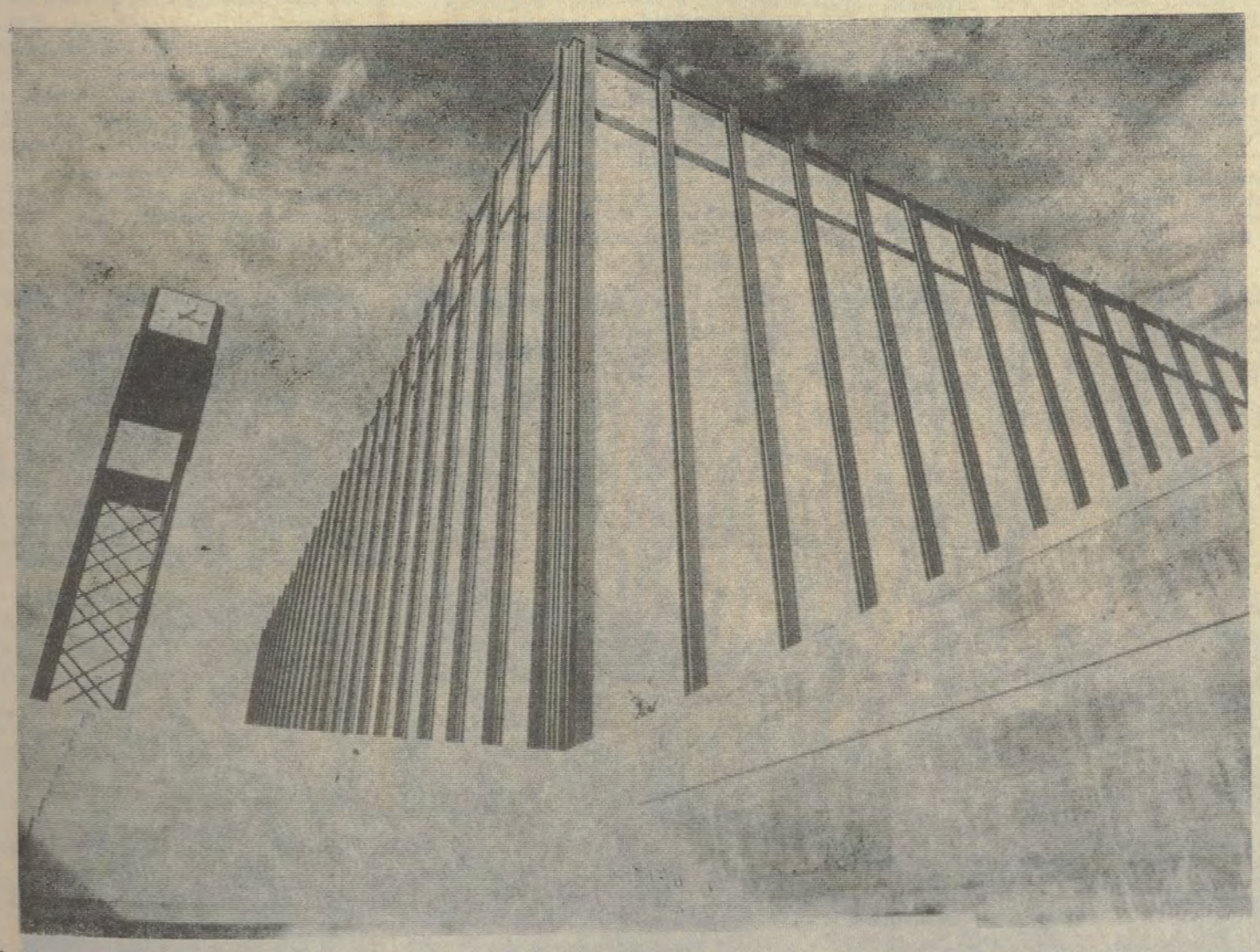

Te Meggen, in de omgeving van Luzern, kan men deze kerk zien. Helemaal in beton en zeker niet onaardig als eigentijdse vormgeving.

DAT MOET U...

...BEKIJKEN...

Tot 27 maart is in de V.T.B.-studio te Brussel, Emile Jacqmainlaan, de tongerse kunstschilder Savenay te gast. Kenschetsend voor zijn neo-figuratie zijn de zwarte of donkere figuren op een pastelkleurige achtergrond.

Hij is een opmerkelijk vertegenwoordiger van de limburgse beeldende kunst van vandaag.

Tot 25 maart expozeren de marineschilders van ons land in Kasteel Karreveld, Jean de la Hoeselaan, Brussel 8, dagelijks van 13 tot 19 uur, weekend van 10 uur af.

Gezien de ingewikkeld geworden tram- en busverbindingen deden de inrichters er goed aan, te vermelden dat men met tram 62 en bussen 49, 85 en 87 Karreveld bereikt. Een voorbeeld om na te volgen door alle inrichters van manifestaties in Brussel-Hoofdstad met haar puzzelachtig geworden openbaar vervoer.

... beluisteren ...

In de brusselse Beursschouwburg, A Ortsstraat 22, loopt tot 6 april «De Politie» van Slavomir Mrozek, de teatersensatie van de periode na de zogenaamde « oktoberrevolutie » 1956 in Polen. Voor elke voorstelling wordt de film « Het Ziekenhuis » van J. Majevski gedraaid, een produktie die bij de ietwat wrange humor van Mrozek aansluit. Tijdens de pauze is er gelegenheid de uitgebreide tentoonstelling van poolse affiches te gaan bekijken. Inlichtingen tel. 11.25.25.

Te Antwerpen grijpt van 31 maart tot 4 april een kursus « Toneel en toneelgesprek » plaats, in het kader waarvan toneeldeskundigen spreken en diskussiëren met de deelnemers over de strekkingen in het hedendaags teater, voorstellingen bijwonen, bezoeken en gesprekken achter de schermen worden georganizeerd, kortom een zeer afwisselende en indringende nadere kennismaking met het toneel en de toneelwereld. Belangstellenden wenden zich tot het kadercentrum voor kultureel werk, Kanselarijstraat 4 te Brussel 1, tel. 02-13.04.38.

... meemaken ...

Van 24 tot 29 maart heeft in « Au feu du bois », Kleine Beenhouwersstraat 15 te Brussel een kunstweek plaats, initiatief van de Werkgroep voor Kunst. Een tentoonstelling is dagelijks van 14 uur af toegankelijk : « Motieven en drijfveren tot hedendaagse kunst » met schilderijen, tekeningen, beeldhouwwerken en fotografie. Elke avond is er een manifestatie: jazz en folk (24-3), kabaret « Leukop-last » (25-3), een toneelavond met spreekbeurt en opvoering van fragmenten. gevolgd door een forumgesprek (26-3), een avond gewijd aan avant-garde tijdschriften, poëzie en film (27-3), een poëzie en muziek avond (28-3) en een avond gewijd aan moderne muziek met de mobiele diskoteek « Fima » (29-3).

Een vlaamse kulturele manifestatie op peil in Brussel-Hoofdstad, geschraagd op jeugdig entoeziasme dat verdient aanbeveling.

bert brouwers :

"HET RADERWERK"

Bert Brouwers is met « Het Raderwerk » aan zijn tweede roman. Wij kunnen niet beweren dat hij het zich met deze tweede roman gemakkelijk gemaakt heeft qua tema en struktuur. De fabel lijkt op het eerste zicht banaal, de diepere werkelijkheid van de tematiek die hij uitwerkt in dit boek groeit echter van een alledaags geval naar een algemeen-menselijke betekenis. Er zijn twee hoofdpersonages, Jaak en zijn vrouw Maria : hij een suksesrijk zakenman, zij een lerares. Terwijl Jaak op zakenreis is, wordt vergiftiging vastgesteld bij verschillende personen tengevolge van de produkten die hij op de markt brengt. Zijn jeugdvriend, een priester licht hem daarover in als hij teruggekeerd is. Dit zakelijk « ongeluk » is de aanleiding, het vertrekpunt naar een analyze van het leven der personages, naar de werkelijkheid van hun bestaan achter de schijn van geluk en welvaart.

Zo zien wij de man : in de ogen van zijn vrouw klein en laf achter de glansrijke façade van een suksesrijke carrière. Zo zien wij ook de vrouw : verbitterd en koud omwille van het kind dat stierf nu ze een tweede verwacht, en bitter ook omdat ze de kleine kompromissen van haar man als een lafheid beschouwt. De priester — en dat is in feite elke lezer — krijgt ook zijn deel vanwege de auteur : hij is de personifikatie van een moralizerende maar onverschillige maatschappij. Maar achter de moralist en de onverschillige huist de mens, onder het priesterkleed klopt een hart : genezing te brengen aan de zwakheid van de ene, de bitterheid van de andere, te verzaken aan de knusse burgerlijkheid om de wereld naar een menselijker beeld te herscheppen, dat wordt de toekomstige taak. Opdat mensen als Jaak hun zwakheid, mensen als Maria hun bitterheid, beiden hun eenzaamheid zouden opgeven.

De originele konstruktie van deze roman in een soort gespreksvorm — waarbij het hoofdpersonage Jaak, de vrouw en de priester aan het woord komen met het regelend ingrijpen van de auteur zelf — hindert de vlotheid van het verhaal niet. Het is als op een toneel waar wij alle personages aanwezig weten, maar waar afwisselend nu de ene, dan de andere in het licht treedt en zijn rol speelt. Dit alles wordt ons dan verhaald in een poëtische en toch nooit overladen taal : een zakelijke benadering die genoeg warmte en inleving behoudt om overtuigend te zijn, met alleen op het einde een « romantische » noot.

Samenvattend kunnen wij zeggen : een goedgeschreven roman, origineel in uitwerking, stilistisch verzorgd, waarin een detail-realisme de romantische inslag niet kan verdoezelen. Een onderwerp dat « in » is : het protest tegen het maatschappelijk « raderwerk », tegen de burgerlijke maatschappij en de menselijke vereenzaming en vervreemding, met op het einde zelfs de zéér onmoderne kapelaan die als de eerste de beste ouderwetse Franciskus alles verkoopt om naar de mensen te gaan...

Dat dit in de mode zijnde protest bij Brouwers ook al eens van de mode-slogans gebruikt maakt nemen wij er maar op de koop toe bij.

Al blijkt ons protest in literatuur, lied en leven van zulke geringe omvang en draagwijdte, van zulk een kleine kleinburgerlijkheid, wanneer men sommige brandende, door het eigen leven getekende protesten verneemt die van achter het IJzeren Gordijn opklinken : van Tarsis en Tertz tot de jongste werken van een Alexander Soltsjenitsin.

Bert Brouwers : « Het Raderwerk » — Boekengilde De Clauwaert, Kessel-Lo. 120 blz.

FRED GERMONPREZ: DOSSIER BAKELANDT

Hetgeen Fred Germonprez ons voorschotelt is eigenlijk de geschiedenis van drie vrouwen, die een grote en intieme rol hebben gespeeld in het leven van Bakelandt.

Bakelandt verschijnt in het boek, gezien door de ogen van de vrouw; eerst zijn moeder, dan zijn minnaressen.

Uit de verhouding van een tekstielwerkstertje met haar stiefvader werd Bakelandt geboren. Deze ongelukkige familiale situatie, gepaard met het onhandelbaar en driftig karakter van de jonge Bakelandt, hebben er toe geleid dat de latere rover van het Vrijbos op jeugdige leeftijd door zijn moeder werd doorgestuurd. Hij komt terecht als knecht op verschillende boerderijen en op een ervan leert hij zijn eerste minnares kennen : de spinster Anna Katharina Busschaert.

In die tijd trok het leger van Napoleon plunderend door Vlaanderen en dreef de armoede van de uitgebuite bevolking ten top. Op zoek naar eten is Anna terecht gekomen op de boerderij waar Bakelandt verblijft. Bekoord door zijn ruige en driftige schoonheid, leert zij hem van zeer nabij kennen en gaat geheel in hem op. Een tijdlang beantwoordt hij haar liefde, maar hij is geen man om bij één en dezelfde vrouw te blijven. Bakelandt blijkt niet alleen een rover te zijn maar ook een veroveraar van vrouwenharten.

En omdat Bakelandt zijn barbaarse rooftochten niet wil laten, verlaat zij hem met spijt in het hart.

Zijn tweede minnares is Francisca Ameye, een dwergvrouw. Ze is reeds tevreden hem haar liefde te mogen schenken zonder wederliefde van hem te verwachten. Ze wil Bakelandt tot het uiterste volgen. Door haar tussenkomst stelt ze hem zelfs in de gelegenheid een moord te bedrijven op een boerin. Hoe groot is haar ontgoocheling als Bakelandt haar achteraf bij de onderzoeksrechter verraadt. Wanneer ze met hem op het schavot sterft, blijft haar liefde voor hem zo sterk dat ze in haar laatste ogenblik niet aan God maar aan hem denkt.

Men mag zeggen dat Fred Germonprez er in geslaagd is een reële Bakelandt naar voor te brengen. Op bazis van autentieke gerechtelijke dokumenten kon hij waarheid van legende scheiden. In zijn opzet een roman te schrijven is hij gelukt, omdat hij de personages volgens eigen ingeving het verhaal van hun wedervaren laat vertelen. Het is zeker geen saaie en stroeve historische roman. Ook geen opsomming van feiten, zoals een « dossier » wel eens doet vermoeden..

Fred Gemonprez : « Dossier Bakelandt » D.A.P. Reinaert Uitgaven, Brussel, 99 fr.

Gisteren begon de lente, heel schuchter is ze van tussen de bomen gekomen...

PLATENRUBRIEK

« KOMM ZIGAN ! »
SHZE 165 — STEREO — 225 FR.
ELECTROLA — « HOR ZU ! »

De plaat werd bedoeld als huldeblijk van beroemde zangers en dirigenten aan de operetten-komponist Emmerich Kalman. We zitten meteen volop in de meeslepende wereld der zigeunermuziek. De mooiste aria's uit « Gräfin Maritza », «Czardasfürstin», « Zirkusprinzessin » en andere worden ons hier gloedvol gebracht door beroemde stemmen als Peter Anders, Rudolf Schock, Sari Barabas — om er maar enkele te noemen.

Origineel is ook het idee om — zeer kort — de biografie van Kalman te laten verhalen door zijn vrouw, terwijl op de achtergrond een zigeunerviool zacht zijn muziek speelt.

Kortom, voor liefhebbers van melodieuze muziek, een aanwinst.

« Hör Zu ! », een reeks platen door het gekende duitse tijdschrift « Hör Zu » uitgekozen, a rato van 3 per maand, wordt door Electrola op de markt gebracht.

Zowel klassiek als opera, operette of volkslied, komen in deze reeks aan de beurt; steeds uitgevoerd door beroemde kunstenaars.

MOZART : KLAVIERKONZERTE NR 8 IN C-DUR KV 246 — NR 25 IN C-DUR-KV503
DEUTSCHE GRAMMOPHON GESELLSCHAFT — 139384 — SLPM.

Als laatst verschenen in de reeks reeds opgenomen « Klavierkonzerte » van Mozart, vertolkt en gedirigeerd door Geza Anda, liggen hier voor ons de pianokoncerten nr. 8 en 25.

Beide concerto's behoren zeker niet tot de meest bekende, en nochtans van bij de eerste maten reeds houdt die ragfijne muziek ons weer in haar ban.

Concerto nr. 8 schreef Mozart voor Gravin Lützow, een zeer begaafde leerlinge van zijn vader Leopold Mozart. In dit werk evenals bij de vorige, is het vooral het solo-instrument dat voortdurend op de voorgrond blijft en het hele orkest als het ware met zich mee-trekt. In de volgende concerti spitste Mozart er zich op toe, de dialoog tussen solist en orkest uit te werken; we voelen dit ook duidelijk in het concerto nr. 25, één van zijn laatste pianoconcerto's. Het ontstond enkele maanden na « Figaro's Hochzeit » waaraan het qua inhoud zeker verwant is. Het mooiste deel uit dit werk is wel het Andante, klinkend als een tedere romance met een prachtig genuanceerde orchestratie.

De vertolking ligt in de vaardige handen van Geza Anda, die als solist en tevens dirigent samen met de Camerata Academica van Salzburg, een prestatie levert waardig van echte Mozart-traditie. *W.*

TV - TV - TV - TV - TV - TV - TV - TV - TV - TV - TV

Twee vertolkers uit « La Bohème » van Puccini. Zondag 23 maart om 20.40 u. Brussel Ned.

LA BOHEME

Het libretto van La Bohème is van Giusepe Giacosa en Luigi Illuca, naar de roman « La vie de Bohème » van Henri Murger. Het verhaal speelt zich af in het Quartier Latin te Parijs omstreeks 1840. Hoofdfiguren zijn een kleurrijk viertal dat een Bohemer leven leidt : de schilder Marcello, de dichter Rodolfo, de muzikus Schaunard en de wijsgerig aangelegde dagschuimer Colline. Het viertal zit geregeld financieel aan de grond, maar laat dat aan zijn hart niet komen en heft op tijd en stond een forse aria aan. Men tilde er omstreeks het midden van vorige eeuw blijkbaar allemaal niet zo zwaar aan. De librettisten voeren twee liefdesgeschiedenissen ten tonele : Rodolfo en het meisje Mimi en Marcello met zijn vroegere vriendin Musetta, die nu de maitresse van een rijke politikus blijkt te zijn. Op een bepaald ogenblik worden de vrienden door hun geliefden in de steek gelaten. Maar dat komt wel terecht. Alleen voor Rodolfo loopt het niet goed af. Want na een kortstondige verzoening sterft zijn geliefde Mimi en zoals dat in opera's gaat, werpt Rodolfo zich met een wanhopige kreet op bed.

Zondag 23 maart om 20.40 u. (Brussel Ned.)

BLONDE VENUS

In Blonde Venus spelen naast Marlene Dietrich, Herbert Marshall en Cary Grant de hoofdrollen. Het gebeuren speelt zich af in Amerika, waar Helen Faraday (Marlene Dietrich) ééns een gevierde ster in de berlijnse music halls, met haar man Ned en zoontje Johnny een eenvoudig bestaan leidt. Wanneer Ned, een jonge geleerde, zwaar ziek wordt en voor zijn gezondheid naar het buitenland moet, stelt dat het gezin voor problemen. Helen besluit een baan aan te nemen in een nightklub te New York om het nodige geld voor die reis bij elkaar te krijgen. Als « blonde Venus » oogst zij er onverdeeld sukses en trekt de aandacht van de rijke Nick Townsend die haar het hof maakt en het nodige geld geeft. Ned, overtuigd dat zijn vrouw het bedrag in de nightklub heeft verdiend, gaat naar Duitsland waar zijn gezondheidstoestand zienderogen verbetert. Tussen Nick en Helen komt het inmiddels tot een liefdesverhouding waarvan Ned, bij een onverwachte terugkeer, hoogte krijgt. Het komt tot een breuk tussen hen. Maar Helen verliest uiteindelijk ook Nick die naar Europa vertrekt. Onder druk van Ned staat Helen hem hun zoontje af en keert alleen terug naar Berlijn waar zij weer bekend wordt.

Jaren later wil ze haar kind terugzien en aanvaardt daarom een aanbod in New York, waar haar man intussen de echtscheiding heeft bekomen en ook de zorg voor Johnny. Op het laatste ogenblik doet Nick opnieuw zijn intrede in hun bestaan en dwingt Ned het kind af te staan aan Helen, wat gebeurt. Met Nick begint Helen een nieuw leven...

Maandag 24 maart om 20.25 u. (Brussel Ned.)

ALLEDAG

Dindsdagavond brengt het gezinsmagazine Alledag informatie over volgende onderwerpen :

— kindermode,

— poëzie en proza rond de bruiloft : derde aflevering in deze serie korte uitzendingen, nu handelend over het wat en hoe van huwelijksaankondiging en kleding. De titel luidt : « Iedere bruidegom meent dat zijn bruid de knapste is. » Met medewerking van Dr M Galle.

— woonproblemen : zesde uitzending in deze reeks van tien, waarin antwoord wordt gegeven op de vraag : « Wij bouwen. Wat ? Hoe ? Met wie ? »

— En nu de zomer en de zon in aantocht zijn, tips over de steeds weerkerende problemen in verband met huidverzorging : uw huid en de zon

Dinsdag 25 maart om 19.25 u. (Brussel Ned.)

OPNIEUW ELSSCHOT

Na Kaas, komt dat voor toneel bijzonder moeilijk te bewerken « Villa des Roses ». Een verhaal waarvoor een ongewoon grote bezetting nodig is. Toch heeft Walter van der Kamp (NTS-AVRO) het aangepakt. Met zoveel mogelijk respekt voor de geest en de sfeer die Elsschot in het boek legde.

Villa des Roses wordt beheerd door het echtpaar Brulot. Vooral door mevrouw Brulot. Het is een niet helemaal harteloos burgervrouwtje, maar verschrikkelijk uit op geld Veel geluk heeft ze niet gekend. Na haar zoontje te hebben verloren leefde ze haar moederliefde uit op een aapje. Haar man, een grijze, eeuwig procederende ex-notaris, kan haar allang niet meer ontroeren. Zij hem ook niet. Kostgangers uit alle windstreken proberen daar een huiselijk dak te vinden. Mevrouw Demoulin, afkomstig uit diplomatieke kringen, de zakenman Martin met zijn poolse verloofde en haar moeder, Aasgaard, een Noor, juffrouw De Kerros met vreemde vlekken in de hals, de Hollander Knidelius, de droefgeestige Brizard die het leven niet aankan, Colbert, een onverbeterlijke grapjas, Richard Grünewald, een zelfingenomen Duitser, Louise, het kamermeisje, dat steeds in het zwart is gekleed en alles ernstig opneemt Haar vertrouwelinge Aline, het keukenmeisje, is door ervaring veel wijzer. Samen moeten de meisjes zorgen voor de oude mevrouw Gendron, een voorbeeld van een lastpost Ze wordt uitgebuit door de Brulots. Daarbij wordt ze bedonderd, verwaarloosd en gesard Af en toe ziet het oude wrak het wel in, maar ze heeft niet de kracht om te reageren Tot ze tijdens een feestdineetje te diep wordt vernederd. Dit zal haar de waanzinnige kracht geven om zich genadeloos en doeltreffend te wreken...

Vrijdag 28 maart om 20.25 u. (Brussel Ned.)

VLAAMSE T.V.

Zaterdag 22 maart

14.30 : Wereldkampioenschappen ijshockey te Stockholm — 16.00 tot 18.00: Volksuniversiteit — 18.50 : Zandmannetje — 18.55 : Huck Finn — 19.20 : Autorama — 19.50 : Keurig Frans — 19.52 : Zoeklicht — 19.57 : Mededelingen — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : Wij, heren van Zichem. 10e en laatste aflevering — 21.05 : De Levity Lancers Show — 21.45 : Echo — 22.15 : Geheime opdracht — 23.05 : TV-nieuws.

Zondag 23 maart

11.00 tot 11.40 : Eucharistieviering vanuit de St.-Jan- en Amandusparochie te Oppuurs — 14.30 : Voor boer en tuinder — 15.00 : Poly in Portugal — 15.15 : Binnen en buiten — 17.10 : Tienerklanken — 18.15 : Klein, klein kleutertje — 18.30 : Sportreportage — 19.00 : « Het voorgevoel ». Avonturenfilm voor de jeugd — 19.55 : Mededelingen — 20.00: TV-nieuws — 20.15 : Sportweekend — 20.40 : « La Bohème ». Opera van Giacomo Puccini — 22.30 : Wereldkampioenschappen ijshockey te Stockholm : Canada-Tsjechoslovakije — 23.15 : TV-nieuws.

Maandag 24 maart

14.05 tot 15.15 : Schooltelevisie — 18.30 : Guten Tag — 18.55 : Zandmannetje — 19.00 : Zorro : De goudschat — 19.25 : Jonger dan je denkt — 19.50 : Hier spreekt men Nederlands — 19.55 : - Mededelingen. - De Weerman — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : Josef von Sternberg-retrospectieve : « Blonde Venus » — 22.00 : Gastprogramma : De Socialistische gedachte (3) — 22.30 tot 23.15 : TV-nieuws met gedeelten uit de wedstrijd Zweden-U.S.S.R. in de wereldkampioenschappen ijshockey.

Dinsdag 25 maart

14.05 tot 16.00 : Schooltelevisie — 17.55 : Schooltelevisie — 18.55 : Zandmannetje — 19.00 : Tienerklanken — 19.25 : Alledag — 19.50 : Keurig Frans — 19.52 : Zoeklicht — 19.57 : Mededelingen — 20.00 : TV-nieuws — 20.25: « Bezoek uit het Westen ». TV-spel — 21.55 : Vergeet niet te lezen — 22.30 : Kamermuziek — 23.05 : TV-nieuws.

Woensdag 26 maart

17.00 tot 18.00 : Tip-top — 18.55 : Zandmannetje — 19.00 : Wie weet, wint — 19.30 : Horizon — 19.50 : Hier spreekt men Nederlands — 19.55 : - Mededelingen. - De Weerman — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : Magesien — 21.05: Panorama — 22.15 : Gastprogramma — 22.45 : TV-nieuws.

Donderdag 27 maart

14.05 tot 15.15 : Schooltelevisie — 18.30 : Guten Tag — 18.55 : Zandmannetje — 19.00 : Tienerklanken — 19.35 : Politieke tribune : De Volksunie — 19.50 : Keurig Frans — 19.52 : Zoeklicht — 19.57 : Mededelingen — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : De Forsyte Saga : De ontmoeting — 21.15 : De werelddag van het toneel — 21.45 : Première — 22.25 : Wereldkampioenschappen ijshockey te Stockholm : Zweden Canada — 23.10 : TV-nieuws

Vrijdag 28 maart

14.05 tot 16.00 : Schooltelevisie — 18.25 : Schooltelevisie — 18.55 : Zandmannetje — 19.00 : Luceat — 19.30 : Ziet u er wat in ? — 19.50 : Hier spreekt men Nederlands — 19.55 : - Mededelingen. - De Weerman — 20.00 : « Villa des Roses ». Televisiespel — 23.15 : TV-nieuws.

NOZE SELEKTIE

Zaterdag 22 maart

17.30 u . : BRUSSEL NED.
Negerkunst (Dokumentaire).

19.35 u. : DUITSLAND I
Neues aus der neuen Welt (Dokumentaire over de wouden van Oregon).

Zondag 23 maart

12.30 u . : BRUSSEL FRANS
Faire le point (Over institutionele problemen).

20.55 u. : FRANKRIJK I
La Loi (Speelfilm met Gina Lollobrigida, Mastroianni, Yves Montand, Mélina Mercouri. e.a.)

Maandag 24 maart

20.25 u. : BRUSSEL NED.
Blonde Venus (Speelfilm van Josef von Sternberg met Marlène Dietrich en Cary Grant).

20.30 u. : BRUSSEL FRANS
Les sovietiques (Dokumentaire over het leven in Rusland).

21 u. : BRUSSEL FRANS
La resurrection d'Offland (naar Alex. Dumas, film in de poolse reeks : Histoires étranges et contes fantastiques).

21.20 u. : NEDERLAND I
Lurelei (Kabaret).

21 u. : DUITSLAND 2
Der Fall Cicero (Amerikaanse speelfilm met o.a. Danielle Darrieux en James Mason).

Dinsdag 25 maart

20.25 u. : BRUSSEL NED.
Bezoek uit het westen (T.V.-spel van Jochen Ziem).

21.15 u. : BRUSSEL FRANS
Wallonie 69 (vandaag la pétrochimie).

21.40 u. : NEDERLAND
Studentenhaver (Kabaret).

21 u. : DUITSLAND 1
Kleinbuergerhochzeit (van Bertolt Brecht).

Woensdag 26 maart

20.25 u. : BRUSSEL NED.
Magesien.

20.30 u. : BRUSSEL FRANS
Les sentiers du monde (vandaag Ethiopië).

Donderdag 27 maart

19.35 u. : BRUSSEL NED.
Politieke tribune (vandaag de Volksunie).

20 u. : BRUSSEL FRANS
Le cave se rébiffe (Politiefilm met Jean Gabin).

Vrijdag 28 maart

20.25 u. : BRUSSEL NED.
Villa des roses (Televiziespel naar de gelijknamige roman van Willem Elsschot).

21.20u . : NEDERLAND 1
Mies en scène.

Wij sport

vlaams nationaal

De Nederlander Duyndam, warmgereden in Parijs-Nice, kwam in de Elfstedenronde de kaas op zijn boterham verdienen.

DE TOEKOMST STRAALT

De « koers naar de zon » zoals iemand in een poëtische bevlieging de wielerwedstrijd Parijs-Nice heeft genoemd, is wel de eerste grote wedstrijd van het seizoen. Ze werd gewonnen door onze Eddy Merckx, op een manier die eigenlijk niet veel goeds voorspelt voor zijn tegenstrevers dit jaar. Een paar keren een « efforke » — bij voorbeeld in de twee tijdritten die hij won - volstonden om de leiding te nemen en dan kwam het er maar op aan de wedstrijd te kontroleren. Het is inderdaad op die manier dat men ronden wint. Wat ons betekenisvol lijkt is dat Merckx zich twee keer veruit de sterkste toonde in de tijdritten, waarin het toch hoofdzakelijk op persoonlijk kunnen aankomt. Poulidor, Janssen, Anquetil vooral, ze moesten er allemaal aan geloven. En vermits de ronde van Frankrijk de laatste tijd nogal eens in de tijdritten gewonnen werd... We gaan glorievolle tijden tegemoet.

KWESTIE VAN PRIJS

Een lezer zegt dat wij te rap klaar staan met kritiek en dat wij te weinig respekt kunnen opbrengen voor de dikwijls merkwaardige eksploten van sportlieden allerhande. Kan zijn. Maar we wilden dan toch ook deze bemerking maken : als wij sportprestaties als minderwaardig beoordelen, dan zijn dat zeker en vast altijd prestaties van beroepssportlui. Dus van mensen die hun « marsjandies » verkopen voor geld, dat uit onze zakken komt. Nu vragen wij ons af of we niet het recht zouden hebben het te zeggen, wanneer wij die koopwaar te duur vinden, net zoals de toneelkritikus een toneelopvoering « kraakt », of net zoals weer andere mensen grote of kleinkunstenaars negatief beoordelen, of zoals de kritiek de TV-mensen aanvalt. Wij willen niet behoren tot de « massa » die aan het loeien slaat van geestdrift en bewondering van zodra een of andere « sportgod » zijn aanminnig wezen vertoont. Als hij ons spektakel verkoopt voor harde franken, dan hebben wij graag dat het geboden spektakel die franken waard is.

EENDRACHT MALINOIS ?

Er is alweer veel sprake van fuzies van verschillende voetbalklubs. In het Brusselse blijven dergelijke geruchten de ronde doen in verband met Daring en Crossing, en er wordt nu ook gesproken in die zin over Racing en Klub Mechelen. Sommigen schijnen alle heil te verwachten van dergelijke samensmelting.

Er wordt op gewezen dat het in Mechelen de ideale oplossing zou zijn. Racing zou zijn terreinen kunnen verkopen voor een slordige 70 miljoen — er zou dus poen zijn — en zou daarenboven de bondsvoorzitter (mr. Wouters) kunnen aanbrengen. Klub zou de installaties leveren en wellicht de grote meerderheid van de spelers. In één woord, verenigd in Eendracht Mechelen (de naam is al gevonden) zouden beide klubs samen één grote kunnen vormen. Kan zijn. Maar kan men de oude tegenstelling katoliek-liberaal in onze tijd van pluralisme gerust vergeten, dit zou men toch best niet vergeten : dat twee keer niks niks blijft en dat met centen nog niet alles gezegd is.

Koens speelde voorbij Daring-keeper Cuypers en scoorde het eerste doelpunt voor St Truiden.

BEGELEIDING

Het is ons al dikwijls opgevallen dat er bij iedere wedstrijd die Gaston Roelants loopt (en dus wint) ook een struise meneer aanwezig is, gehuld in een opvallend trainingspak, van boven tot onder beschilderd met reklame voor een aperitief. Zeer handig weet die meneer het klaar te spelen om altijd, bij iedere foto, bij ieder TV-prentje, vlak naast « zijn » Gaston te staan. Verleden week, bij de hulde die Anderlecht bracht aan drie jubilerende spelers, kwam Gaston aan die drie spelers ook een kadooke aanbieden, onder de vorm van een grote fles whisky. Weer was hij vergezeld van dezelfde man, deze keer gehuld in een pak vol reklame voor de aan-kampioenen-aangeboden whisky. Voor ons allemaal niet gelaten, hoor, maar hoe zit dat met het zuivere liefhebbersschap van atleet Gaston en met de reklame in T.V. ?

Erik De Vlaeminck en Frans Verbeek : de mannen die de opening van het wieseizoen op onze vlaamse wegen volledig hebben beheerst.

STEEDS OBJEKTIEF

In de buitenlandse pers zijn hier en daar, begrijpelijk, berichtjes verschenen over de « sportoorlog » die in ons land in alle hevigheid woedt. Dank zij de goede zorgen van « hun korrespondenten » in België wordt het doorgaans zo voorgesteld alsof de belgische sport al goed en wel in stukken gehakt en uitgebeend is. En de lezers wordt erop gewezen dat ze niet meer moeten denken aan vertegenwoordigende belgische ploegen. Dat gaat hier niet meer door. Vlamingen en Walen in dezelfde ploeg, dat is voortaan folklore. De schuld van dat alles dient gezocht... Maar dat hoeven we niet eens te vertellen. Dat refreintje kent u al eeuwen. Wij wachten nu met spanning op de buitenlandse sportgazet die zal voorstellen maar ineens de UNO-troepenmacht naar België te sturen.

THE BIGGEST

We kunnen moeilijk zeggen dat het nieuws over de olimpische spelen te München binnenstroomt, want dan zouden we overdrijven. Het druppelt eerder traagjes het sportnieuws in, juist gedozeerd om het nog vier jaar lang vol te houden. De olimpische spelen gaan immers door in 1972.

Dit vernamen we toch al : de organizatie zal nergens en nooit zoveel gekost hebben als in München het geval zal zijn. Men goochelt met honderden miljoenen, alsof het niks is. Bewijs dat Brundage and his boys er wonderwel in slagen het gigantisme der spelen te bestrijden en goed op weg zijn om ze terug te brengen tot hun klassieke griekse eenvoud !

ONTWAKEN

Voor de échte sportliefhebber breekt nu de gouden tijd aan. De tijd van de koersen. Want de échte sportliefhebber is de man die « voor de koers » is.

Ge zult ze weer zien optrekken naar één van de vele koersen in één van onze vele dorpkens, de goeie supporters van een koereur die geen koers kan winnen, dik en welgedaan op hun velo, en met witte klakskens op hun van bier en diskussiëren rode kop. Ge zult ze door onze dorpen zien flaneren, nu een pint drinkend aan deze toog, dan aan die, nu eens hier staande om de koereurs te zien voorbijkomen, dan daar, en nu tegen deze haag en dan tegen die boom, bedachtzaam doende wat natuur en bier noodzakelijk maken.

Als ge door de zondagstille dorpen trekt, zult gij in de huizen de radio's en de TV's horen brullen van « dames en here, het is Eddy, ja nee het is Walter, nee het is toch Rik die wint voor Herman en Jaak ». De kinderen spelen in het voortuintje, omdat pa binnen niet wil gestoord worden tijdens de koers.

In de vooravond zult ge de venten zien binnenstromen in « Estaminet De Sportman — Bij weduwe Goetghebuer », om achter forse pinten met kloeke vuistslagen op wankele tafeltjes gelijk te krijgen. Koereurs worden daarbij duidelijk ingedeeld in « goeie » en « gazettenkoereurs », sportbestuurders in « fijn mannen » en « treitzakken », supporters in « serieuze mensen » en « tweegezichten ».

Kafeebazen zullen tien man met tien verschillende meningen allemaal gelijk moeten geven (hebbe'k het altijd niet gezeid, Zjang ?), zonder dat ze weten waarover zij het hebben. De koers kan niemand iets schelen, 't is toch allemaal kommerce van de brouwers en de bazen, maar er wordt ruzie gemaakt dat het klettert, en schenkt mij nog iets.

's Maandagsmorgens op bus, tram of trein wordt de gazet breed opengeplooid, om tussen de regels te gaan lezen wat er nu eigenlijk van is, en « arrè, wat emmek aa gisteren gezeid ? Ziede't naa ? ».

De sportjoernalist zal zijn best gedaan hebben, want nu reeds heeft hij zijn dik boek met nog dikkere superlatieven afgestoft, en lang op voorhand heeft hij zitten dubben om een nieuwe titel te vinden voor de koereur die de « jonge god », de « graaf van Vlaanderen », de « hertog », de « keizer » en de « super-campionissimo » kansloos versloeg. Enorme reportages met enorme foto's — oud en nieuw — rijpen in zijn geest en kunnen in een minimum van tijd klaargestoomd worden, met een minimum aan tekst. De rest leest de « fijne » wel tussen de regels.

In alle dorpen zijn struise beenhouwers en gedienstige coiffeurs voor alle herbergdeuren de straat aan het « afstappen » om te zien of ze lang en breed genoeg is voor een « arrivee ». IJverige sekretarissen schrijven naar de « Geachte Redaktie » om strooibriefjes te schooien. 5000 maar 3000 is ook al goed. Gemeente zus en zo. Met toelating van het gemeentebestuur (dat meestal van « toeten of blazen » weet). Eerste grote prijs Lodewijk Scheldemans.

3000 fr. prijzen en talrijke schone premies.

De rest van het bestuur dweilt winkels en herbergen af, om een prijske te bedelen. Of een premie. Hier vlak voor de deur, in de vierde ronde. En peinst aan uw kommerce. Er zullen 132 koereurs zijn. (Het zijn er dan 19, maar, « gejachte » dames en heren sportliefhebbers, is de kwantiteit er niet, de kwaliteit is er wel. Kwaliteit vindt U ook in het gekende huis...).

Jonge koereurs zeggen hun winterwerk op (« onze va doet nu wat overuren, 't is al wat langer dag, nietwaar »), want ze moeten trainen. Van tien tot elf op de fiets, en dan tot een uur of vier op het trekbiljarke bij Jeanneke. Ze komen thuis, doodmoe, maar ze voelen de forme komen en ze moeten nog rap eens naar het lokaal, om « den uitleg » te gaan optrekken, of simpel om zich ne keer te laten zien.

Kortom, ons rijke vlaamse wielerleven is ontwaakt. En wij allemaal, wij worden mee wakker. Goesting of geen goesting. Want als gij niks over « de koers » wilt horen, dan moogt gij van nu af in geen staminee meer komen, geen gazet meer lezen, geen TV meer aanzetten, of geen radio, in geen bus of tram meer klimmen en liefst niet meer op straat komen. En uw kinderen binnen houden.

José Torres, de midvoor van Benfica-Lissabon, bracht vorige week een bezoek aan « WIJ »-abonnee Robert Gijselinck te Merelbeke. Hij schafte zich drie duiven aan uit Gijselinck's hok, dat een grote faam geniet.

STORY OF KENYA

Hewel, ge moogt gerust geloven dat ge tegenwoordig een beetje « daar » moet zijn als ge over sport wilt schrijven of een atletiekbond leiden. Ge weet dat onze Gaston Roelants en Dree de Hertoghe onlangs uitgenodigd werden om in Zuid-Afrika deel te nemen aan een atletiekwedstrijd en dat onze wijze bond zulks wijselijk verbood. Hoe wijs dat was, blijkt nu pas. Er zijn naar Zuid-Afrika wel Italianen, Duitsers en Zwitsers gegaan. De argelozen. Immers, alle atleten uit Kenia hebben verbod gekregen deel te nemen aan wedstrijden in die landen, waarvan de atleten in Zuid-Afrika de zwarten gingen helpen onderdrukken. De atleten uit Kenia moesten ook deelnemen aan wedstrijden in ons land deze zomer, en vermits onze Gaston en Dree niet naar Zuid-Afrika gingen, zullen ze dus wél naar hier mogen komen. Zeg nu zelf : om dat allemaal te voorzien en achteraf te begrijpen, dat ge er geen ezel moet voor zijn.

TIPISCH

Naar het schijnt hebben de drie feestvarkens van Anderlecht aan hun benefitmatch tegen Benfica een slordige 700.00 frank verdiend. De tien jaar werkmanspree die ze ieder kregen, moeten gevoegd worden bij de circa vijf miljoen die ze al met voetballen verdienden en bij alle andere profijtjes in nationale ploegen en zo. Die geldverspilling aan wat voetballerij lijkt ons persoonlijk niet erg gezond, maar heel wat sportjoernalisten zijn hemels gelukkig omdat Pol en Jan I en II zo goed aan de kost komen, ze kletsen van vreugde in de pollen omdat die jongens vijf keer meer verdienen dan zij zelf. Maar wat we dan niet goed begrijpen is waarom diezelfde sportjoernalisten zo verontwaardigd zijn als de jongens van Seraing een paar duizend frank opslag vragen. Of hoort het zo : alles voor de grrrote vedetten en niks voor de « sumpele joenges » ?

RACING KAMPIOEN

De basketbalkompetie is afgelopen, hoewel er nog een paar wedstrijden moeten gespeeld worden. In hoogste afdeling werd Racing Mechelen kampioen vóór Standard Luik en dalen Fellows en Wilrijk naar tweede. Daarmee is de eerste kompetitie gedaan, die gespeeld werd in twee schuifkens. Inderdaad, eerst eens alle twaalf de ploegen tegen elkaar en nadien nog eens de eerste zes (ook de laatste) tegen elkaar. We hebben het niet nagekeken, maar we geloven niet dat er groot verschil bestaat tussen de rangschikking na het eerste (gewone) kompetitieschuifke en die na de bijkomende reeksen wedstrijden. Anders gezegd, we denken niet dat het tweede bijgevoegde kompetitiegedeelte iets heeft veranderd of voor iets heeft gediend.

Informeer eens naar de prijs van deze publiciteit. Het zal U verbazen, hoe fel hij meevalt.

ZWARTBOEK VAN DE VLAAMSE ACHTERSTAND IN HET WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK
door senator
dr. M. Van Haegendoren
100 bladzijden stevige dokumentatie tegen 100 fr. Bestellen VOLKSUNIE-SEKRETARIAAT Voldersstraat 71, Brussel 1 - Postrekening nr. 1476.97.

HERMES SCHOOL
Zuidlaan 54, Brussel
Volledige secretariaatcursussen
STENO- en DACTYLOGRAFIE in vier talen
BOEKHOUDEN
MODERNE TALEN
HANDELSCORRESPONDENTIE ENZ.
DAG- EN AVONDLESSEN
M. Lemonnierlaan 211, Brussel
Tel. (02)11.00.33
De school waar Vlamingen zich thuis voelen

Grote keus :
GLAZEN en MONTUREN,
Gratis voor verzekerden.
Herstellingen in eigen werkhuis.
Walter ROLAND
— Gediplomeerd Optieker —
Kerkstraat, 58 — Antwerpen
(Let a.u.b. op het huisnummer !)
Telefoon : 35.86.62
10 % korting op vertoon dezer.

Kamiel Verschraegen
INSTALLATEUR - LOODGIETER
SANITAIR - VERWARMING
Prijsopgave zonder verbintenis
Plaatst en herstelt in gans het land.
Tel. 28.45.05
Dokter Emiel Maeyenstr. 36
ST. AMANDSBERG

LAAT DE VOERSTREEK NIET LOS !!
daarom moet U er nog dit jaar op bezoek gaan !
NUTTIGE ADRESSEN :
Kampeerterreinen :
Rusticana, Voerenweg 16, Moelingen. Bergzicht, Varnstraat, Teuven.
Restaurant :
Rood bos, Varnstraat, Teuven. (op 500 m. van grenspost De Planck).
Ontspanningscentrum :
« San Martino » (speeltuin, zwembad, solarium, feestzaal, enz...) Bergstraat 17, Sint Martens-Voeren.
Drankhuizen waar om pension kan gevraagd :
Hof de Voer, Kloosterstraat 84, 's Gravenvoeren, Hagelstein E., Boomstraat 141, 's Gravenvoeren. Plusquin G., Kerkplein, Moelingen. Deckers J., Withuis 136, Moelingen. Vroonen M., Dorp 24, Sint Martens-Voeren.
Nuttig voor uw bezoek :
« Toeristisch gidsje » 40 fr. (weldra uitgeput). « Overmaasblad : Grenzen Open » Abonnement : 125 fr. Steunabonnement : 250 fr. te bestellen bij : « Bond der Vlamingen van Oost-België » Hasseltsestr. 41 TONGEREN (P.R. 5338.48).
VOOR UW GROEPSREIZEN NAAR DE VOERSTREEK : Vraag ons een gids !

Aanbevolen Huizen

HOME
Eigentijdse woninginrichting
Rijschoolstraat 45 B
ST. TRUIDEN
Telefoon (011) 741.96

AANBOUWKEUKENS
Specialist : **H. DOX** p.v.b.a.
Carnotstraat 133, Antwerpen
Standaard- en maatwerk
MULLER EN ZEYHER KEUKENS

AL AL KEUKENS - GLASAL
Fabrieken te Ramsdonk
tel. 015/714.47
Vochtbestand - Vuurvast
Matige prijs
Voor West-Vlaanderen :
DE MEYER Walter
Bruggestraat 136, Zwevezele
tel 051/612.84

« PIET POT »
Antwerpen's gezelligste Bierkelder
Grote Pieter Potstraat 4
(bij Suikerrui)
Open vanaf 8 uur s'avonds
Maandag en dinsdag gesloten.

REISBUREAU
Vlaams Reisbureau n.v.
Maatsch. zetel : Antwerpen 2
Tel. : (03)49.30.45 - 49.15.94

Bezoek « Gasthof **DE VEERMAN** »
Kaai 26, St-Amands a.d. Schelde
Tel. (052)332.75
Mosselen - Paling
Uitbater : Jan Brugmans

De specialist der standaarddeuren
J. LEEMANS, Deurne zuid
Van Havrelei 70, tel. 35.63.17
Agent - De Coene - Kortrijk

EURO-DOMI
Moderne wooninrichting
Kruidtuinlaan 6, Brussel 1
(tussen A. Maxlaan en E. Jacqmainlaan)
Tel. (02)18.1717

3-2-68

Tapijten CASPERS
Mechanische en Perzische Tapijten - Vloerbedekkingen
Gentsestraat 6, AALST
Tel. (053) 291.89

WENTELPOORT
type ALUGA

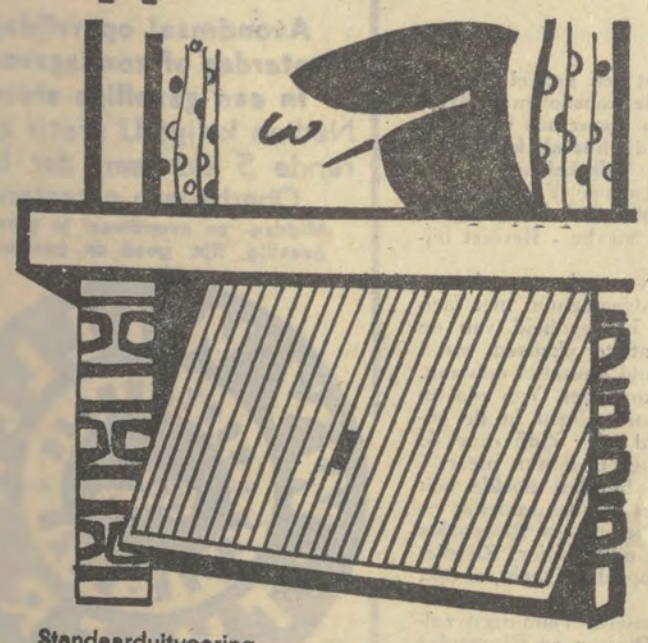

Standaarduitvoering
Poort gans in aluminium. Omlijsting in gephosfateerde staalplaat.
Zeer lichte bediening.
Automatische sluiting.
Voordelige prijzen.
BREVET 23098
JEURCLOO
A. JEURISSEN - CLOOSTERMANS & ZONEN
ZONHOVEN
Weierstraat, 2 — Tel. 011/132.31 & 132.36

ETN JEURISSEN WEET ALLES VAN TEMPERATUREN
KOELTOGEN
KOELKAMERS
DIEPVRIEZERS
BROWN BOVERI
DIEPVRIESTUNNELS
KAMIONKOELING
WINKELINRICHTINGEN
... VOOR SUPERMARKTEN, INDUSTRIE EN VOEDINGSNIJVERHEID
ETN JEURISSEN PVBA De Winterstraat 24
Borgerhout/Antwerpen Tel.: (03) 36.11.35 - 36.59.31
DEPANNAGEDIENST ALLER MERKEN

EEN GOEDE REIS IN VLAAMS GEZELSCHAP... EEN GROEPSREIS MET DE V.T.B. !
Vraag vrijblijvend de lijvige reisbrochure
« GROEPS- EN PRIVEREIZEN 1969 »
Daarin vindt u zeker uw keus !
Alle inlichtingen : V.T.B.-sekretariaat, St.-Jakobsmarkt 45, Antwerpen en de V.T.B.-kantoren te Brugge, Brussel, Gent, Hasselt, Kortrijk, Leuven, Mechelen, Oostende, St-Niklaas, Roeselare en Vilvoorde.

PERS spiegel

« Goed of slecht, als ik er maar in sta » zegden de boeren van Zichem als ze na de eerste suksessen van Nest Claes aan hun dorpsgenoot vroegen van « ook eens over ons te schrijven ». Goed of slecht. Een ding heeft Van den Boeynants zeker al bereikt. Hij staat er deze week nog meer dan in. Met de onduidelijkheid van alle sterrewichelaars heeft hij in het midden gelaten wat hij juist bedoelde met zijn « nieuwe konstellatie ». Zijn aanhangers zijn over één zaak ongerust. Gaat hij « gebeurlijk » voldoende steun vinden in het vlaamse land ? Enkele kranten laten vermoeden waar die steun zou kunnen te vinden zijn. En uit een aantal reakties leren we ondertussen nog eens duidelijk « wie de vijand is ». Wie dacht U ? De Volksunie natuurlijk.

LE PEUPLE

De voorzichtige terughoudendheid van Simonet, die wel zou willen, is te begrijpen als men in het orgaan van de franstalige B.S.P. niet te veel geestdrift voor sterke man Van den Boeynants kan opbrengen.

« Een « nieuwe politieke konstellatie » : ziedaar het groot projekt, eergisteren in Moeskroen bevestigd. De C.V.P.-P.S.C. zal er nog bekaaider afkomen. Maar men moet verder zien.

Over wat gaat het dus ? Een partij van een nieuwe soort, die de notabelen verenigt zonder duidelijk omschreven principes. « Een breed kader » van politiek professionele overtuigingen. Zonder te spreken van de uitgebreide financiële hulpbronnen natuurlijk. Een konservatieve oproep tot de vlottende massa. Kortom, indien de weerstand van het volk praktisch niet bestaand is, rekent men er op dat het klassieke scenario van een autoritaire ploeg aan de macht zal uitgevoerd worden. »

LA LIBRE BELGIQUE

Laat het best in de kaarten kijken waarom het allemaal te doen is. Zal de operatie in Vlaanderen slagen ? Nu men er niet meer in slaagt met de oude tegenstellingen Vlaanderen te blijven beheersen, zullen dan de nieuwe V.D.B.-etiketten op de lading van 1830 wel volstaan om de vlaams-nationale bewustwording af te remmen ? Zo vertalen wij tenminste vanuit vlaams standpunt volgende Libre bedenkingen.

« Er bestaat overigens geen twijfel over dat de belangstelling zich meer en meer zal richten op het onthaal dat de beschouwingen van de heer Van den Boeynants in Vlaanderen zullen vinden. De losgemaakte bedenkingen zullen niet uitmonden in enige ernstige nieuwe start indien het vlaamse land er niet breeduit aan deelneemt en er zijn eigen dinamische kracht niet bijbrengt. Men moet er niet aan twijfelen dat de « konservatieve » krachten, in de verlammende betekenis van dit woord, daar speciaal sterk zijn. En om het woord van de heer Van den Boeynants te hernemen : daar is het gevaar het grootst dat de oude ideologische en konfessionele scheidingen zouden vervangen worden door nationalistische. Het hele probleem is dus te weten of Vlaanderen dat nu voldoening heeft op het vlak van de kultuur en de taaleisen, leiders zal hebben om zich te verheffen boven een voorbijgestreefd romantisme en om andere konkrete werkelijkheden in overweging te nemen. »

HET BELANG VAN LIMBURG

Dit blad van de domhouderij in Limburg is weer « toevallig » een omzeggens vertaalde limburgse uitgave van de Libre en andere reaktionaire super-Belg-kranten. Houdt Limburg met zijn pendel en jongerenwerkloosheid maar zoet met buikvulsel als patriotisme en « eenheid van het vaderland ».

Of de nieuwe geloofsbelijdenis met de geest van de oude katechismus door de eeuwige aan-'t-Leynen-houders.

« De grote massa van de bevolking is zeker bereid haar vertrouwen te schenken aan een groep vooraanstaande mensen van alle denkrichtingen, uit alle sociale geledingen en uit alle landsdelen, die niet alleen beroep doen op de medewerking van de bevolking, doch tevens een credo voorleggen van de stevige beginselen, op bazis van dewelke zij opnieuw een eendrachtige samenleving in dit land willen organizeren. Wanneer komt er eens een plechtig manifest niet van een komplot van frankofone Brusselaars, niet van alleen Vlamingen of Walen, maar van een gediversifieerde groep vooraanstaande landgenoten met verantwoordelijkheidsbesef.

Op zulke geloofsbelijdenis, in een hernieuwd, eendrachtig België, staat de brede massa te wachten. »

DE NIEUWE GIDS

De zogezegd sociaal-ingestelde Van Haverbeke berijdt volledig in het spoor van de « Libre Belgique » zijn anti-vlaams-nationaal stokpaardje. In de beste traditie van de heren die deze leeggebloede krant hebben opgericht in de jaren na 1944. « Toen het voor goed gedaan was met de vlaamse ekstremisten ».

« Zover is men echter nog niet. Het is een al te simplistisch beeld te menen dat er zoiets kan tot stand komen als een partij van gematigden tegen zogenaamde extremisten. Men is op het stuk van de kulturele betrekkingen zelfs met de regeringsontwerpen reeds zo ver op weg naar een federalizering van de belgische staat, dat het extremisme de toevlucht is geworden, niet meer van een bepaalde partij, maar van onverdraagzame politici, die men in alle partijen terugvindt.

Indien de leiders van het FDF-RW voor het merendeel een splitsing van het land nastreven en zich bijna openlijk keren naar een opneming in het grote Frankrijk, is de Volksunie meer een partij die met haar zogenaamd volksnationalisme niet goed weet waarheen zij moet streven en die momenteel als voornaamste doelstelling heeft zich sterk te maken met de brokstukken die van de traditionele partijen vallen.

Een zogenaamd front van gematigden kan dan wellicht enige zin hebben te Brussel en in Wallonië, maar veel minder in Vlaanderen, waar, ten aanzien van de kommunautaire problemen, de afstand tussen de vlaamse CVP en de Volksunie slechts slaat op woorden en op sommige bijkomstige aspekten van de autonomie, zoals zij kultureel en ekonomisch door de regering wordt voorgestaan. »

LA RELEVE

Dit blad, dat het dikwijls voor de sociaalzwakkeren heeft, als het maar geen Vlamingen zijn, is tamelijk gerust in een front Van den Boeynants - Simonet - Van Offelen « om front te vormen tegen de Volksunie in de randgemeenten ».

Maar wat in Vlaanderen ?

« In Vlaanderen echter is het uitgangspunt van de operatie het moeilijk ogenblik. Verzamelen blazen van C.V.P.-ers, socialisten en P.V.V. tegen de Volksunie zal stuiten op degenen die een vlaams front prediken met als harde kern de Volksunie. Bovendien moet dan nog de heer Van Eynde zijn afkeergevoelens tegen de P.V.V. intomen.

Een minder breed opgevatte oplossing zou alleen C.V.P.-ers en socialisten verenigd zien.

Ongetwijfeld zou zich een evolutie aankondigen, in de zin gewenst door Van den Boeynants door de opening van de jong-C.V.P.-ers naar de socialisten, zoals blijkt uit het artikel van de heer Verroken in de Standaard. »

LE MATIN

En die Van der Elst met zijn zwarte bende, die in een unitaire staat geen grendelgrondwet wil geven aan de geminozeerde Walen, is tenslotte een vuile separatistische Groot-Nederlander. Tegen die kerels moet men optreden.

« De tezis van de heer Van der Elst, die zo gauw komaf maakt met de waalse minderheden en met om het even welke minderheid is in feite een « diktat » : leg u neer bij de wet van de sterkste. Hoe in een dergelijk klimaat het federalisme verwezenlijken ? Volgens ons heeft de heer Van der Elst die logisch blijft in zijn ideeën, al het federalisme opgegeven en al geopteerd voor het separatisme, als eerste stap in de richting van een Groot-Nederland. »

DE STANDAARD

Tegen de koalitie van het « Ancienne Belgique »-gezelschap van de heren V.D.B.-Simonet-Van Audenhove - Van Acker met heel hun « realliteiten-politiek » met M. Ruys dat een andere meer blijvende realiteit het zwaarts moet wegen voor de vlaamse politiekers : namelijk die van het vlaamse volk.

« Ter attentie van de staatslieden die tans overal het woord gaan voeren, mag er misschien aan herinnerd worden, dat er nog zo iets bestaat als een vlaamse gemeenschap met problemen die niet moeten onderdoen voor die van de anderstaligen in dit land. Nationale verstandhouding is ook ons streefdoel, maar op de weg naar een akkoord kunnen wij geen ogenblik de belangen van onze gemeenschap vergeten. Regeringen komen en gaan, koalities brokkelen af, zelfs grenzen kunnen vervagen; maar een volk houdt het heelwat langer vol; zijn noden, zijn heden en toekomst zijn primordiaal.

Wie over nieuwe partijstrukturen of over nieuwe regeringsformules spreekt, moet daarom ook zeggen, wat hij ermee beoogt. Van vlaamse kant zal men niet aanvaarden dat — in een opgegokt krizisklimaat — plots foutieve hervormingen worden opgedrongen.

Zo is het helemaal niet serieus te nemen, dat Simonet nu poogt de tweetaligheid individueel en bij wet te doen erkennen. Zijn stelsel van faciliteiten is in strijd met anderhalve eeuw vlaamse beweging. En dat hij poogt V.D.B. los te weken van de C.V.P. lijkt al even naïef.

In de verwarring van de tegenstrijdige verklaringen moeten de vlaamse gekozenen in het parlement bij voorrang denken aan de essentiële doelstellingen : de welvaart van onze gemeenschap. »

HET VOLKSBELANG

Het is allemaal zo erg niet zegt deze inslaap-susser van het Liberaal Vlaams Verbond. Wij hebben geen minderwaardigheidskompleks nodig want wij Vlamingen zijn de slimsten... of de grootste suffers zou men zo zeggen, de feiten nemend wat ze zijn in België en de vlaamse reaktie daartegenover. Dat kan moeilijk anders met dergelijke sufferds als opiniemakers.

« Pessimistische Vlamingen die van hun meerderheidspozitie niet bewust zijn en pessimistische Walen die in de Vlaming een vijand zien, willen dat de grondwet aangepast wordt om hen te beschermen tegen allerhande en meestal ingebeelde gevaren.

Waar het op aankomt is, dat de vlaamse gemeenschap haar minderwaardigheidskompleksen aflegt en bewust weze dat zij de meerderheid vormt, die in het parlement bij elke verkiezing homogener wordt.

De Walen en franstalige Brusselaars hebben van deze meerderheid niets te vrezen.

De Vlaming is van nature verdraagzaam. Hoe zou hij anders zolang een minderheidspozitie dulden en te Brussel en in het leger en in de diplomatie en op nog andere gebieden ?

Getuige van deze verdraagzaamheid is ook het feit dat alle Vlamingen die naar Wallonië uitwijken zich onmiddellijk assimileren. Nergens bestaan in Wallonië problemen van Vlamingen die anderstalige eilanden vormen en de tienduizenden vlaamse toeristen die in de Ardennen hun vakantie doorbrengen doen hun best om een mond vol Frans te praten. Er zouden in dit land geen problemen bestaan moesten de franstaligen dezelfde houding aannemen. Waar ligt dan de schuld ?

Ook het probleem Brussel is ten slotte eenvoudig op te lossen. Brussel oorspronkelijk vlaamse stad, is grotendeels verfranst en de Vlamingen beseffen dat zij door wetten aan deze toestand niets zullen wijzigen. »

DE NIEUWE GAZET

In deze liberale krant een artikel over de ware bedoelingen van de fransdollen te Brussel. De slotopmerking « Spaar ons van onze vrienden » past best op die liberale kapitulard uit het hogergeciteerde Volksbelang.

« Het driemanschap Lagasse (F.D.F.), Pierson (B.S.P.) en Risopoulos (P.V.V.) heeft het P.S.C.-amendement de Stexhe - Herbiet bijgeschaafd.

Beter gezegd, het voorstel om de zes (vlaamse) brusselse randgemeenten met faciliteiten ook onder de bevoegdheid van de franstalige kultuursenaat te plaatsen, werd door hen van zijn verguld omhulsel ontdaan.

De demistifikatie is kompleet. Van een tegengebaar voor de vlaamstaligen in de gemeenten die van Noord naar Zuid over de taalgrens verzeilden is geen sprake meer.

Dit doekje voor het bloeden hoefde ook werkelijk niet. Het opzet was te duidelijk.

De heren Lagasse, Pierson en Risopoulos strijden tenminste met open vizier. Zij dienen geprezen om deze openhartigheid, al lijkt die sterk op cinisme.

Meer bepaald de brusselse Vlamingen zullen de heren Lagasse, Pierson en Risopoulos dankbaar zijn, de wijsheid indachtig van de « vrienden » verlos ons Heer, voor onze vijanden zullen wijzelf wel zorgen. »

DOSFELINSTITUUT
grote lessencyklus
in het kader van de aktiviteiten van het politiek vormingsinstituut L. Dosfel zal een grote lessencyklus starten, afgestemd op de direkte politieke aktualiteit :
« Gemeentebeleid »
duur : 5 zondagen vanaf nov. 69 tot april 1970.
Plaats : de 5 provinciehoofdsteden
Het volgen van deze cyklus wordt bekroond met het brevet van het Dosfelinstituut.
Meer konkrete gegevens volgen later.

HET VOLK

En hebben we met Van den Boeynants een nieuwe Führer-aspirant de nieuwe Goebbels is ook al gekend. Het is de roemruchte heer Geldolf die nog maar eens gaan losstormen is tegen de lui van de B.R.T., die elk van zijn tussenkomstjes in de kamer niet als orakeltaal aan den volke willen verkonden.

« Aan de oorsprong van dit incident ligt weer de heer Geldolf. Deze illustere socialistische volksvertegenwoordiger, die zichzelf als de vlaamse Kennedy beschouwt maar die in feit meer gelijkt op een antwerpse Don Quichote, was in de begroting van Verkeerswezen tussengekomen over het vliegveld van Deurne en over het gebruik van rijpaden door voetgangers. Hij had zijn naam niet gehoord in het radio-kamerverslag, vandaar zijn protest tegen de B.R.T. Het eigenaardige is dat de franstalige R.T.B. over diezelfde kamerzitting een gelijkaardig verslag had gegeven, eveneens zonder vermelding van namen van de interveniënten. Daartegen heeft de socialistische fraktie in haar kommunikee niet geprotesteerd.

De bond van radio- en t.v.-joernalisten heeft groot gelijk dat zij zich niet laat beïnvloeden door de heer Geldolf, die « voorlichting » klaarblijkelijk verwart met publiciteit rond zijn eigen persoontje.

Gelukkig voor de radio-lusteraars dat zij in elk verslag over de parlementaire zittingen niet de opsomming moeten aanhoren van de soms tien of vijftien volksvertegenwoordigers, en evenveel senatoren, die in een debat zijn tussengekomen.

Wij beweren niet dat de B.R.T. boven alle kritiek verheven is, maar de heer Geldolf schiet naast het doel wanneer hij meent dat gans het land moet vernemen wanneer hij zijn mond opendoet. »

W. LUYTEN.

Groepen en maatschappijen allerhande !!!
Speciaal voor U bedacht.
IEDER DORTMUNDER THIER BRAU HOF
kan U op ieder ogenblik van de dag van het jaar middag- en avondmalen aanbieden.
INTERESSANT
Avondmaal op vrijdag, zaterdag of zondagavond in een gezellige sfeer.
Nadien krijgt U gratis gedurende 5 uur een der beste Oberbayern orkesten.
Middag- en avondmaal in groep gezellig, fijn, goed en goedkoop

WY WILLEN THIER · DORTMUNDER · THIER-BRAU

Inlichtingen ter plaatse
THIER BRAU HOF
Leuven Tel. (016)46311
THIER BRAU HOF
Huiste Tel. (056)71536
THIER BRAU HOF
Antwerpen Tel. (03)312037
DE KLAROEN
Aalst Tel. (053)22853
Nieuwbrugstr. 28, Brussel 1
Tel. (02)18.74.89

KOORDINATIEKOMITEE VAN VLAAMSE ZIEKENFONDSEN
Ben je reeds lid van een van onze ziekenfondsen ?
Inlichtingen :
VLAAMSE ZIEKENKAS
Kipdorp, 50
ANTWERPEN
tel. (03) 32.31.39
ZIEKENFONDS FLANDRIA
Keizer Karelstraat, 39
GENT
tel. (09) 23.52.27
VLAAMS ZIEKENFONDS BRABANTIA
Steenweg op Ninove, 288
ANDERLECHT
tel. (02) 23.87.77

ONVERMOEID TEGEN DE GRENDELS

AALST

Vrijdag 28 maart, zaal « Madelon ». Sprekers dr. M. Coppieters en dr. Van Leemputten.

EIGENBILSEN

Zaterdag 22 maart te 20 uur gemeentezaal, met Hugo Schiltz.

KONINGSHOOIKT

Dinsdag 25 maart om 20 uur in café Flora, met senatoren Jorissen en Bouwens en volksvertegenwoordiger L. Sels.

MOL

Woensdag 26 maart om 20 uur 30 in zaal Goudbloem, met de heren Raskin en Belmans.

SINT-KATELIJNE-WAVER

Maandag 24 maart om 20 uur in de konferentiezaal van het Parochiaal Centrum, Clemenceaustraat (Elzestraat), met sen. W. Jorissen en E. Bouwens en volksvert. L. Sels.

TURNHOUT

25 maart om 20 uur 30 Terminus, Markt, met volksv. Fr. Van der Elst.

bewegingsWIJzer

ANTWERPEN

Stad

KERNVERGADERING

Propagandavergadering speciaal belegd voor alle medewerkers van vroeger en nu. Scheldehof 20 uur 30 op maandag 24 maart.

ROND DE TAFEL

Initiatief van de afdeling. Op donderdag 17 april Scheldehof om 20 uur 30 stipt. Voor alle uitgenodigde leden en simpatizanten. Samen zoeken naar oplossingen, samen bespreken, samen beoordelen. Op de eerste avond volgende agendapunten : pensioenen, problemen zelfstandigen, restrukturatie stadspersoneel, B.T.W., de vrouw in onze propaganda, propaganda allerlei.

SEKRETARIAAT

Het sekretariaat zal in de toekomst de ganse dag doorlopend geopend zijn vanaf 9 uur tot 16 uur 30 en donderdags tot 19 uur (zaterdag en zondag gesloten).

Buiten deze uren kunnen ook in de late avonduren steeds leden terecht bij de voorzitter der afdeling Bergers, St. Jansvliet 19, Antwerpen of dr. Delahaye, St. Jansvliet 16, Antwerpen.

PARTIJKONGRES

Oproep aan alle leden aanwezig te zijn op zaterdag en zondag 19 en 20 april te Brussel.

Beerse

BAL

Volksunie Beerse-Noorderkempen-Turnhout nodigt ten dans op heden zaterdag 22 maart 69 in zaal « 't Witte Paard », Vredestraat, Beerse.

Orkest « The Twens ». Deuren 20 uur. Muziek 20 uur 30.

Berchem

LEDENVERGADERING
GEZELLIG EETMAAL

Vrijdag 28 maart 1969 te 20 uur (en niet op 14 maart).

Zaal Limburgia, Beernaartstraat te Berchem.

Na de uiteenzetting door arrond. voorzitter R. Frickel over de grendelgrondwet gezellig eetmaal voor slechts 30 fr. Inschrijvingen tot 24 maart Grote Steenweg 165 en bij alle bestuursleden.

Borgerhout

BAL
VLAAMSE VRIENDENKRING

Dit bal heeft plaats 12 april in de zaal Pax. Prijzen of geldelijke steun voor de tombola kan men bezorgen aan onze bestuursleden of rechtstreeks aan Piet Willems, De Winterstraat 14.

ONZE KOLPORTAGE

De opkomst voor onze kolportage van verleden zondag kon veel beter. Oorzaken : ziekte, andere taken, om niet te vergeten dat onze bussers en plakkers ook wel eens rust verdienen. Doch daarom dienen de anderen zich dubbel in te spannen. Wij rekenen de volgende maand op een betere opkomst.

EEN GEZONDE GEEST IN EEN GEZOND LICHAAM

Meer dan ooit geldt deze stelregel, en die wordt dan ook in de praktijk dubbel toegepast door het gemeentebestuur te Borgerhout, meer bepaald in verband met de bouw van onze scholen.

In 1967 hadden wij de inhuldiging van het Gemeentelijk Instituut voor Meisjes aan de Florastraat, tevens met kleuterafdeling, waar de aanpassingen en nieuwbouw ieders bewondering wegdroegen.

Nog geen jaar geleden waren wij aanwezig bij de plechtige inwijding van het Instituut voor Jongens in het Te Boelaerpark; prachtige nieuwe klaslokalen, refter, turnzaal e.a. door de direkteur « het koninginnestuk » genoemd.

Vrijdag 14 maart waren wij te gast in de Juul Grietensstraat en ook hier konden wij vaststellen dat het indertijd « voorlopige schooltje» uitgegroeid was tot een der meest moderne inrichtingen.

Zoals onze vriend Juul Dillen, schepen van Gemeente-eigendommen in zijn toespraak onderlijnde, moet men rekening houden met de karig toegemeten subsidies wat hem niet belet heeft door te zetten en dank zij de samenwerking met zijn kollegas, aan onze jeugd, ruime luchtige klaslokalen ter beschikking te stellen. In zijn dankwoord onderstreepte hij dan ook de goede geest van verstandhouding, had een woord van lof voor de verschillende diensten en het Bouwbedrijf Eurobeton (Ilegems) wat door de heer Schepen van Onderwijs, De Fleurquin, benadrukt werd.

Schepen Dillen deelde dan mede dat binnen enkele dagen een aanvang gemaakt wordt met de bouwwerken voor een nieuwe meisjesschool in het Te Boelaerpark.

Bij de aanvang gaf de heer Geenen, schoolhoofd, een kort overzicht van de groei van deze school, volgde een plastische uitbeelding van « Gayaneh » (ballet van A. Khatsjatoerian) door de leerlingen van het 5de en 6de leerjaar, hadden wij een dankwoord namens de leerlingen, het bezoek aan de « open school » en als besluit een bondige toespraak van de heer burgemeester senator Sledsens, die voor dit instituut het beste wenste.

Duffel

TWEEDE VLAAMS BAL

Vandaag 22 maart om 20 uur 30 in zaal Alcazar, Handelsstraat 25, Duffel, tweede vlaams bal van de Volksunieafdeling Duffel. Orkest Stan Nico. Reuzetombola.

Edegem

VOORDRACHT

Zaterdag 22 maart 1969 komt Dr. R. Van Passen, professor aan het Ruca en de Universiteit van Leuven, spreken over de « Historiek van Edegem », in de zaal van het sportterrein, Prins Boudewijnlaan 311, Edegem, te 20 uur stipt. Inrichting Kulturele Kring, Edegem.

WENSEN

De echtgenote van de meest verdienstelijke medewerker en oprichter van de afdeling Edegem werd vrijdag 14 maart opgenomen in St. Cammillus — kliniek voor een heelkundig ingrijpen. Wij wensen mevrouw Jef De Boel een spoedig herstel toe.

Wij wensen een spoedig herstel toe aan mej. Mia Dujardin, arrondis. sekretaresse en gewezen sekretaresse van de afdeling Edegem.

KOLPORTAGE

Vandaag 22 maart trekt onze kolportageploeg naar de Lourdeswijk; afspraak om 2 uur aan het gemeentehuis; iedereen welkom.

LEDENWERVING

De wijkmeesters worden vriendelijk verzocht nog een kleine inspanning te leveren in verband met de ledenwerving. Voor de maand mei wordt de ledenslag afgesloten; het sukses hangt van u allen af.

LEDENVERGADERING

In de loop van de maand april ledenvergadering met als gastspreker volksvertegenwoordiger Reimond Mattheyssens.

Herentals

SUKSESRIJKE MEETING

Onze voorlichtingsvergadering in het kader van de Anti-Grendel Aktie werd een sukses. Een overtuigende toespraak van volksvertegenwoordiger Hugo Schiltz heeft de ongeveer honderd aanwezigen zeker een klaardere kijk gegeven op de problematiek en de nadelen van de grendelwetten.

NAAR BEERSE

Heden zaterdag 22 maart gaan wij met een afvaardiging van onze afdeling naar het bal van de afdeling Beerse. Personen die wensen mee te rijden kunnen bijeenkomen in lokaal « De Commerce », Stationsplein te Herentals. Vertrek omstreeks 20 uur 30. Voor vervoer wordt gezorgd.

LEDENVERGADERING

Een algemene ledenvergadering zal gehouden worden op woensdag 26 maart a.s. in « De Commerce », Stationsplein om 20 uur 30.

JONGEREN

Onze jongerenafdeling is definitief van de grond gekomen. Een vergadering wordt gehouden op zaterdag 29 maart om 15 uur 30 in het lokaal « De Zalm », Grote Markt, Herentals.

Hoboken

GOUDEN JUBILEUM

Op 12 april viert onze afdeling de gouden bruiloft van het echtpaar Peeters-Jacobs.

Te 11 uur : plechtige eucharistieviering in de H. Hartkerk, met homilie door E.P. Luyten. Wies Pee zorgt voor de muzikale omlijsting. Te 12 uur : optocht met de V.U.-harmonie naar de Kioskplaats.

Van 13 tot 14 uur 30 : ontvangst en huldiging van de jubilarissen, in de zaal Breughel.

Gelukwensen kunnen voor die gelegenheid gezonden worden naar Kioskplaats 84, Hoboken.

Mogen we tevens een oproep tot financiële steun doen. U mag storten op postrekening 1339.44 van V.U.-afdeling Hoboken of onder gesloten omslag verzenden naar J. Van den Nieuwenhof, St. Bernardsesteenweg 793, Hoboken.

SOCIAAL DIENSTBETOON

C. Pichal : alle dagen : Heidestraat 293, Hoboken. C. De Ranter : telefonisch af te spreken op 27.72.78.

Iedere dinsdag op het sekretariaat vanaf 20 uur, Lambrechtsstraat 16, Hoboken.

Merksem

SEKRETARIAAT

Bericht aan alle vrienden, leden en simpatizanten van de Volksunie te Merksem en daarbuiten dat Karel Van Bockel verhuist en dat het sekretariaat vanaf 1 april zal overgebracht worden naar de St. Lutgardisstraat 56, Merksem.

Ranst

ALGEMENE
LEDENVERGADERING

De algemene ledenvergadering heeft plaats op vrijdag 28 maart, om 20 uur in het lokaal « De wachtzaal ». Wij krijgen bezoek van volksvertegenwoordiger Mattheyssens.

Westerlo

VOLKSUNIEBAL

Zaterdag 19 april 1969 om 21 uur groot kantonnaal lentebal in de zaal Luxor, Stationsstraat 28 te Ramsel. Orkest « De Accordona's ».

Hulshout

FEEST NA WERK

Afdeling Hulshout geeft het goede voorbeeld.

Aan de kantonnale kroon voorwat ledenhernieuwing en de abonnementenslag betreft, besloot tans ook het bestuur tot een Breugeliaans verbroederingsfeest.

Op vrijdag 14 maart was er pensenkermis voor alle leden en simpatizanten. Ook volksvertegenwoordiger Jo Belmans was van de partij.

BRABANT

Brussel (Arr.)

VIERDAAGSE
BREUGELKERMIS

Op vrijdag, zaterdag, zondag en maandag 21-22-23 en 24 maart traditionele jaarlijkse Breugeliaanse smuldagen telkens te 12 uur 's middags tot 24 uur 's avonds. Gerechten naar keus en buikje vol. Eenheidsprijs 50 fr. voor onze leden, 60 fr voor de niet-leden. Alle Vlamingen uit het Brusselse hartelijk welkom.

Gaat door in ons lokaal : Uilenspiegel. Pletinckxstraat 38 te Brussel.

BEZOEK AAN WALTRA
TEATER

Vrijdag 28 maart zullen onze leden in samenwerking met de Breugelvrienden en andere vlaamse verenigingen van Brussel Hoofdstad een bezoek brengen aan het Waltra teater, Arduinkaai 2-3 (Stan Philips) Brussel I en aldaar de pikante opvoering bijwonen van «Een opgemaakt bed » door Dimitri Frenkel; regie : Vik Moeremans en met J. Bisschops, V. Moeremans en Alex Cassiers. Wie zal er op die voorstelling willen ontbreken. Kaarten en plaatsbespreking op voorhand te bekomen bij de leden en Stan Philips. 40 t. h prijsvermindering !

BUITENGEWONE ARR. RAAD

De buitengewone arrondissementsraad ter voorbereiding van het nationaal partijkongres, zal plaats hebben op donderdag 3 april aanstaande om 20 uur in «Waltra» (bij Stan Filips), Arduinkaai, Brussel (naast KVS). Alle afdelingen worden dringend verzocht hieraan de nodige voorbereiding te wijden. Gebeurlijke amendementen, opmerkingen of voorstellen dienen uiterlijk voor zaterdag 23 maart in het bezit te zijn van het arrondissementeel bestuur op adres van het arrondissementsekretariaat (of Frans Adang) Dupontstraat 27 te Schaarbeek-Brussel 3.

Dworp

SOCIAAL DIENSTBETOON

Woendag 26 maart van 18 tot 19 uur door volksvertegenwoordiger E. Defacq.

ZIEKENKAS BRABANTIA

Woensdag 26 maart van 18 tot 19 uur.

BELASTINGSAANGIFTEN

Worden ingevuld woensdag 26 maart van 19 tot 19 uur 30 en zaterdag 29 maart van 10 tot 12 uur in herberg : De Leeuwerik, Kerkstraat 34, Dworp.

Verwittig uw vrienden en kennissen.

BESTUURSVERGADERING

Zondag 30 maart om 11 uur in het Gildenhuis. Afrekenen lidkaarten.

ZANGFEEST ANTWERPEN
1 JUNI

Autocar 70 fr. Inschrijven Gildenhuis.

Eppegem-Weerde

FLAUW !

De debatavond over de grondwetsherziening, gepland voor 13 maart jl., ging niet door. Geen enkele der aangeschreven besturen van C.V.P., B.S.P. en P.V.V. in de gemeenten Eppegem, Weerde en Zemst heeft de handschoen durven oprapen. Flauw !

SOCIAAL DIENSTBETOON

Voor problemen van sociaal dienstbetoon kan men terecht bij de afdelingsvoorzitter, Guido Vanderstraeten, Toekomststraat 3 te Weerde, tel. 015.621.57.

Grimbergen

VOETBALWEDSTRIJD

Morgen zondag 23 maart speelt onze pas opgerichte veteranenvoetbalploeg « Tijl » tegen V.U. Brussel. Aftrap om 15 uur 30 op het voetbalplein, gelegen langs de Prinsendreef. Komt uw ploeg aanmoedigen.

Grimbergen - Beigem Strombeek - Humbeek

VOORDRACHT

Op woensdag 26 maart spreekt de algemene sekretaris senator Wim Jorissen om 20 uur 30 in het Fenikshof te Grimbergen over het politiek programma van de Volksunie. Iedereen is welkom.

Jette

BAL

Op 10 mei zaal « Excelsior », St. Pieterskerkstraat, Jette, Volksunie jongeren bal.

Kampenhout

BAL

Heden zaterdag 22 maart 1969 heeft om 20 uur 30 in de zaal « De Verbroedering » (bij Robert Van Steenweghen) ons 2de Volksuniebal plaats.

Orkest : « The Vekes ». Iedereen hartelijk welkom.

Londerzeel

JAARLIJKS BAL

Ons jaarlijks bal heeft dit keer plaats op heden 22 maart 1969 in zaal Centrum te Londerzeel. Voor leute en plezier weze men hier.

St Kwintens Lennik

TEE DANSANT

Op 29 maart om 19 uur 30 in zaal « Ons huis », markt, St. Kw.-Lennik, « Tee Dansant » gegeven door werkgroep Zuid-West Payottenland van Nieuw Vlaanderen. Aanvang : 19 uur 30. Inkom : 40 fr.

zoekertjes

Bediende lager middelbaar en 4 jaar hulpboekhouder zoekt betrekking als bediende. Schrijven of telefoneren 015-19994, Wim Jorissen, Astridlaan 80, Mechelen — T 30.

Ik ben meisje, oud 18 jaar. Studies : technische humaniora. Ik zou zeer graag goevernante willen zijn, liefst bij een vlaamsnationale familie, bij gelegenheid van hun jaarlijkse reis. Dit gedurende de hele maand juli.

Zich wenden tot Geussens, Glycinestraat 13, Bree (Limb.), tel. 011-65545 — T 31.

Vlaams gezin zoekt voor vakantie maand juli appartement aan zee voor 6 personen. Matige prijs. Tel. 02-270224 — T 28.

De Wase boekhandel, Parklaan 2, Sint-Niklaas, zoekt voor gans Vlaanderen enkele verkopers voor het nieuwe werk van Dr. Elias. Interessante bijverdienste. Schriftelijk aanbieden. — T 29.

Vlaamse huisvrouw zoekt als bijverdienste thuiswerk of verkoop van stoffen voor rokjes en kleedjes, ook breiwol. Schr. blad — T 25.

Spanje, Costa-Brava, Llansa, 20 km. over franse grens, machtig zicht op middell. zee, mooie omgeving, gratis zwemkom en solarium, villa 3 sl. k. bevragen tel. 03-553630 — T 27.

WIJ vlaams nationaal

Hoofdredakteur
T van Overstraeten

Alle briefwisseling voor redaktie naar
Rotatyp Sylv Dupuislaan 110 Brus 7 Tel 23.11.98

Beheer
Voldersstraat 11 Brussel 1 Tel (02)125.160

Alle klachten voor niet ontvangen v blad op dit adres.

Jaarabonnement 300 fr
Halfjaarlijks 170 fr
Driemaandelijks 95 fr
Abonnement buitenland 480 fr
Steunabonnement 820 fr (minimum)
Losse nummers 8 fr
Alle stortingen voor het blad op postrekening 1711.39.
« Wij » Vlaams-nationaal weekblad

Verantw uitg Mr F Van der Elst, Beizegemstraat 20. Brussel 12

bewegingsWIJzer
vlaams nationaal

St Pieters-Leeuw

SOCIAAL DIENSTBETOON

Elke 2de zaterdag bij de heer Frans Adang, Ruisbroeksestwg 109 te Zuun (St. Pieters-Leeuw) van 11 tot 12 uur, in samenwerking met de volksvertegenwoordiger Eugeen De Facq

Tervuren

VOLKSUNIEBAL

Zaterdag 22 maart 1969 : 4de groot lentebal van de Volksunie-Tervuren. Zaal Marik, Hoornzeelstraat 63. Orkest : de grote formatie van Stan Philips (10 uitvoerders) Eerste dans 21 uur.

Vilvoorde

LEDENVERGADERING

Onze afdeling, de sterkste in het kanton, houdt op maandag 24 dezer haar jaarlijkse algemene ledenvergadering vanaf 20 uur in de zaal « In de Gouden Voorn », Houtkaai. Naast het jaarverslag en een bespreking van de toestand van onze afdeling, o.m. met het oog op de gemeenteraadsverkiezingen van 1970, zal senator Baert handelen over de grendelgrondwet.

SOCIAAL DIENSTBETOON

Voor problemen van sociaal dienstbetoon kunnen onze leden steeds beroep doen op dokter Vic Anciaux, volksvertegenwoordiger. Zijn zitdag : elke tweede dinsdag van de maand in hogergenoemde zaal, steeds te 20 uur. Meteen kunnen de leden er kontakt nemen met het afdelingsbestuur dat op die zelfde dag aldaar zijn vergadering houdt.

DIENSTBETOON
Volksvertegenwoordiger
E. DEFACQ

Woensdag 26 maart Dworp in De Leeuwerik, Kerkplein van 18 tot 19 uur.

Buizingen in De Welkom, de Kerchovestraat van 19 uur tot 19 uur 45.

Halle in De Sleutel, Markt, van 20 tot 21 uur.

Donderdag 27 maart Asse in Het Kummelshof van 19 tot 20 uur.

Opwijk bij Berghmans, Nanovestraat van 20 tot 21 uur.

OOST-VLAANDEREN

AALST - 28 maart
Zaal « MADELON »
Grote Markt te 20 uur :
GROTE ANTI-GRENDEL VOLKSVERGADERING
Sprekers : Volksvert. Coppieters
Volksvert. Van Leemputten
Alle afdelingen aanwezig !

Burst - Ressegem - Bambrugge

SOUPER

Op zaterdag 29 maart te 19 uur in het lokaal : jaarlijkse souper van de vlaams nationale spaarkas : Wij reizen om te leren. Leden gratis Niet-leden 50 fr.

GESLAAGDE BIJEENKOMST

Op vrijdag 14 maart te 20 uur ging een voordracht door in ons lokaal. Voor een goede opkomst gaf dr. Van Leemputten een gloedvolle en duidelijke uitleg over de grendels. Dit werd gevolgd door een levendig debat. Na de pauze hield de heer D. Boterberg een causerie over Argentinië en de aldaar gevestigde Vlamingen.

VOETBALWEDSTRIJD

Op 6 april speelt de voetbalklub van onze afdeling een voetbalmatch tegen V.U. Denderhoutem, om 15 uur op het terrein Eigenstraat, Denderhoutem.

Er zijn nog enkele plaatsen open. Te bevragen bij Roger Verhoeven, Willi Raes of Hein Mallefroy.

Vertrek op 6 april te 14 uur met eigen wagens aan ons lokaal. Komt onze « kraks » aanmoedigen.

LEDENVERGADERING

Op 6 april om 10 uur voormiddag algemene ledenvergadering in het lokaal.

Dendermonde (Arr.)

SOCIAAL DIENSTBETOON

Appels : « Oost-Vlaams Centrum voor Dienstbetoon » gewestelijk sekretariaat : Stuilstraat 7, tel. 052-24776, elke woensdag van 20 tot 22 uur, elke zaterdag van 13 tot 15 uur.

Elke woensdag van 20 tot 22 uur, elke zaterdag van 13 tot 15 uur, op het gewestelijk sekretariaat, Stuilstraat 7, Appels Tel. 052-24776.

SOCIAAL DIENSTBETOON VOLKSVERTEGENWOORDIGER DR. DECOMMER

Iedere dag van 17 uur 30 tot 19 uur 30, zaterdag van 9 uur tot 12 uur staat een afgevaardigde te uwer beschikking voor het oplossen van uw problemen.

Tel. 23760, Ridderstraat 24. Dendermonde.

ARRONDISSEMENTEEL BAL

Heden zaterdag 22 maart gaat ons arrondissementeel bal door te Wieze in het Wiezehof, orkest Jim Cooks Internationals.

Begin te 21 uur.

SPECIALE ZITDAGEN

Gewestelijke sekretaris van het « Oost Vlaams Centrum voor Dienstbetoon » Meert R. zal met gespecializeerden inzake belastingen, zitdag houden voor het invullen van belastingsaangiften 1968 in volgende gemeenten : Schoonaarde: zondag 30 maart van 9 uur 30 tot 10 uur 30 in het « 't Palingshuis », Brugstraat. Schellebelle : zondag 30 maart van 11 tot 12 uur in de herberg «De Valk », Dorp 29.

Denderleeuw

EETMAAL

Het tienjarig bestaan der afdeling wordt gevierd op zaterdag 19 april in het lokaal De Klok.

Denderhoutem

DANSFEEST

Heden avond om 21 uur 30 8ste vlaams dansfeest van de afdeling Denderhoutem in de zaal Breughelhof, Vandelen 36, Denderhoutem. Orkest : Harry Smith. Kaarten 50 fr.

VOETBAL

Zondag 6 april te 15 uur voetbalwedstrijd tussen de V.U. afdelingen Denderhoutem en Burst.

Terrein Eigenstraat, Denderhoutem.

Gent

JONGEREN AFDELING

Zaterdagnamiddag 15 maart jl. ging de heroprichtingsvergadering door van de jongerenafdeling van de Volksunie-Gent.

De nieuwe kern (twintig leden) zal heden zaterdagavond 22 maart, van 20 tot 22 uur in vlaams huis Roeland een eerste diskussieavond wijden aan de grondwetsherziening.

Kulturele aktiviteiten worden eveneens gepland.

De jongerenkern zal aktief met het V.U.-bestuur-Gent meewerken.

Voor nadere inlichtingen : mevrouw De Bleecker, Tolhuislaan 15, Gent.

Gentbrugge

OVERLIJDEN

Op 8 maart jl. overleed te Gentbrugge de heer Georges Stevens, echtgenoot van mevrouw Germaine Vergaert, geboren te Gent op 1 juli 1898. De begrafenis had plaats woensdag 12 maart. Aan de geachte familie betuigen we ons zeer oprecht medeleven.

Mariakerke

DEBATAVOND

Donderdag 27 maart a.s. om 20 uur gaat een debatavond door in de zaal Kwalidra, Mimosastraat 192, Gent.

Het paneel zal bestaan uit sprekers van de C.V.P., B.S.P., V.U. en P.V.V. Massale opkomst verwacht.

Merelbeke

BAL

5de lentebal van de afdeling op zaterdag 22 maart om 20 uur in de zaal « Regi », Hundelgemsesteenweg, wijk Molenhoek.

Terjoden

JEUGDNAMIDDAG

De V.U. Terjoden biedt aan de jeugd van Terjoden op zaterdag 29 maart om 16 uur 30 een jeugdnamiddag aan in de parochiezaal van Terjoden.

Treden op Jean Monnet en Janneke, de sprekende pop.

Inkom 5 fr., gezinskaart : 10 fr.

Dit inkomgeld wordt gebruikt om aan alle kinderen tijdens de pauze een gratis verfrissing aan te bieden.

GEEN GRENDELS

Vrijdag 28 maart heeft in Aalst, zaal « Madelon » een meeting met volksvertegenwoordigers Coppieters en Van Leemputten plaats.

Wie over geen persoonlijk vervoer beschikt kan zeker ook mee.

Verwittig in dat geval een onzer bestuursleden.

Wortegem

GEZELLIG SAMENZIJN

Zaterdag 29 maart om 20 uur houdt de afdeling een demokratisch avondmaal. Deelname in de onkosten 50 fr. Leden en simpatizanten (ook van buiten de afdeling) kunnen reeds inschrijven bij de voorzitter Jan Van Cauwenberghe, Dorp 59, Wortegem. Muzikale omlijsting. Gastspreker is volksvertegenwoordiger Luk Van Steenkiste.

WEST-VLAANDEREN

Blankenberge

LEDENVERGADERING

Op de laatste algemene vergadering der afdeling, werd besloten in de toekomst elke maand een ledenvergadering te geven telkens op de laatste vrijdagavond, om 8 uur 30 in hotel Breughel, Smet de Naeyerlaan 141 te Blankenberge.

De leden worden telkenmale uitgenodigd per rondschrijven.

DIENSTBETOON

Elke woensdag avond van 8 uur 30 tot 9 uur is een van de bestuurleden beschikbaar voor alle nuttige inlichtingen voor de leden, ook staan wij daar ter beschikking van nieuwe leden of abonnementen op Wij.

Adres : de Smet de Naeyerlaan 141 te Blankenberge.

Brugge - Torhout

DANSFEEST 29 MAART

U wordt vriendelijk uitgenodigd tot het jaarlijks arrondissementeel dansfeest van de Volksunie, op zaterdag 29 maart te 21 uur in het « Jagershof » te Sint-Andries, lustrumviering in het teken van 3 x 5 jaar V.U. Kaarten tegen 60 fr. bij alle afdelingsbesturen, of bij Maurits Stevens, Doornstraat 42, Sint-Andries, tel. 136.06.

Brugge

VOORBEREIDING KONGRES

De V.U.-afdeling Brugge belegt op vrijdag 28 maart om 20 uur 30 in het Breydelhof, Suveestraat, een algemene leden- en abonneevergadering, waarop de ontwerprezoluties voor het aanstaande partijkongres zullen besproken worden. Tevens zal een nieuwe organizatie van de afdeling toegelicht worden. Wij dringen ten zeerste op aanwezigheid op deze belangrijke vergadering aan.

LEDEN EN ABONNEES

Het bestuur vraagt aan alle leden en abonnees nog een inspanning ten einde het aantal leden en abonnees op te drijven tot een getal, een stad als Brugge waardig. Er is tot op heden helemaal geen reden tot tevredenheid. Er zijn ook oudleden en niet hernieuwde abonnees aan te spreken. Wanneer iedereen iets doet en het werk niet overlaat aan kaderleden alleen dan kan de afdeling Brugge een sprong vooruit maaken. Maak namen en adressen van simpatizanten en losse lezers over aan R. Van de Voorde, Wollestraat (Bourgounsche Cruyce), Brugge, indien ge hen zelf niet kunt aanspreken.

STEUN

Graag zou uw afdelingsbestuur een maandelijks leden- en simpatizantenblad uitgeven. Daarvoor is geld nodig. Elke bijdrage, hoe gering ook, is welkom bij penningmeester Carlos Vernieuwe, het sekretariaat (R. Van de Voorde) of de overige bestuursleden. We moeten dringend over een dergelijk kontaktmiddel kunnen beschikken.

Ieper - Zonnebeke

BESTUURSVERKIEZING

Op 1 maart jl. ging de verkiezing door van het afdelingsbestuur. De opkomst van de kiezers was zeer goed. Op zaterdag 8 maart kwam het nieuwe bestuur voor de eerste maal samen en werden de funkties verdeeld.

Voorzitter : Balduck Eli, Beselaarsestwg 36, Zonnebeke; ondervoorzitter : Arfeuille Albert, Torrepoortlaan 1, Ieper; sekretaris : Vandenbilcke Roger, Rijselstraat 63, Ieper; penningmeester : Braem Jo, Slachthuisstraat 29, Ieper; organizatie : Petillion Stefaan, Cartonstraat 20, Ieper en propaganda : mevr. Petillion-Foulon, Cartonstraat 20, Ieper.

Onze gelukwensen aan het nieuwe afdelingsbestuur. Wij hopen dat zij zich zullen inzetten om de afdeling en mede het arrondissement verder uit te bouwen. Plannen werden reeds gemaakt voor een volksvergadering en voor een ontspanningsavond. De ledenwerving is volop aan gang en verloopt zeer goed. Iedereen die wil medewerken neme kontakt met een van de bestuursleden. Er is nog veel werk te doen.

ANTI-GRENDELAKTIE

Wie nog wenst mede te werken aan de aktie anti-grendel geeft zijn naam op aan Stefaan Petillion, Cartonstraat nr. 20, Ieper.

Er is werk voor mensen van alle leeftijd.

KOLPORTEREN

Wie vandaag zaterdag 22 maart wenst mede te werken kan zich vanaf 13 uur tot 17 uur aanmelden in de Cartonstraat nr. 20, te Ieper.

Kortrijk (Arr.)

KOLPORTAGE

Eerstkomende kolportage te Harelbeke op zondag 23 maart aanstaande. Bijeenkomst te 9 uur aan de Sint-Salvatorkerk (Markt).

VOLKSUNIEJONGEREN

Zaterdag 22 maart vanaf 18 uur 30 : denderende Vujo-T-dansant. in bovenzaal van lokaal « 1302 » te Kortrijk.

ARRONDISSEMENTSRAAD

De buitengewone arrondissementsraad, ter bespreking van de kongresrezoluties zal voor het arrondissement Kortrijk plaats vinden op zaterdag 29 maart aanstaande te Kuurne. Gedetailleerde uitnodiging volgt nog. De afdelingen die op de rezoluties amendementen wensen in te dienen, gelieven deze op het arrondissementeel sekretariaat te bezorgen ten laatste op vrijdag 28 maart.

AUTOKARAVAAN

Heden namiddag trekt in het kader van de anti-grendel-aktie een autokaravaan door het arrondissement Kortrijk. Wij rekenen op een talrijke deelname van onze leden en simpatizanten.

Verzameling te Kortrijk op het Gevangenisplein te 13 uur 30.

Einde omstreeks 18 uur.

OVERLIJDEN

Mevrouw Loltje Harkes, moeder van onze arrondissementele sekretaris en afdelingsvoorzitter werd op 13 maart jl. ten grave gedragen.

Aan de heer Roger Plancke en zijn familie ons oprecht medeleven.

Menen

LENTEFEEST

Om praktische redenen verzoeken wij de kaarten vooraf te bestellen op prk 875688 van A. Leenknecht, Menen, bij de bestuursleden of in het lokaal; er moesten reeds kaarten bijgedrukt worden !

Prijs 50 fr. Parkhotel Cortina, Wevelgem, op 5 april. Deuren 20 uur 30. Orkest : Norbert Coddaer.

Oostende

LEDENVERGADERING

Op woensdag 26 maart te 20 uur 30 worden alle leden verwacht in het café « De Noordzee » om de rezoluties van het partijkongres te bespreken en hopelijk te amenderen, verbeteren en aanvullen.

OVERLIJDEN

Andermaal rouwt onze afdeling, deze keer om het heengaan van mevrouw Marthe Deprez, geborene De Keyser, die op 11 maart na een kortstondige ziekte ontslapen is.

Mevrouw Deprez was de echtkristelijke vlaamse vrouw, die vooral tijdens en na de bange oorlogsjaren de vele beproevingen en verdachtmakingen, samen met haar man en gesteund door haar oudste kinderen, moedig heeft doorstaan. Haar uitvaart vanuit het Duinenkerkje werd op 15 maart dan ook triomfantelijk. Wij betuigen haar man, Emiel Deprez, en de kinderen onze kristelijke deelneming.

Mevrouw Deprez was schoonmoeder van de kantonnale gevolmachtigde Louis Vaneessen, tevens voorzitter van afdeling Leffinge, aan wie eveneens onze deelneming.

Stene

PARTIJKONGRES

Tot voorbereiding van het nationaal VU-kongres roepen wij onze leden samen voor de bespreking en gebeurlijke verbetering van de kongresbesluiten, die aan onze leden zullen meegedeeld worden op woensdag 26 maart te 20 uur 30.

Gelagzaal van de groenteveiling, Steensedijk 184, te Stene.

Oostrozebeke

SUKSES

Het avondfeest van de vlaamse Vriendenkring werd een reusachtig sukses. Proficiat voor de jonge afdeling die weldra met nieuwe initiatieven zal uitpakken.

Roeselare - Tielt

KOLPORTAGE

Zondag 23 maart kolportage te Tielt. Er worden kolporteurs uit alle afdelingen verwacht. Allen aanwezig om 9 uur in café D'Hespe, Markt.

Staden

OUDSTE LID

We wensen het oudste lid van onze kern, de heer Michel Ryckx bij gelegenheid van zijn 80ste verjaardag nog vele aangename jaren in zijn geliefd Vlaanderen. De titels van de jarige : « produkt » van de IJzer, Fronter, V.O.S., trouw bedevaarder en lid van Volksunie.

Proficiat Michel !

Vlissegem

ANTIGRENDELMEETING

Donderdag 27 maart om 20 uur 30 gaat in deze gemeente de eerste VU-samenkomst door namelijk een antigrendelmeeting in café Van Haeck, Kerkstraat. Iedereen welkom.

MEDEGEDEELD

Jefi Kinderfilmklub Brussel

De beroemde dolfijn « Flipper » komt op bezoek in de Vlaamse Kinderfilmclub Brussel !

Tante Lieve verwacht alle vlaamse kinderen heden zaterdag 22 en morgen zondag 23 maart telkens te 15 uur in het Paleis voor Schone Kunsten. Rond deze film wordt een prettige prijskamp ingericht.

Plaatsbespreking : Christiaensen, Grasmarkt 36, Brussel 1, elke dag van 14 tot 18 uur vanaf 15 maart of telefoon 11.76.91 van het Jefi-sekretariaat, elke dag na 17 uur.

Kultureel werk in vereniging en gemeente te Ninove

Op 22 en 23 maart e.k. organizeert het regionaal komitee van de Stichting-Lodewijk de Raet in samenwerking met het gemeentebestuur en de kulturele verenigingen van Ninove een studieweekeinde onder het tema : « Kultureel werk in vereniging en gemeente ». Dit weekeinde wordt gehouden in de raadszaal van het gemeentehuis te Ninove en begint zaterdag 22 maart om 14 uur.

Inschrijving door overschrijving van 100 fr. op postrekening 4167.84 ten name van de heer J. De Mol, Albertlaan 170, Ninove (tel. 054-316.41).

WEINIG GELD? VEEL GELD?? GELDZORGEN!!!

koop arbeidsuren....

Niet alleen uit solidariteit met de arbeider uit Genk, Gent, Leuven of Antwerpen maar omdat men zowel in Parijs als in Brussel, zowel in Engeland als Amerika weet hoe degelijk onze arbeiders werken.
De steeds snellere stijging van de loonkosten in de bouwsektor en de groeiende behoefte aan komfort verzekeren U niet alleen een **veilige belegging in eigen land**, maar ook weldra een **stijgende méérwaarde.**
Bovendien wint of spaart U een huishuur. Wij leverden in 1968 méér dan één miljoen arbeidsuren = zes eeuwen werk !

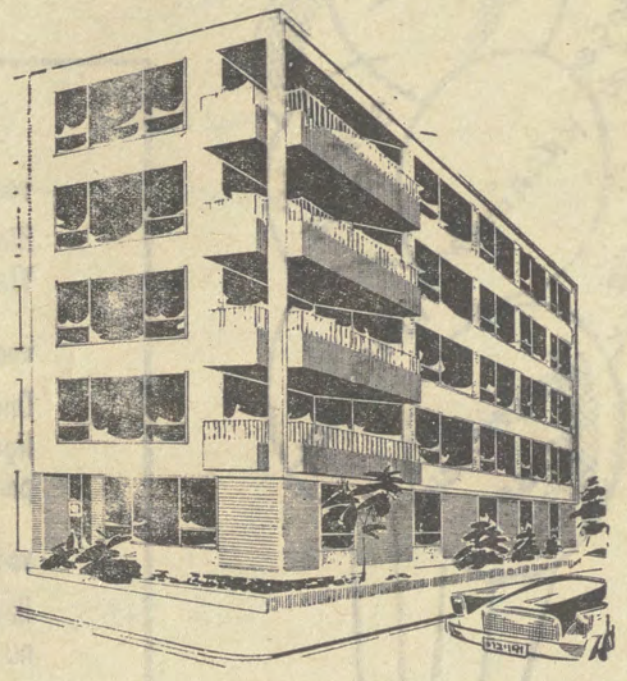

maak zelf uw berekening....

Hoewel de index van de kleinhandelsprijzen van december 66 tot 67 slechts steeg van 131,18 tot 135,35 bedroeg de meerwaarde van onze eigendommen volgens het nationaal instituut voor huisvesting meer dan 9% Tel daarbij slechts 5% opbrengst min 20% lasten en U heeft 13% NETTO !
U zult tevergeefs dergelijke belegging zoeken in binnen- en buitenland.
Na jaren ondervinding en jaren studie zijn wij er in geslaagd met het oog op beleggingen het komfort van een miljoenenvilla te kondenseren in appartementen van 555.000 F tot 1.190.000 F.
Wij hebben ook de woonkosten kunnen verlagen met 50%.

konservatief of progressief

Inzake eerlijkheid, degelijkheid, prijsbeleid en service zijn wij nogal konservatief .. daarom werden wij erkend voor het uitvoeren van werken voor de Staat in kategorie 6D d.w.z. dat wij werken mogen uitvoeren tot 50.000.000 F.
Wij bouwen ook in landelijke, rustieke en klassieke stijl en gebruiken nog steeds echte Yale-sloten. Maar voor het overige zijn wij zeer progressief. Onze appartementen bv zijn berekend op de bewoners van 1980 die natuurlijk een binnen- en buitenthermostaat verlangen, liften met 2 versnellingen en een selektief geheugen, aluminium ramen, thermopane beglazing, TV-antenne, pushvalve, parlefoon, SAUNA, open haard, droger voor kleine was, enz... Wij weten dat U de dienst verlangt van een concierge, die niets mag kosten en dat u een inkomhall wenst in marmer... en wij weten nog veel meer !

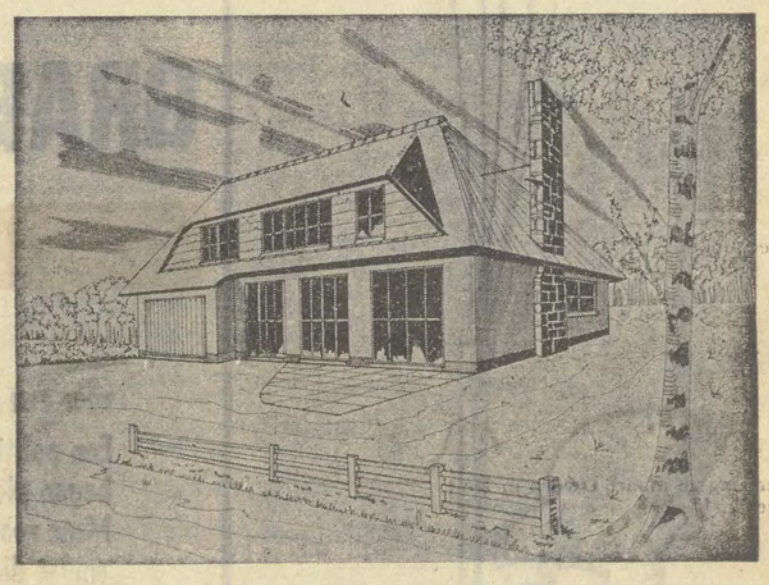

van 850.000 F af

reeds bij aankoop 20 t.h. winst !

U handelt inderdaad niet met een tussenpersoon. Er gaat in een goed georganiseerd bedrijf weinig geld verloren... de aankoopprijzen liggen laag, de omzetcijfers hoog, de winstmarge is klein en er gaat geen tijd verloren dankzij planning en weergaloze team-spirit. Daarom kunnen wij op verzoek de wederverkoop waarborgen. Er zijn voldoende liefhebbers. Onze beste kliënten zijn trouwens diegenen, waarvoor wij gisteren reeds bouwden.

fiskale, administratieve of financiële zorgen

Néé ! Dat besparen U onze adviseurs en experten, die U gratis kan raadplegen en... vrijblijvend ! Wij weten natuurlijk ook dat de BTW op komst is. Wij weten wat uw moeilijkheden zijn... Uw geval zal bestudeerd worden, zodat u werkelijk geen zorgen zal kennen, geen last met het beheer van uw bezit en vooral geen avonturen !

reeds met 150.000 fr. kontant kunnen wij uw helpen !

Of u nu een bouwgrond zoekt, een belegging, een buitengoed, een bungalow of landhuis, een tower-building of een fabriek... Wij bieden U een financiering tot 90 à 100% van de bouwkosten. Wij bieden U eveneens een ongeëvenaarde keuze van de Maas tot aan de Noordzee, van Brussel tot Antwerpen. Wij beschikken immers over méér dan 1000 bouwgronden aan ongelooflijke prijzen en op de beste ligging. U spaart heel wat tijd als U ons tijdig raadpleegt.

van 750.000 F af

meer dan 6000 tevreden kliënten

kunnen wij met U bezoeken ! Dat is een referentie ! Wij zijn daar fier op ! Wij verwachten U graag, liefst op afspraak op een van onze vier zetels !

ALGEMEEN BOUWBEDRIJF KUNNEN N.V.

ANTWERPEN	GENT	GENK	LEUVEN
Meir 18	Onderbergen 43	Winterslagstr. 22	Brusselsestr. 33
tel. 03/31.78.20	tel. 09/25.19.23	tel. 011/54.442	tel. 016/33.735
vijf lijnen	tel. 09/25.94.69		

BRASSER ZIET DE RANDGEMEENTEN

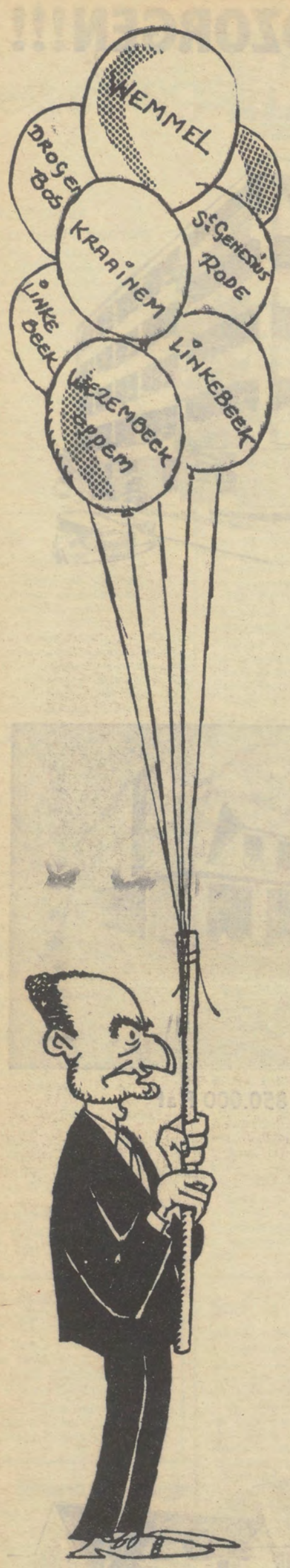

GRAFschrift

voor een franskiljon

Hier ligt begraven een dikke franskiljon.
Vlaming, een plaatsje meer onder de zon !

voor de B.R.T.

Onder dit hoge graf
ligt de belgische radio en televizie,
pompaf !

voor een tegenwringer

Ik heb het hen nochtans gezegd ;
nu hebben ze me toch nog verkeerd gelegd !

voor Paul Van den Boeynants

Ici repose Polle Pens,
« in de grond » 'n goeie mens.

voor een politieker uit Zarren

Een politieker uit Zarren
begon plotseling alles te verwarren.
Maar voor een politieker is dat niet zo vreemd,
omdat die zichzelf altijd au sérieux neemt.

voor Marc Galle

Hier werd begraven met heel veel leed
Doctor Marc Galle,
omdat men hem geweld aandeed.

voor een brusselse beenhouwer

Bedenk, o mens dat gij van vlees zijt
en dat gij tot vlees zult wederkeren !

voor de C.V.P.

Hebt gij mij, schone jonkheid, nu verlaten ?
Zelfs de vooruitgang van de geneeskunde
kon niet meer baten.